HABER

Bugünkü sayımız 16 Sayfadır

5 Kuruş - Telefon: 23872 - Sene: 7 - Sayı: 2161 — 22 İkincikânun 1938 Cumartesi — İlân işleri Tel: 20335

Atatürk Yalovada

Büyük Şef Izmitte fevkalâde tezahürlerle karşılandı

İzmit, 21 (Hususî) — Atatürkün binmiş oldukları tren bütün istasyonlarda büyük bir sevinç ve coşkunluk içinde karşılanmıştır.

Tren saat 23 de İzmit garına vasıl olduğu zaman, istasyonda İzmit ve İstanbul valileri, amiral Şükrü Okan, amiral Mehmet Ali, amiral Fahri, İzmit belediye reisi ve binlerce halk hazır bulunuyordu.

Cumhurreisi, trenden inerek kendilerini karşılayanların ellerini sıkmışlar ve küçük bir talebeye tarih sualleri sormuşlardır.

Atatürk bundan sonra İzmit kâğıt

Devamı 12 ncide

Hariciye Vekili şehrimizde

Hariciye vekili doktor Tevfik Rüştü Aras, bu sabahki ekspresle İstanbula gelmiştir.

Vekil Perapalas otelinde kalmaktadır.

Ispanyada asîlerin emeli

Franko kral naibi ilân ediliyor

Harbin sonunda Alfonsun küçük oğlu kral olacakmış

Teruel hezimeti

Bu plânın tehir edilmesine sebep oldu

Yazısı 12 incide

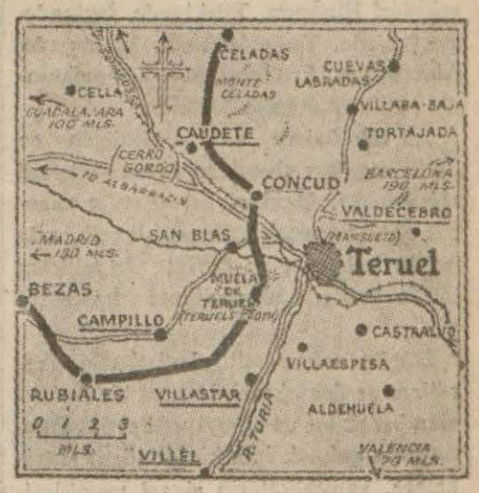

Teruel cephesinde vaziyeti gösteren harita

Deniz müsteşarlığı ilga ediliyor

Deniz Bankta şeflere yüzer, memurlara onar lira zam yapıldı

Deniz müsteşarı Sadullah Güney

Denizbank müesseselerinde yeni teşkilât ve kadroların hazırlanması işi ilerlemektedir.

Tahlisiye ve Fenerler idarelerinin yeni kadroları hazırlanmış ve Denizbank umum müdürü tarafından tasdik olunarak alâkadarlara tebliğ olunmuştur. Fenerler idaresinden çıkarılan memurların maaşlarından 37 bin lira tasarruf edilmiş, bu para, bu idarelerin kadrolarında kalan memurların maaşlarına zammedilmiştir. Bu arada birçok şeflerin maaşları yüzer lira artmış, küçük memurlara da seyyanen onar lira zam yapılmıştır.

Şimdi Denizyolları ve İstanbul li -

Devamı 3 üncüde

31 Martta Osmanlı donanması

Tarihî vesikalara istinat eden fevkalâde bir eserdir

Pek yakında tefrikaya başlıyoruz

Büyük bir zıraat kongresi toplanıyor

Memleketin muhtelif alım mıntakalarına ayrılması düşünülüyor

Ankara; 22 (hususî) — Şubatın sonlarına doğru Ankarada büyük bir ziraat kongresinin toplanacağı haber verilmektedir. Bu kongre ikinci beş yıllık sanayi plânının hazırlanmış olduğu şu günlerde ziraî islahatın ana hatlarını tesbit edecektir.

Devamı 4 üncüde

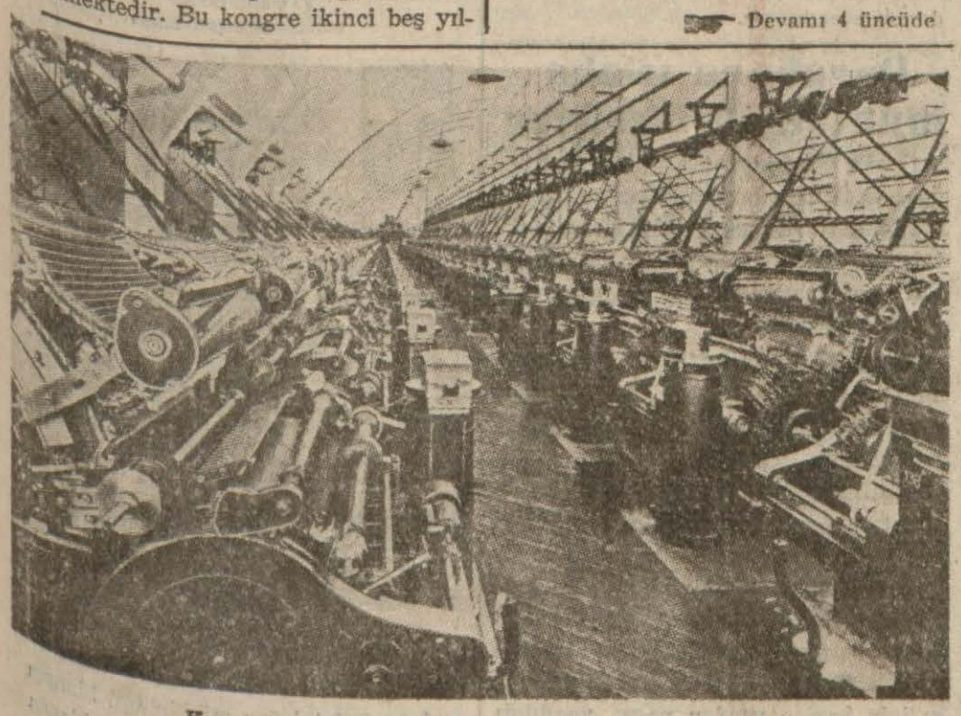

Kayseri pamuklu fabrika sından bir görünüş...

Iğdır fabrikası

Yılda bir milyon kilo

Pamuk kullanacak

Bu fabrika aynı zamanda pamuk yağı ve sabun da istihsal edecek

Yazısı 12 incide

Mısır Kraliçesine hediyeler

Mısır kraliçesine düğün hediyesi olarak bir çok kıymetli mücevherler takdim edildiğini yazmıştık. Resimde bunlardan fevkalâde değerde bir gerdanlık ile düğün münasebetiyle çıkarılan pullardan biri görülüyor.

Turizm umum müdürlüğü kuruluyor

Vedat Nedim

Ankara, 22 (Hususi) — İktisat vekâleti, Türkofise bağlı olan Turizm teşkilâtını genişletmeğe karar vermiştir. Söylendiğine göre, müstakil bir umum müdürlük haline getirilecek olan bu idarenin başına, eski matbuat umum müdürü Dr. Vedat Nedim Tör getirilecektir.

Bu umum müdürlükten başka, bir de Milli Turizm ofisi ile yüksek tu-

Devamı 4 üncüde

Şanghayda bir vatan haini öldürüldü

"Sulh müdafii„ Japonların zulmünü Çin bir tebliğle ilân ediyor

Çin sularında iken yanı başına düşen bir Japon bambasiyle tehlike atlatan Amerikanın Ogüsta harp gemisi

Yazısı 12 incide

Van üniversitesinin programı hazırlandı

Tedrisat müddeti üç sene olacak, bu mıntakada programları diğer liselerden farklı liseler de açılacak

Yazısı 12 incide

Dereden Tepeden

Pahalılık ve ucuzluk

Ankaralı (Ulus) arkadaşımızın fıkracısı İngilterede bir çocuğun:

— "Baba hayat niçin pahalılaşıyor?„

Diye sorduğu suale bu İngilizin Avrupadaki harp tehlikesini ima ederek:

— Oğlum, ölüm ucuzladı da ondan!..

Diye cevap verdiğini kaydettikten sonra gıda maddelerini ucuzlatmak için bugünlerde hükûmetçe alınan tedbirleri hatırlatarak:

"— Bana niçin hayat ucuzluyor?„

Tarzında bir Türk çocuğu tarafından sorulacak suale babası ağzından söyle bir cevap veriyor:

— Oğlum Türkiye sulhün vatanıdır; büyüklerimiz ölümü pahalılaştırmak için hayatı ucuzlatıyorlar!..

Hakikaten bir İngilizin çocuğuna verdiği o cevabın zıttına olarak bir Türkün çocuğuna vereceği bu cevap Avrupa karşısında memleketimizin güzel sükûnet manzarasını pek iyi gösterir. Yalnız dünya borsasında hayat ve ölüm fiyatlarının nisbetlerini gösteren bu levhayı tamamlamak için vaziyeti şu cümle ile de ifade edebiliriz: Ölüm aksiyonları Türkiyede pahalı, Avrupada ucuz, İspanya ile Çinde ise bedavadır!

H. K.

HABER
AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Us
İDARE EVİ: Istanbul Ankara caddesi
Posta kutusu: Istanbul 214. Telgraf adresi: Istanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare " " : 24370
İlân " " : 20335

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1.400 Kr.	2.700 Kr.
6 aylık	730 "	1.450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İktisadî devlet

Yazan: Suphi Nurî İleri

MUTLAKİYETLE idare edilen devletlerde bariz bir surette ne siyasî ve ne de iktısadî hayat olabilir. Meşrutiyletle idare edilen devletlerde iktısadiyattan ziyade siyasiyat birinci rolü oynar. Çok fırkalı cumhuriyetlerde de böyledir. Fakat Umumî Harpten sonra tek fırkalı devletlerin muhtelif şekilleri Rusyada, Türkiyede, İtalyada, Portekizde, Yugoslavyada, Japonyada, Almanyada, Arnavutlukta, Yunanistanda tatbik olunmaya başladı.

Bu tek fırkalı yeni devletlerin en bariz vasıfları siyasîden ziyade iktısadî olmalarıdır. Yani siyasî partiler mevcut olmayınca tabiatile politikacılığa da imkân kalmıyor ve devlet ile milletin bütün faaliyeti iktısadiyata hasrediliyor.

Bugün tek partili devletlerde liberalizm ve demokrasinin fena bir tatbiki olan intihabat ve ekseriyet kavgalarına, resikâre gelmek için binbir türlü entrikalara, kapitalistlerin siyasî teşviklerine, satın alınmış matbuatın yalancı hürriyet kahramanlığına artık müsaade edilmemektedir. Bu gibi yeni sistem devletlerde hükûmetin ve halkın faaliyeti siyaset alanında kendine bir yol bulamadığı için tabiatile iktısadiyatta kendini gösteriyor,

Osmanlı devletinde Türkler resmî işler ile ve hristiyanlar ile yahudiler ise ticarî muameleler ile meşgul olurlardı. Bugün herkes siyaseti bir tarafa bırakarak iktısadî faaliyetlere koyuldu.

Demek oluyor ki bugünkü devlet anlamı değişti. Bugün devlet artık yalnız siyaset ile meşgul olup halka iktısadiyatı bırakmıyor. Bugün devlet siyasetle meşgul olduğundan daha ziyade iktısadiyatla uğraşıyor, hatta içtimaiyata da müdahale ediyor.

Bizde teşkilâtı esasîye kanunumuzda her ne kadar siyasî ve iktısadî liberalizme pek yakın hükümler varsa da tatbikatta devletçilik sistemi inkişaf etmektedir. Devlet ferdin hürriyetini, faaliyetini, hırsı ve tamamı başıboş bırakmayıp âmme menfaatini hususî menfaatlerden üsütn tutmaktadır. Zaten Halk Partisinin de programında (ferdin yapamayacağı iktısadî teşebbüsleri devlet yapar) diye bir madde vardır. Bu madde mühim bir esas kuruyorsa da devletin iktısadî faaliyetlerinin hududunu tayin etmiyor.

Ferd bugün her ne kadar kanunen iktısadiyatta hürse de fiilen bu iktısadî hürriyeti pek mahduttur. Meselâ ferdin toprak ve bina mülkiyeti bugün pek de mutlak ve muhakkak değildir. Çünkü rehin ve ipotek edilmemiş acaba kaç mülk var? Merhun malı olan acaba o malın malik ve sahibi midir?

Toprağı olmayan fertlerse ziraat ve ticarette, gemicilik ve nakliyatta, sanayi ve güzel sanatlarda müsbet bir iş görebilmek, hayatlarını kurtarmak için krediye muhtaçtır. Kredi bulmak ve almak da bir mazhariyettir. Bununla beraber krediden istifade edenlerin iktısadî hürriyetleri pek de tam ve mutlak olmasa gerektir.

Hasılı bugün ne şahsî mülkiyet fiilen tahtı emniyettedir ve ne de kredi bulmak kolaydır. Şu halde iktısadî hürriyet yalnız kanunun metninde nazariyat ta kalmıştır, tatbikatta ise bunun aksi görülüyor. .

Yani ferd çalışmak, yaşamak ve müstahsil bir uzuv olmak için iktısadî hürriyetini bırakarak herhangi bir devlet kapısına intisap etmeği düşünüyor.

Yani fiiliyat ve tatbikatta ferd büyük bir hayatiyet ve kudret gösteremediği için Halk Partisinin proğramının kurduğu esas dairesinde iktısadî faaliyette yerini devlete bırakıyor, devlet iktısadiyatında bir sönük rol oynamağa, iktısadî devletçiliğin gösterdiği ve istediği gibi bir müstahsil, bir işçi veya

Suphi Nuri İLERİ

Devamı 12 ncide

Doğru Değil mi?

Gayrimübadil bonoları

Memlekette bir gayrimübadiller zümresi vardır ki, şikâyetlerine senelerdenberi nedense son verilememiştir. Gayrimübadil bonoları düşer, âdeta kilo ile satılacak bir fiatı bulur, bıraktıkları mallara mukabil bu kâğıtları alan betbahtlar sızlanırlar. Heyetler seçilir, vaitler alınır. Fakat gene şikâyetlerin arkası kesilmez; çünkü maalesef yapılan şey pek yoktur.

İşte, gayrimübadillerden bir zatın gönderdiği mektuptan birkaç satır:

"İstanbul matbuatında biz gayrimübadiller için arasıra çıkan yazılarla muttali olduğumuz vaitlerden hiçbirisinin fiile çıkmadığını görmekle son derece teessür duymaktayız. Matlubatımızın Ergani madeni tahvillerile ödeneceği, bonolarımızın vergiye mahsup edileceği, istihkaklarımızın tesviye edileceği yolundaki neşriyat üzerine bunların tahakkuku yolunda maliye vekili muhterem Fuat Ağralıya vaki müracaatlerimizde dileklerimizin haklı ve yerinde olduğu beyan edilmiş ve bize yeniden ümit veren bu beyanat etrafındaki neşriyat üzerine de bonolarımızın 13 liradan 26 liraya kadar çıktığını görmüş, ve artık salâh yoluna girdiğimizi ümid etmiştik. Fakat bu sevinç maalesef kırk sekiz saatten fazla sürmedi. Bonoların, sebebi bizce malûm olmıyan, değerden düşüşü keyfiyetinde hiç şüphesiz kıymetli emlâkin satışa çıkarılmaması birinci derecede âmil olmaktadır.

Gayrimübadillerin işlerini görmek üzere teşkil edilip on senedenberi faaliyette bulunan komisyonun işlerimizle lâzımı veçhile alâkadar olmaması, belki de uzun bir müddet daha bakasını temin için işlerimizi tavik yolunu tutması ayrıca kayda değer bir hâdisedir.

Aylık masrafı 7500, 8000 lira olan ve bu hesaba göre on senelik masrafı yekûnu 900,000 lirayı aşmış bulunan bu komisyonu acaba daha ne zamana kadar besliyeceğiz? Bu komisyonun ciddî bir surette faaliyete geçtiğini ne zaman görebileceğiz? Bu teşkilâttan ümidimiz kesilmiştir. İşlerimizin daha seri bir surette intacı ancak vücudu ile ademi vücudu müsavi olan komisyonun ortadan kaldırılarak işlerin ehil olan diğer bir makama tevdii ile mümkün olabilir.,,

* * *

Maliye Vekâleti matbuata yapılacak resmî bir tebliğle gayrimübadiller hakkında hükûmetin ne düşündüğünü izah etmekle işe başlaması pek faydalı olacağı kanaatindeyiz. Gayrimübadiller işi artık Türkiyede bir mesele, mütemadi bir şikâyet mevzuu olmaktan çıkarılmalıdır.

* * *

15 sonkânun tarihli sayımızın bu sütununda bir okuyucumuzun şikâyet mektubu üzerine Üsküdar tramvaylarına dair bir yazı neşretmiştik. "Üsküdar Kadıköy ve havalisi Halk tramvayları şirketi,, gönderdiği bir mektupla bu şikâyeti tavzih etmektedir. Aynen neşrediyoruz:

"Bostancı hattında uzakta oturan yolculara bir kolaylık olmak üzere direkt arabamız vardır. Bu araba kış mevsiminde bir tanedir. Büyük D işaretini taşır. Yalnız 17,45 de Kadıköyüne muvasalat eden vapura tahsis edilmiştir.. Hareket saatleri de diğer arabalar gibi tarifelerde tesbit edilmiş olup yolcu vaziyetine ve memurların takdirine terkedilmemiştir.,,

Vaydman — İstiyerek yapmadığımı söyliyerek ben de Japonya gibi özür dilesem acaba affedilmez miyim?

— Fransız karikatürü —

18 inci asırda 20 inci asırda Japon san'ati...

— Amerikan karikatürü —

— HABER'in edebî romanı: 22 —

Yaşamak Hakkı

ROMAN

Nâzım Hikmet

— Ne yapacaksınız Rodrigo? diye sordu.

Sonra çıkık elmacık kemiklerini düzeltmeğe çalışıyormuş gibi gözlerinin altını sol eliyle sıvazlıyarak:

— Bizi düşünmeyin, diye ilâve etti. Biz burada nasıl olsa barınırız. Siz ne yapacaksınız?.

Rodrigo ne yapacağını bilmiyordu.. Dışardaki görülmiyen mitralyöz gene susmuştu. Silâh sesleri de gelmiyordu.. Ortalık o kadar sessizdi ki Rodrigo birdenbire ağzına dolan haykırmak ihtiyacını zor zaptetti.

Danimarkalı kız konuştu:

— Arkadaşınız Don Luis size bir tabanca bulup köşe başlarından birini siper almanızı tavsiye etmişti. Tabanca atmasını bilir misiniz?

— Hayır, hiç tabanca kullanmadım.

Sokakta ayak sesleri vardı..

Rodrigo ve kadınlar oldukları yerden ilerde koskocaman bir kan lekesi gibi duran çiçekçi dul Donya Mariyanın etekliğini ve bir mitralyöz taşıyan iki genç İspanyol zabitinin kahvenin camına doğru yaklaştığını gördüler.

Zabitlerden biri burnunu cama dayayarak içeri baktı. Ablak bir yüzü vardı..

Çekoslovakyalı kadın haykırdı:

— Aman yarabbi, tıpkı o aynadaki herife benziyor..

İki zabit mitralyözleriyle beraber kahveye girdikleri vakit Don Rodrigo camdan bakan adamın beyaz mayolu canbaza âşık olan Şimal temerküz kampının führerine pek te benzemediğini gördü. Çünkü evvelâ sağ yanağı kesik değildi. Sonra İspanyoldu ve Rodrigo onu pekâlâ tanıyordu.

Zabitlerden biri:

— Hey oradakiler, diye haykırdı. "Yaşasın Franko, kahrolsun cumhuriyet!,, diye bağırın, sonra hemen defolun buradan. .

Fakat ne Danimarkalı yahudi kızı, ne beyaz mayolu canbazın karısı, ne de ressam Don Rodrigo bu emri yerine getirmediler. Sadece iki kadın Rodrigoya biraz daha sokuldular..

Çekoslovakyalı kadının her nedense aynadaki ablak yüzlü, kesik yanaklı, S. A. üniformalı Şimal temerküz kampı führerine benzettiği delikanlı âdeta koşarak geldi, kadınları itti ve Rodrigonun yakasına yapıştı:

— Duymadın mı? diye bağırdı.. Size ne dediler, duy.....

Sözünü bitiremedi.. Şaşkın, hattâ biraz da sevinçli bir kahkaha attı:

— Vay Rodrigo sen misin? Ne işin var burada?.

Rodrigo sinirli cevap verdi:

— Bu iki ecnebî kadınıyla kahve içiyordum.. Başka bir soracağın yoksa bırak ta gidelim..

Bu sırada öteki zabit te yanlarına gelmişti.. Arkadaşına, Rodrigoyu göstererek:

— Kim bu herif? diye sordu.

Rodrigonun bildiği gülerek:

— Kafası kesilecek ressamlardan biri, dedi. Geçen sene bizim köylere köylü kadınlarının portrelerini yapmak için gelmişti. Acayip fikirleri olan deli herifin biridir. Babam onu o kadar şatoya davet ettiği halde, bir kere olsun eşiğimizden aşmadı. Kız kardeşim Düşes dö Sükrün resmini yapmağa tenezzül buyurmadı..

Bu izahatı homurdanarak dinliyen ötekisi:

— Cumhuriyetçi anlaşılan, dedi, belki de anarşist..

Don Rodrigonun bu gün iki de bir yarıda kesilen yahut vermesine imkân kalmıyan cevaplardan biri daha ayni akibete uğradı. Çünkü kanı tepesine çıkan Rodrigo:

— Neysem ne... diye bağırmak isterken, dışardan, sokaktan gene karmakarışık ayak sesleri, haykırışmalar gelmeğe başladı..

Bitmedi

Nâzım Hikmet'in "Yaşamak Hakkı,, romanından elimizde müsvedde kalmamıştır. Tevkifi dolayısile kendisinden yazı almak da imkânsız olduğundan tefrikaya devam edemiyoruz.

Tonotn Amcanın konferansının muvaffakıyeti

Darphane ıslaha muhtaç görülmüyor

Geçen gün, ziynet altınları basmağa hazırlanan darphanemiz hakkında malûmat veren yazımızdaki bazı noktaların yanlış anlaşıldığını öğrendik. Görülen lüzum üzerine, şu noktaları tavzih ediyoruz:

1 — Müessesede bir ıslahat mevzubahs değildir. Çünkü darphanemiz, dünyadaki emsali arasında çok iyi bir mevkidedir.

2 — Darphanemizde şimdiki halde kâğıt para basılması hakkında mukarrer bir şey yoktur. Tahvilât ile posta pullarını basmak üzere bazı yeni makineler getirilecektir. Bu makinelerde ilerde banknot da basılabilir.

3 — Titre obligation'ların basılması için harice verilen para yazıldığı kadar fazla değildir.

HABER TAKVİMİ

22 KÂNUNUSANÎ — 1938 CUMARTESİ
Hicrî: 1356 — Zilkade 20

Güneşin doğuşu 7,21 — Güneşin batışı 17,12

Vakit	Sabah	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	İmsak
	5,55	12,26	14,57	17,12	18,47	5,37

Lüzumlu Telefonlar

Yangın:
İstanbul için: 24222, Beyoğlu için: 44644, Kadıköy için: 60020, Üsküdar için: 60625.
Yeşilköy, Bakırköy, Bebek, Trabya, Büyükdere, Paşabahçe, Kandilli, Erenköy, Kartal, Büyükada, Heybeli, Burgaz, Kınalı için: Telefon muhabere memurine yangın demek kâfidir.
Rami itfaiyesi: 22711
Deniz " " 36 . . 20
Beyazıd yangın kulesi: 21996. Galata yangın kulesi: 40060.
Sıhhî imdad: 44998. Müddeiumumilik: 22290. Emniyet müdürlüğü: 24382.
Elektrik Şirketi:
Beyoğlu: 44801 - İstanbul: 24378.
Sular idaresi:
Beyoğlu: 44783. Beşiktaş: 40938. Cibali: 20222. Nuruosmaniye: 21708. Üsküdar - Kadıköy: 60773.
Havagazı:
İstanbul: 24378. Kadıköy: 60790. Beyoğlu: 44642.

Taksi otomobili istemek için

Beyoğlu cihetî: 49084. Bebek cihetî: 36 - 101. Kadıköy cihetî: 60147.

Deniz yolları

Telefon:
İstanbul acenteliği: 22740. Karaköy: 42362.
Mudanyaya: Pazar, Salı, Perşembe, Cuma günleri saat 8,30 da Tophane rıhtımından kalkar.
Karabigaya: Salı ve Cuma günleri saat 19 da Tophane rıhtımından kalkar ve Tekirdağ, Mürefte, Erdek, Şarköy iskelelerine uğrıyarak Karabigaya varır.
Akdeniz postası, yarın saat onda hareket eder. Gelibolu, Çanakkaleye uğrıyarak İmroza gider.
Karadeniz postası, yarın saat 12 de hareket eder. Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Giresun, Vakfıkebir ve Trabzona uğrıyarak Rizeye gider.

Memleket dışı deniz seferleri

Romanya vapurları: Cumartesi günleri 13 de Köstenceye; Salı günleri 18 de Pire, Berut İskenderiyeye.
İtalyan vapurları: Cuma günleri saat 10 da Pire, Brendizi, Venedik, Triyesteye.

Kara yolları

Anadolu hattı:
Haydarpaşa İstasyon Müdürlüğü: Telefon 60794
Ankara sürat: saat 19 da; adi 14,50 de hareket eder. (Adi katar Samsuna kadar gider).
Toros sürat kataı: Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri saat 9 da Haydarpaşadan hareket eder.
İstanbul - Adana - Eliaziz hattı: Haydarpaşadan her gün saat 10 da kalkar.

Avrupa hattı:
Sirkeci İstasyon Müdürlüğü: Telefon 23079
Semplon ekspresi her gün Sirkeciden saat 22 de kalkar ve Avrupadan gelen saat 7,25 te Sirkeciye muvasalat eder.
Konvansiyonel 20,30 da kalkar, 10,22 de gelir.
Edirne postası her gün saat 8,50 de hareket eder. 19,33 de gelir.

Münakasa ilânları

* Muhammen bedeli 67200 lira olan 11,250 adet makas meşe travesi 24-1-938 Pazartesi saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada Devlet Demiryolları idaresi binasında satınalınacaktır.

* Muhammen bedeli 60609 lira olan 11,250 adet makas meşe travesi 24-1-938 günü saat 10,30 da Sirkecide dokuzuncu işletme binasındaki komisyonda kapalı zarf usuliyle satınalınacaktır.

Kongreler ve konferanslar:

* Karacaahmet mezarlıklarını güzelleştirme cemiyeti kongresi yarın saat 9,30 da Üsküdar İmrahordaki cemiyet merkezinde yapılacaktır.

* Bu akşam saat 20 de Üsküdar Halkevi salonunda Muvaffak Uyanık tarafından (Kış Sporları) mevzulu bir konferans verilecektir.

Geçen senenin Bugününde neler oldu?

* Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Aras Romaya davet edildi.

* Almanlar, Fransa hududunda tahkimat yapmıya başladılar.

Sinemalar

BEYOĞLU — Türk: Başkasının kılığında. Melek: Ateşböceği. İpek: Kartaca muharebeleri (Türkçe) Saray: Kartaca muharebeleri (Türkçe). Sakarya: Bir saadet gecesi. Sümer: Her kadına bir erkek. Alkazar: Zehirli oklar diyarında ve Gangsterler avukatı. Yıldız: Lâdamo kamelya. Şark: Beklenmiyen şahit. Şik: Matmazel Doktor ve iki canlı adam. Asri: Sancak: Bildirmemiştir. Zafer:
İSTANBUL — Ferah: Profesör Zati Sungur. temsilleri ve (sinemada) Frankeştayn. Azak: Seyh Ahmet (Türkçe). Kanunsuzlar çetesi. Milli: Seyh Ahmet (Türkçe). Halk: Fransa ihtilâli ve Teksas şeytanları. Alemdar: Memnu aşk, ve Lorel Hardi Serserileri kralı (Türkçe).
KADIKÖY — Süreyya: Programını bildirmemiştir. Hale: Dişi Tarzan.
ÜSKÜDAR — Hale: Nina Petrovnanın yalanı.

Tiyatrolar

TEPEBAŞI DRAM KISMI
Saat 20,30 da
PERGÜNT
Dram, 5 perde
Yazan: Henrik İbsen. Türkçesi: Semiha Bedri Göknil.
OPERET KISMI
Saat 20.30 da.
AYNAROZ KADISI
Komedi 6 tablo. Yazan: Celal Müsahip oğlu.
Saat 14,30 da
MAVİ BONCUK
Yazan Zeki Taşkın. Müzik: F. Ergen
ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU
Pazartesi: Kadıköy (Süreyya) Salı: (Bakırköy) Çarşamba (Üsküdar) sinemalarında:
HANIMLAR TERZİHANESİ, Vodvil 3 perde. Çeviren: Mahmut Yesarî.
ŞEHZADEBAŞI TURAN TİYATROSUNDA
Sanatkâr Naşid ve arkadaşları. Okuyucu küçük Semiha ve Mişel varyetesi. İki Gönül bir Olursa, şarkılı komedi, 3 perde.
ŞEHZADEBAŞI TURAN TİYATROSUNDA
Profesör ZATİ SUNGUR
İkinci ve yeni programına her akşam büyük muvaffakiyetle devam etmektedir.

Telefon müdürlüğü binası

Tamir ediliyor ve genişletiliyor

İstanbul telefon müdürlüğü binasında yapılacak tadilât için hazırlıklarda bulunulmaktadır.

Binanın etrafındaki boş arsaların istimlâki bitmiştir. Yan tarafta bulunan dört dükkân da satınalınacak ve istimlâk edilen arsalar üzerinde malzeme depoları tesis edilecektir.

İdare, binanın Rıza paşa yokuşuna çıkan arka cephesinde bir kapı ve bir methal yapmaktadır. Bu suretle iş sahiplerinin ve abonelerin düz ve arızasız bir yoldan kolayca gidip gelmeleri temin edilmiştir.

Hayata dair

Özseverlik

ELBETTE bilirsiniz, ağızlarda dolaşan bir söz vardır: "Sev seni seveni hak ile yeksan ise; sevme seni sevmiyeni Mısır'a sultan ise... Özseverliğin (egoisma), hem de en hayasızca özseverliğin bundan çıplak, demek ki bundan beliğ ifadesi olamaz. Ancak beni seveni sevip de beni sevmiyeni sevmemek, sadece kendimi sevmekten başka nedir ki? Halbuki hakikî sevgi - ve onun en yüksek şekilleri olan aşk ile hayranlık - kendimizden başka bir insana bağlanmak, hattâ onu kendimizden üstün tutmak değil midir?

Sevgi, mukabele şartı koşamaz. Herhangi bir meziyetini beğendiğiniz için sevdiğiniz bir kimseyi, size mukabele etmedi diye o meziyetten mahrum buluyor, artık sevmiyorsanız bilin ki sizde kendi kendinizi aşabilmek, kendinizden başka bir şeye bağlanabilmek hassası yoktur. Ruhunuz, şahsınızın sınırları içinde mahpustur. Husranla ağlayın.

Sevgi serbest bir histir ve aksi yoktur. Yani o herhangi bir hisle beraber yaşıyabilir. Nefret, kin, hattâ istihfaf (mépris) onu bulunduğu yerden koğamaz. Sevdiğiniz, hayran olduğunuz falan adam sizi incitmiştir, nefretinizi, kininizi davet edecek bir harekette bulunmuştur, ona düşman olmuşsunuzdur, belki ölümünü temenniye kadar gidebilirsiniz. Fakat bunlar onu bir taraftan da beğenip hayran olmanıza, yani onu kelimenin en kuvvetli manasile sevmenize mani değildir. Sevgi iyi ile kötüyü ayırd etmeyini bilir. Seven, sevilende hangi şeyin sevgiye, hangi şeyin nefrete lâyık olduğunu farkeder ve bunun için ikisini biribirine karıştırmaz. Sevdiğimiz kimselerde bazı kusurların bizi, herhangi bir kimsedekinden fazla rencide etmesi bu yüzden değil midir?

İtiraf edelim ki hakikî sevgiye pek az tesadüf olunur. İnsanların çoğu: "Sev seni....., diyen, adı unutulmuş adamın fikrindedirler. Kendilerini sevenin hiçbir kusurunu görmedikleri, yahud görmemezlikten geldikleri gibi kendilerini sevmiyenin bütün meziyetlerini de inkâra kalkarlar. Düşmanlarında her türlü kusurların ve rezilletlerin bulunduğuna kanidirler. Çünkü âdil değillerdir. Hakikî sevgi ve hakiki düşmanlık ise ancak âdil adamda, yani her şeyi kendine nisbet etmeden düşünebilen ve ona göre hüküm veren adamda bulunur.

Hakikî sevgi ve hayranlıktan mahrumiyet bilhassa edbiyatçılarımızın vasıflarındandır demiyeceğim ama en çok onlarda göze çarpıyor. Dün, herhangi bir sebeble birleştikleri için hayran oldukları adamı bugün her türlü meziyetten mahrum gibi göstermekten çekinmiyorlar. Bununla özseverliklerini yaymış oluyorlar.

Özseverliklerini; özlerine hürmeti, kendi şahıslarına muhabbeti değil. Çünkü özseverlik'le özünü - sevmek bir değildir. Özünü seven, özüne hürmeti olan adam, böyle müdhiş bir hafızasızlık göstererek, dün göklere çıkardığını bugün batıramaz; her şeyi kendi şahsına irca ettiğini açıkça belli edemez. Özseverin başlıca vasıflarından biri de hafızasızlığı, budalalığıdır. Onun ancak kendini seveni sevmesi, hayvanların ancak kendilerini sevenleri sevmesi gibidir.

Nurullah ATAÇ

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinden:

Pangaltıda şair Nigâr sokak 72 numaralı apartımanın 1 numaralı dairesinde oturmakta iken 19-3-937 tarihinde ölen ve terekesine mahkemece elkonulan Avram İstanbullu oğlunun Beyoğlu altıncı noterliğinden tanzim kılınan gayri menkullerini Yevnige Ankine, Alise bıraktığına dair vasiyetnamesi açık olarak mahkemeye tevdi edilmiştir. İşbu vasiyetnameye herhangi bir suretle itirazı olanların ilân tarihinden itibaren bir ay ve alacak ve verecetlilerin vesair suretle alâkadarların keza bir ay, mirasçıların 3 ay içinde Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesine müracaat etmeleri; müddetinde müracaat etmiyenler hakkında kanunu medeninin alâkadarlar hakkında kanunu medeninin 561,569 uncu maddeleri ahkâmı tatbik edileceği keza kanunu medeninin 537,561 inci maddelerine tevfikan ilân olunur.

İÇ HABERLERİ

Devlet sermayesile kurulan müesseselerde

Memurlardan kazanç vergisi ne esas üzerinden kesilmeli?

Ticaret Odası memurlarının bir müracaatı bu meseleyi ortaya çıkarıyor

İstanbul ticaret odası memurları iktısad vekâleti nezdinde mühim bir teşebbüste bulunmuşlardır. Oda memurları, şimdiye kadar diğer bütün hususî müesseseler memurları gibi maaşların dan kazanç vergisi vermekte idiler. Malûm olduğu üzere devlet memurlarının 20 liraya kadar olan maaşları kazanç vergisinden maaf olduğu gibi yüz liraya kadar olan kısmı yüzde 5 ve yüz liradan fazlası yüzde yedi vergiye tabidir. Halbuki devlet kadrosu haricinde kalan maaş erbabı, maaşlarının birinci lirasından itibaren yüzde yedi ve yüz liradan sonra yüzde 9 vergi verirler. İşte oda memurları şimdiye kadar bu ikinci esas üzerinden vergi vermekte bulunmuşlardır.

Şimdi oda memurları, odanın doğrudan doğruya iktısad vekâletine merbut bir müessese bulunmasına göre, oda memurlarının da devlet sermayesi ile kurulmuş müesseseler gibi devlet malı addedilebileceğini öne sürmüşler ve iktısad vekâletinden maaşlarından bu şekilde vergi tarhedilmesi için maliye vekâleti nezdinde teşebbüslerde bulunulmasını istemişlerdir.

İktısad vekâletinin bu teşebbüse ne şekilde mukabele edeceği malûm değildir. Yalnız bu iş basit görülmekle beraber İstanbul odası memurlarının dilegi kabul edildiği takdirde bütün memleket ticaret ve sanayi odaları memurlarının da aynı hukuktan istifadesi ve hattâ devlet sermayesiyle kurulmuş diğer müesseselere de misal teşkil etmesi tabiî görülmektedir.

Kabzıma lar

Iddialarını kazandılar, fakat Belediye zararlı çıkıyor

Meyve halindeki kabzimaller, maliye temyiz komisyonunun kendileri lehine karar vererk kazanç vergilerinin irad üzerinden alınmasını münasip görmesi üzerine dün müştereken defterdarlığa müracaat ederek evvelce bir misli cezasiyle alınnan beyannameli verginin derhal geri verilmesini istemişlerdir. Kabzimaller diğer taraftan bu vaziyeti halin sahibi olan belediyeye de bildirmişlerdir.

Temyiz komisyonunun verdiği kararın kabzimalleri büyük bir yükten kurtarmakla beraber belediyenin aleyhine olacağı kaydedilmektedir.

Çünkü halin mühim bir kısmı belediyenin elinde bulunmakta, belediye burada bir nevi ardiyecilik yapmaktadır. İrad üzerinden vergi tarhına kalkılınca buraların vergisinin belediyeye tahmil edileceği anlaşılmaktadır.

Balık akını durdu

Fiatlar gene yüksek seviyeye ge di

Daha on gün evvel misli görülmemiş bir şekilde düşen balık piyasası yavaş yavaş değişmiş ve şimdi balık fiatları en bahalı bulunduğu zamanki seviyesine gelmiştir.

Balık bolluğunun en ön safında hamsi balığı gelmekteydi. İstanbul kıyılarına her zaman yüzünü göstermiyen bu küçücük balık o kadar çok çıkmıştı ki balıkhanede kilosu kırk paradan tartılmıştı. Fakat şimdi bir tek bile hamsi çıkmamaktadır. Buna da sebep büyük balıkların önüne katılarak gelen hamsinin havanın güzelleşmesi üzerine tekrar Karadenize akmasıdır.

Balık akını esnasında her oltayı atanın zahmetsizce tutuverdiği ve balıkhanede çifti yüz paraya inen palamutlar şimdi on kuruşa yükselmiştir.

Lüfer perakende 50, uskumru 40 kuruşa yükselmiştir.

Balıkçılar, balık bolluğu esnasında eğer İstanbulda bir konserve fabrikası bulunsa veya eskiden olduğu gibi geniş mikyasta tuzlu balık yapılsa idi, değil İstanbulun hattâ bütün memleketin bir senelik ihtiyacına yetecek kadar balık depo edileceğini söylemek tedirler. Halbuni o akın ne balıkçılara ne de halka bir fayda vermeden geçip gitmiştir.

Deniz müsteşarlığı ilga ediliyor

Deniz Bankta şeflere yüzer, memurlara onar lira zam yapıldı

☛ Baştarafı 1 incide

man işletmelerinin kadroları hazırlanmaktadır.

Öğrendiğimize göre, Denizbank teşkilâtı kurularak faaliyete geçtikten sonraiktısad vekâletindeki deniz müsteşarlığı teşkilâtı kaldırılacaktır. Yalnız vekâlette deniz işleriyle meşgul olmak ve denizbank ile hükûmet arasında teması temin eylemek üzere bir umum müdürlük kalacaktır.

Deniz işleri müsteşarı Sadullah Güneyin Denizbank idare meclisi reisliğine tayin edileceği söylenmektedir.

İdare meclisinin diğer azaları da İktısat ve maliye vekâletleri tarafından seçilecektir.

Banka müdür ve muavinleriyle mülhak müesseseler müdürlerinin maaş dereceleri hakkında bir proje hazırlanmaktadır. Bu proje hükûmetçe tasdik edildikten sonra yeni maaş derecelerinin tatbikına başlanacaktır.

Otobüs dedikodusu

Davalardan biri daha dün sukut etti

Ahmed Emin Yalmanla Tan neşriyat müdürü Sabri Salim aleyhine "Devlet memurlarının şeref ve haysiyetlerinin tecavüze uğradığı" iddiasiyle müddeiumumilik tarafından açılan ikinci davaya dün bakılmıştır.

Maznunlar bu duruşmada bu yazıla rın tenkid mahiyetinde olduğunu ve hiç bir memurun şeref ve haysiyetine dokunulmadığını söylemişlerdir.

Heyeti hâkime celseyi kısa bir müddet tatil ettikten sonra iddia makamı suçluların matbuat kanununun30uncu maddesinde gösterilen suçları işledikleri anlaşılamadığından beraatlerini istemiştir.

Bundan sonra hâkimler heyeti kısa bir istişareyi müteakip davanın tatiline karar vermiştir.

Kuruçeşmede Vapur kazası

Iki vapur az kaldı batıyordu

Geçen gece Kuruçeşme önünde bir vapur kazası olmuştur.

Karadenizden gelen İngiliz bandıralı İlaria vapuru, Kuruçeşme önlerinde iken akıntıya kapılmış ve sahile doğru sürüklenmiye başlamıştır.

Kaptan gemisini suların tesirinden kurtaramamış ve o sırada Kuruçeşme önünde küçük adada kömür almakta olan Anadolu vapurunun üstüne düşmüştür.

İngiliz kaptanı buradan kurtulmak için uğraşırken bu sefer de geminin pervanesi Anadolunun zincirlerine çarpmış ve pervane hasara uğradığı gibi zincir de kopmuştur. Bunun üzerine Anadolu vapuru da sulara kapılmış ve iki vapur muhakkak bir felâketten güçlükle kurtulabilmişlerdir.

İÇERDE:

* **TİCARET ODASI** bu sene Almanyada açılacak olan sergiye daha geniş bir şekilde iştirak edebilmek için hazırlıklara başlamıştır.

* *Üniversite* ve Robert Kollej talebelerinden bir kısmı sömestr münasebetile Atinaya gitmişlerdi. Atinalı arkadaşları tarafından hararetle karşılanan talebelerimiz orada 8 gün kalacaklardır.

* *Türk - İsveç* ticaret anlaşması gümrüklere tebliğ edilmiştir.

* *Deniz Ticaret kanununun* yeni hazırlanmakta olan kısmı yakında bitmiş olacaktır.

* *İktisat vekâleti* yeniden sipariş edilecek gemi projelerini tetkik etmektedir. Yeni siparişlerin yakında verileceği söylenmektedir.

* *Rakı çalmaktan* suçlu olarak Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesinde duruşması yapılan İhsan isminde birisi bir ay hapse mahkûm olmuştur.

* *Borsa acentaları* aralarından bir heyet seçerek Ankaraya göndermişti. Başvekille temaslarda bulunan heyet yarın şehrimize dönecektir.

Küçük Haberler

* *Yeni bir yardım cemiyeti* kurulması için dün vilâyete bir müracaat yapılmıştır. Bu teşekkül "İstanbul gümrükleri yardım cemiyeti,, ismini taşıyacaktır.

* *Bir kaçakçı kadın*, dün Romanyadan gelen Recele Karol vapurundan çıkarken yakalanmış ve üzerinde muhtelif ipekli kumaşlarla 60 lira para bulunmuştur.

* *Tütün kongresi* dün de çalışmalarına devam etmiştir. Kongre bir hafta sürecektir.

* *Kömür depolarının* Kuruçeşmede bulunan kısmı hakkında hazırlanmakta olan proje yakında bitecektir. Bu mıntakada yedi tane her tertibatı haiz büyük depo kurulacaktır.

* *Ecnebi mekteplerde* okutulmakta olan ahlâk dersinin bundan böyle yalnız ecnebi tabiiyetinde olanlara verilmesi kararlaştırılmıştır.

* *Boğulurken kurtarılan* 70 yaşındaki kolları kesik dilenci dün kaldırıldığı hastanede ölmüştür.

* *Karaköy köprüsü* üzerindeki dört klübenin yıktırılması işi bir müteahhide verilecektir.

* *Bursa*daki ipek fabrikası sahipleri İktısat vekâletine müracaat ederek istihsalâtın çok olduğunu ve bu yüzden bir çok fabrikaların işlerini kesmek mecburiyetinde kaldıklarını ileri sürerek vekâletçe tedbir alınmasını bildirmişlerdir.

* *Sarraflar* şimdiye kadar altın alım satımile uğraşırlardı. Yeni kararname ile bu iş muayyen bankalara verildiğinden sarraflar artık bu işle uğraşmamağa başlamışlardır.

* *Beyoğlu halkevinde* stenografi kursu açılmıştır. Bu kursa nazarî imtihanlarda muvaffak olanlarla geçen eylûlde diploma alanlar iştirak edebileceklerdir.

* **Geçen bir hafta içinde gümrük muhafaza teşkilâtı, 2 si ölü 71 kaçakçı, 696 kilo, gümrük kaçağı, 18269 defter sigara kâğıdı, 39 Türk lirası, 7 altın lira, 1 tüfek, 3 mermi, 1 kayık ile 22 kaçakçı hayvanı ele geçirmiştir.**

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

KURUN'da

Tavsiye:

GÜNLERİN peşinden sütununda Hasan Kumçayı, memleketteki tavsiye mektuou derdine ait dikkate değer bir misal veriyor:

"Evvelki gün şahsını tanıdığımız ve sözüne inandığımız bir dostumuz Kadıköy Gazhanesinden bize şikâyet etti. Şikâyetin sebebi: Kokkömürü almak için gönderdiği adamına var olduğu halde yok denilmiş. Adamı kömür almak için talebinde ısrar edince gazhanede çalışan bir memur:

— Büyük bir yerden tavsiye getir de verelim!.

Demiş.

Dostumuz hâdiseyi böylece naklettikten sonra bize sordu:

— Bu tavsiye ne tavsiyesi? Büyük yer denilen makam acaba neresi?

Tabii olarak biz bu suale cevap veremedik:

— Bunu gene gazhanedeki memura sormak lâzım....

Dedik.

Hakikaten gazhaneden kömür almak için artık para vermek kâfi gelmiyor da bir de tavsiye isteniyorsa, buna ne denir? Paralılar kömürü tavsiye ile alırlarsa, fakirler için ne yapmak lâzımgelir?,,

CUMHURİYET'de

Avrupa uçurumdan kurtulabilecek mi?

UMUMÎ harp sonu dünyasında her Avrupa milleti kendi derdine düştü ve kendi vaziyetini kurtarabilmek için başvurduğu çarelerle iktisadi gidişi daha ziyade zorlattı. Almanyanın ve İtalyanın fütuhat hevesleri, Avrupayı gittikçe güç teneffüs olunur bir havayla kapladı. Bütün bu belâlardan kurtulmak için harp bir çare olabilir mi? Yunus Nadi, kat'iyetle "hayır!,, diyor. Yeni bir harp, muhakkak ki, yeni musibetler doğuracak, Avrupayı temelinden sarsacaktır.

Belçika Başvekili Van Zeeland, İngilterenin teşvikile, harp sebebi olabilecek iktisadi meselelerin muslihane bir surette halli için yaptığı tetkiklerde bir takım çareler bulmuş. Bunların arasında milli paraların muhafazası endişesile alınmış olan tahditleri bertaraf etmek üzere bütün paraların milletlerarası bir tekeffülle teminat altına alınması ve mali vaziyetleri dar memleketlere yardım edilmesi de bulunmaktaymış.

Cumhuriyet başmuharriri, İngiliz başvekilinin bu tedbirler hakkındaki:

— Hepsi iyi, fakat bunlar için her şeyden önce sulhün teminat altına alınması lâzımdır!

Sözünü kaydettikten sonra diyor ki:

"Bütün Avrupada herkes nerede ise artık patlak verebilecek bir harbin kâbusunu yaşamaktan kurtulamamıştır ve kurtulamamaktadır. Fabrikalar mütemadiyen silâh ve harp malzemesi yapmakla meşguller. Silâhlanmanın bu kadar ifratı bile harbi önünden kaçılamaz bir felâket haline koyacak gibi görünüyor.

Nihayet Japonyanın Çini istilâya teşebbüsile vaziyet bütün mahiyet ve ehemmiyetile ortaya çıktı, ve Japonyanın Avrupa ile birlikte Amerikaya da meydan okuyan bu cüretkârane teşebbüsünde Avrupanın bazı devletlerine dayandığı anlaşıldı. Komünizm aleyhtarı ittifakın askerî bir anlaşma olduğunda artık hiç kimsenin en ufak şüphesi dahi kalmamıştır. Filhakika dünyada bütün milletlerin ehemmiyetle gözönünde tutacakları bir Japonya ile yapılan ittifakta komünizm aleyhtarlığı bir paravandan ibarettir, ve bu sayededir ki Japonya beyaz ırkı Uzakşarktan tardedip çıkarmak iddiasına kadar ileri gitmeğe kendisinde cesaret bulmuştur. Şimdiki plân muvaffak da olmuş sayılabilir. Çünkü İngiltere ve Fransa gibi Uzakşarkta menfaatleri tehlikelere maruz milletler Avrupada yollarını bekliyen belâları gözönüne alarak Uzakşarka adım atamıyorlar.,,

Yunus Nadi, yazısını şöyle bitiriyor:

Avrupa, kenarına doğru sürüklendiği bu uçurumdan kurtulabilir mi? Belki evet, Fakat bunun için aklın ve mantığın icaplarına avdet etmek ve nihayet Şimalî Amerika Birleşik Hükûmetleri Cumhuriyeti gibi bir Avrupa Milletleri İttihadı vücude getirmek lâzımdır.

Son Postada

Stoyadinoviçin Berlin seyyahati

YUGOSLAVYA başvekili Stoyadinoviç'in Berlin seyahatinin Fransayı çileden çıkaracak bir hâdise olduğunu kaydeden Selim Ragıp, diyor ki:

"Yugoslavya Fransanın yakın bir müttefikidir. Almanyanın orta Avrupa üzerinde ötedenberi tesis etmiye çalıştığı siyasî hâkimiyeti kolaylaştırabileceğinden dolayı da Yugoslavyanın Almanyaya fazla yaklaşmasını istemez. Kaldı ki bu yakınlığın yarın hakikî bir dostluğa inkılâp ederek Fransa ile Yugoslavyanın aralarının açılmasını intaç etmesi de hatıra gelebilen bir

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

Büyük bir ziraat kongresi toplanıyor

Memleketin muhtelif alım mıntakalarına ayrılması düşünülüyor

Baştarafı 1 incide

Hükûmet, ziraat kalkınması ile ekonomik kalkınmayı bir kül olarak mütalea ettiğinden bu kongreye büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Kongreyi Celâl Bayar açacaktır.

Memleketi ziraat mıntakalarına bölmek

Haber aldığımıza göre, ziraat vekâleti bir senedenberi ehemmiyetle tetkik ettiği, memleketi ziraat mıntakalarına ayırmak hususundaki kararını kongrenin tasvibine arzedecek ve mesele burada görüşülecektir.

Bu projeye göre, memleket muhtelif zirat bölgelerine ayrılacak ve buralar da en iyi vasıflarda yetişen mallar ekilecek, diğerlerinin ekimi menolunacaktır. Tütün ve afyon mevzuu üzerinde yapılmış olan tecrübelerin çok muvaffak olduğuna işaret edilmektedir.

Ayrıca ziraat vekâleti henüz memleketimizde taammüm etmemiş, fakat dünya piyasalarında bol para getiren bazı maddelerin ekimini de yaymak için kararlar almıştır. Bu arada soya fasulyesi, aspir, çay, hind yağı nebatı, kendir ve saire vardır.

Devlet ziraat kombinaları işletme kurumunun kadrosu bakanlar heyetinin tastikinden geçmiştir. Bu kurum faaliyete geçtikten sonra istihsal ve satış işleri daha çok orgnize edilmiş olcaktır.

Şakir Kesebirin zirat vekâleti vekilliğini ifada devam edeceği ve şimdilik bu makama hiç kimsenin getirilmiyeceği haber verilmektedir.

Ziraat ve iktısad vekâletleri arasında tam ve kâmil bir iş birliği zarureti dolayısiyle, bir müddet ayni vekilin idaresi altında kalması muvafık görülmektedir.

Önümüzdeki dört sene içinde memleketimizde bir orta orman mektebi ve dört orta ziraat mektebi daha açılacaktır. Ayrıca köy çocuklarını kısa bir zaman içinde modern ziraate alıştıracak olan kurslar açılması da düşünülmektedir.

Sirkecide Vapur yolcuları

Sandal parası vermekten kurtulacaklar

Sirkecide eski gümrük binasında yapılan yolcu salonu yakında açılacaktır. Karaya çıkış kapısı ve methali boyanmaktadır. Bunlar da bittikten sonra yolcu salonunda liman işletmesiyle, gümrük ve muhafaza teşkilâtının büroları işe başlıyacaktır.

Sirkeci yolcu salonu açıldıktan sonra, vapurların salon önündeki rıhtıma aborda yanaşması için tedbir alınacaktır. Deniz yolları idaresinin Bartın, Mersin, Karabiga hatlarında çalışan vapurları İstanbula dönüş seferlerinde buraya yandan yanaşarak yolcularını doğrudan doğruya rıhtıma çıkaracaklardır. Yalnız, bu rıhtım fazla uzun olmadığı için bütün vapurların aborda yanaşmasına müsait değildir. Bu sebeble rıhtımın Eminönü tarafında bağlı bulunan balıkçı gemileri için başka bir yer ayrılacak ve bu kısım temizlenerek küçük vapurların buraya yanaşmaları temin edilecektir. Vapurların Sirkeci rıhtımına - Galata tarafında olduğu gibi - aborda yanaşması ile vapurlara kayıkla gidip gelme zahmet ve masrafı ortadan kalkmış olacaktır.

Kurtuluş cinayeti

Maktul sabıkalı hırsız Saittir

Evvelki gece, Kurtuluş Tepeüstünde işlenen cinayetin kurbanı teşhis edilmiştir.

Maktul, Anadoluhisarında oturan tanınmış sabıkalı ve hırsızlardan Mehmet oğlu Saittir.

Cinayetin ne sebeble işlendiği henüz kat'î olarak öğrenilememiştir.

Katilin kısa bir zamanda ele geçeceği kuvvetle tahmin edilmektedir.

Noterliğe giren hırsız

Dün Yenipostane karşısındaki Dördüncü noterliğin kilidi kırılmak suretile içeri girilmiştir.

Polisin yaptığı tahkikat sonunda bunun odacı Sıvaslı Mustafa Çınar tarafından yapıldığı anlaşılmış ve suçlu yakalanarak müddeiumumîliğe teslim edilmiştir.

Belediye emirlerini dinlemiyenler

Son yirmi dört saat zarfında Fatih kazası dahilinde belediye suçları işliyen 19 kişiden ceza alınmış ve 1 dilenci yakalanmıştır. Ayrıca 6 yiyecek maddesinden nümune alınmıştır.

Eminönü kazası dahilinde ise 6 dilenci yakalanmış, 49 kişi hakkında zabıt yapılmış ve 7 kilo francelâ imha edilmiştir.

Geniş selâhiyetli Turizm umum müdürlüğü kuruluyor

Baştarafı 1 incide

rizm komitesi kurulacaktır. Memlekette bütün oteller, eğlence yerleri, müzeler ve turizmle alâkalı bulunan diğer tesisler bu idarenin mürakabe ve kontrolü altında olacaktır. Bu idareye, geniş salâhiyetler verilecek, idarenin en çok seyyah çıkaran memleketlerde mümessilleri olacak, çok geniş bir propaganda servisi bulunacaktır.

Bu tedbirlerden ilk faydalanacak vilâyet İstanbul olacaktır. Devlet ilk turizm tesislerini İstanbulda yapacaktır. Bunun için salâhiyetli mütehassıslar getirilecektir. Bu sayede Akdenizdeki seyyah akınının memleketimize çevrilmesi beklenmektedir. Bu arada, komşu Bulgaristanın, yalnız Burgaz ve Varnadaki tesislerile ucuzluk dolayısile, her sene Türk parasile 7-8 milyon liralık bir gelir temin ettiği kaydedilmektedir.

mülâhazadır. İşte bütün bu sebeblerden dolayı Fransız matbuatını ve alâkadar mahfillerin M. Stoyadinoviçin Berlin ziyaretile alâkadar görüyoruz. Maamafih bütün bu ziyaret esnasında Yugoslav - Fransız ittifakı taraftarlarını fazla endişeye düşürecek bir tezahür göze çarpmadığından dolayı, teessür payı, hakiki, telâşa galebe çalıyor ve bu teessürün sevkiledir ki, bazı Fransız gazeteleri, Yugoslavyayı teşehhüt mikları nankörlükle itham ediyor.„

Yurtdaş:

Sevgili yurdunun portakal, elma gibi güzel meyvalarının zamanıdır. Bunlar sağlık ve kuvvet kaynağıdır. Bol bol ye!

Ulusal ekonomi ve arttırma kurumu

Balkan antantı konseyi

Şubatın on beşinde Ankarada toplanıyor

Balkan antantı devletleri konseyi şubatın 15 inde Ankarada toplanacaktır.

Konseyde Yunanistanı temsil edecek olan başvekil Metaksas şubatın 12sinde Pireden hareket edecektir.

Yugoslavya başvekili ve hariciye nazırı Stoyadinoviçin reislik müddeti hitama erdiğinden Ankaradaki toplantıya general Metaksas riyaset edecektir. Toplantıya Romanyanın yeni hariciye nazırı da gelecektir.

Selâmi İzzetin konferansı

Eminönü Halkevinin tertip ettiği konferanslara her hafta perşembe günü devam edilmektedir. Dün de Selâmi Sedes (Türk Tiyatrosunun Tarihi) mevzulu bir konferans vermiştir.

Selâmi Sedes bu konferansında bizde tiyatronun kuruluşundan bugüne kadar geçirdiği safhaları anlatmış ve Türkiyede asıl tiyatronun Türk kadını sahneye çıktıktan sonra Cumhuriyet devrinde kurulup gene ayni devirde inkişaf ettiğini tebarüz ettirmiştir.

Konferansçı bundan sonra İstanbul Şehir tiyatrosunun on senelik mesaisinden bahsetmiş, eserlerin sahneye konuş, uslûp ve teknik bakımlarından nasıl ilerlediğini anlatarak bugünkü Türk tiyatrosunun garp tiyatrolarile müsavi denecek bir şekle gelmekte olduğunu, yabancı muharrirlerin yazılarına dayanarak iddia etmiştir.

Yoklamaya davet

Eminönü yabancı askerlik şubesinden: 334 doğumlularının yoklamalarına başlanılmıştır. Yabancı şubeler halkından olup da Eminönü, Fatih ve Eyüp kazaları mıntakaları dahilinde oturan 334 doğumlu mükelleflerin nüfus cüzdan, ikametgâh senedi ve üç kıta fotoğrafı ile hergün öğleye kadar yoklamaları yapılmak üzere Sultanahmette Dikilitaş karşısında Eminönü yabancı askerlik şubesine müracaatları ilân olunur.

Şehzadebaşı FERAH

sinemada bugünden itibaren

Başlı başına 3 büyük film birden: *Monte Karlo geceleri* (Lilian Harvey), *Frankeştayn ve nişanlısı* (Boris Karlof), *Şeytan Çetesi* (Şarl Staret)

Her gece büyük Türk sanatkârı

ZATİ SUNGUR

un herkesi hayrette re garkeden emsalsiz yeni programı.

Yerlerinizi evvelden tedarik ediniz.

Telefon: 21359

İstanbu Levazım âmirliği Satınalma komisyonundan

İdareleri İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müessesat için alınacak 300 ton arpa 8 Şubat 938 Salı günü saat 15 de Tophanede İstanbul Levazım Satınalma komisyonunca kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli (16500) lira, ilk teminatı 1237 lira 50 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

(391) (363)

İdareleri İstanbul levazım âmirliğine bağlı müessesat için alınacak olan 300 ton yulaf 8 Şubat 938 salı günü saat 15,30 da Tophanede levazım âmirliği satınalma komisyonunca kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 15750 lira ilk teminatı 1181 lira 25 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

(392) (364)

Hakikî güzel filmler, reklâma ihtiyaç messetmezler...

Bu hafta SAKARYA Sinemasında

Büyük muvaffakıyetlerle gösterilmekte olan

CHARLES BOYER ve JEAN ARTHUR'un Şaheserleri

BİR SAADET GECESİ

Filmi, bunun bariz bir delilidir.

HER AKŞAM

ÇAĞLAYAN'da

MUALLA ve Mısırdan gelen meşhur rakkaseler

AMIRA CEMAL ve Sudanlı ZEYNEB

Seanslarına devam ediyorlar. Numaralar tam saat 21,30 da başlıyacaktır.

Yerlerinizi evvelden temin ediniz. Telefon: 40335

1937 Paris Sergisinin

Bütün harika ve güzelliklerini bu Pazartesi akşamı

SAKARYA Sinemasında göreceksiniz.

İNGİLİZ

ŞAPKALARINI BEŞ SENE TEMİNATLI!

Yalnız

P. LAMBROPULOS mağazasında bulursunuz.

Galata Karaköy tramvay durağı önünde No. 110

HER AKŞAM

Beyoğlu İstiklâl Caddesi

Eski Ambasadör Salonunda

SAFİYE

Ve arkadaşları

S. Atillanın yeni Karadeniz revüsü

Her pazar saat 13 den itibaren matine

Çaylı DANS, 8 Şen arkadaş: CAZ ve VARYETE

Senenin en güzel — En nefis

Şahane ve muhteşem filmi

Ateş Böceği

JEANETTE MACDONALD

Görülmemiş bir muvaffakıyetle MELEK sinemasında devam ediyor. Programa ilâve olarak Çin sularında batırılan Panay zırhlısı ve Yunan Veliahtının izdivaç merasimi v. s..

Seanslar: Saat 2—4. 15 — 6,30 gece 9 da

İstanbul Belediyesi ilânları

Eminönünde sarı renkte Buldok köpeği bulunmuştur. Sahibinin üç gün zarfında Eminönü belediyesine müracaatı. (B) (411)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

1 — Taahhüdünü ifa edemiyen müteahhit nam ve hesabına olmak üzere (13011) adet ampul, 28 ikincikânun 938 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de açık eksiltme usulile alınmak üzere münakasaya konulmuştur.

2 — İşbu (13011) adet ampulün tahmin edilen bedeli "6077,„ lira (94) kuruş olup, muvakkat teminatı (455) lira (85) kuruştur.

Şartnamesi komisyondan hergün parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanun da yazılı vesikalarla birlikte ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatları. (208)

Tek gözlü MEHİB ANİBAL'in idaresindeki kahraman KARTACALILARI memleket içindeki bozguncular arkadan vurmasaydı ROMA tarümar olur, tarihin gidişi değişirdi.

KARTACA MUHAREBELERİ

Sinemacılık tarihinin en muazzam filmi

100.000 figüran — 10.000 atlı asker — 300 muharebe fili — 50 yelkenli tarihi harp gemisi

Türkçe sözlü Tarihî şaheser

BUGÜN SARAY ve İPEK Sinemalarında birden

Bugün saat 1 de talebe matinesi

Yazan: Kenan Çinili — Melekzad Çinili
(ERKEK — KIZ)

(Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur)
— Numara 48 —

Gene üzüntülü bir hayat

Bir gün polis karakoluna çağırıldım

Bana "Tehdit suçundan üç gün mahkûmiyetiniz varmış!,, dediler

Ben ortaya çıkmayınca annem benim böyle bir şey yaptığım için ortaya çıkmadığıma hükmederek adama, işin aslını benden öğreninceye kadar noterlikten bir senet vermiş.. Bu hâdise kardeşlerim tarafından duyulunca köpürmüşler ve beni bir daha eve kabul etmiyeceklerini, reddettiklerini söylemişler....

İş bununla da bitmemişti. Adam İş Bankası aleyhine dava açmış, parasını başka bir imzaya ödedikleri için hakkını aramıya kalkmıştı. Bunun üzerine banka da peşime düşmüştü.. Parayı aynen ödemediğim takdirde beni sahtekârlıkla adliyeye tesli medeceğini bildirmişti. Ben hakikati söyledikten sonra ailem, namus belâsı, bu parayı adama iadeye razı olmuş, fakat :

— Ben bankadan alırım.

Diye kbul etmemişti. Niyeti bankadan bir tazminat koparabilmekti. Ailem parayı bankaya bir makbuz mukabilinde ödedi.

Ben adamla bu suretle hiç bir alâkam kalmadığına sevinirken, bir gün karakoldan çağrıldım.. Beni de dava ettiğini bu suretle öğrendim. Karakolda verdiğim ifadede de, bu paranın bankaya makbuz mukabilinde ödendiğini bildirdim. Artık eve gizli gizli girip çıkıyordum. Gene üzüntülü bir hayat başlamıştı. Fakat bu sefer kendimi kabahatli gördüğüm için buna tahammül ediyordum.

Bir akşamdı. Saat yedi buçuk, sekiz vardı. Yaz günüydü. Evime geldim.. Kapıdan içeriye girince annem:

— Seni şimdi bir polis aradı.. 'Yok!,, dedim. Sabahleyin karakola kadar gelsin, dedi. Gitti. ..

Beni ne diye karakoldan arayabilirler diye merak ettim. Ve bu merakımı gidermek için de:

— Ben şimdi gider öğrenirim.. Köpeği de alayım, onua da gezdirmiş bulurum.. Siz de ben dönünceye kadar yemeğimi hazırlarsınız.. Karnım çok aç, dedim ve çıktım..

Apartımanın kapısı önünde bir polisle karşılaştım.. Yüzüne bakıp yürüdüm. Polis arkamdan yetişti:

— Adınız Kenan mı, diye sordu..

— Evet, dedim.

— Karakola kadar geleceksiniz..

— Ben de oraya gidiyorum.

Yürüdüm. Polis te beni takip etti. Karakolun kalem odasına girip te:

— Beni çağırmışsınız..

Dediğim zaman beni takip eden polisin;

— İşte size Kenanı teslim ediyorum..

Dediğini işittim. Ben bundan bir şey anlamamış, hattâ şaşırmıştım.. Etrafa bakınırken polis:

— Sizin üç gün tehdit suçundan mahkûmiyetiniz varmış, dedi..

— Evet var... Fakat ben onu temyiz etmiştim.

— Demek temyizden tasdik edilmiş

— Peki şimdi ne olacak?.

— Sizi yarın müddeiumiliğe teslim edeceğiz..

Şaşkın bir halde: ;

— Pekâlâ, dedim.. Yarın sabah geliyim.

Kapıya doğruldum.Çıkacağım sırada arkamdan sür'atle gelen polis kapıyı kapadı:

— Hayır, dedi. Gidemezsiniz.

— Peki ne olacak?.

— Bu geceyi burada geçireceksiniz. Sabahleyin de bir memur arkadaş sizi müddeiumumiliğe teslim edecek..

Memura meram anlatamıyacağımı anlayınca;

— O halde evime haber gönderin, diyebildim.

— Kolay.. Şimdi bekçiyi göndeririz, dedi.

Oturarak beklemiye başladım. Köpek te yanımdaydı.. Köpek yaramazlık ediyor, polisle bu yüzden çekişmekten çekiniyordum. Nihayet annem geldi. Beni ertesi sabah gelmek üzere, eve götürmek istedi. Muhtelif yerlere baş vurdu. Nihayet komisere çıktı. O da bırakamıyacağını söylemiş, fakat neden sonra beni çağırttı. Ertesi günü geleceğime söz aldıktan sonra bıraktı. Eve geldim. O geceyi, büyük bir ıstırap içinde geçirdim.. Annem geç vakte kadar ağlamış ve ağlamıştı. Sabahleyin gene annemin sesile gözümü açtım:

— Melekzad kalk yavrum vakit geldi, diyordu. Bu çağırış üzerimde garip bir tesir yaptı. Titredim. Biran asılmıya götürülüyorum sandım.. Annem ağlıyordu. .

— Nereye gideceksin acaba? Müddei umumîlikten seni nereye gönderecekler.. Ben senden nasıl haber alabilirim, diyordu.

(Devamı var)

Dayak cennetten mi çıktı ?

Yaramazlık yapan, uslu durmıyan mektep çocuklarını dövmek eskidenberi tatbik olunan bir ceza usulüdür.

Bazı yerlerde, mektep çocukları — kabahati olsun olmasın — haftada iki gün sıra dayağına çekilirdi. Dayak usulü Fransada 1850 senesine kadar devam etti.

Kral çocukları bile dayak yerdi. Hattâ diğerlerine ibret olsun diye daha fazla dövülürdü. Dayak için değnek veya kamçı kullanılırdı.

Navar mektebinin masrafı faslında "Değnek ve kamçı mübayaası için,, kayıtlarına tesadüf olunur.

Mekteplerde (meydan dayağı) nı icat edenler Par Rovayal Cizvit yapaslarıdır.

1845 de, dayak menolunmuştur.

RADYO

İstanbul radyosu

İSTANBUL:

18,30 plâkla dans musikisi, 19 Safiye Piyano ve keman refakatile, 19,30 Konferans: Selim Sırrı Tarcan (Parisde bir canbaz), 19,55 Borsa haberleri, 20 Sadi Hoşses ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Hava raporu, 20,33 Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Semahat Özdenses ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı), 21,15 orkestra.

1 — Beethoven: Coriolan, Ouverture,
2 — Puccini: Manon Lescaut,
3 — Morena: Tortajada valse.
4 — Pizzi: Roselba.
5 — Langer: Grossmütterchen.

22,15 Ajans haberleri, 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 22,50 son haberler ve ertesi günün programı 23 son.

BÜKREŞ:

18 plâkla hafif havalar, 19,15 plâk, 20,35 şarkılar, 21,15 cazbant, 22,45 Rumen havaları.

BUDAPEŞTE:

18: radyo orkestrası, 19,30 sigan orkestrası, 21 operet parçaları, ve cazbant.

BERLİN:

18 radyo orkestrası, 19,30 sigan orkestrası, 21 operet parçaları ve cazbant.

BERLİN:

20,10 plâkla Rus müziği, 21 radyo orkestrası, 23,20 spor, 23,30 caz ve hafif müzik.

ROMA:

18,15 cazbant, 19,10 müzik, 20,30 radyo orkestrası, 21,30 hafif müzik, 22 temsil nakli, 23,15 piyano konseri, 24,15 cazbant,

VARŞOVA:

19.15 plâk, 20, müzik, 21 müzik, 22,50 operet parçaları, ve dans havaları,

İstanbul konuşuyor

Emirgânlıların büyük bir derdi: Otobüsler

Seferlerin muayyen saatlerde yapılmaması yüzünden çok sıkıntı çekiliyor

Şirketi Hayriyenin gitgide seyrekleşen, köprüye bir türlü tarifede yazılı vaktinde gelemiyen, saatleri hiç bir zaman iş zamanlarına uymıyan vapurlarından bizar olan Boyacıköy ve Emirgân halkı köylerine otobüs işliyeceğini duydukları vakit o kadar sevinmişlerdi ki o gün köyde âdeta şenlik yapmışlar, biribirlerini tebrik etmişlerdi.

Köye gelen ilk otobüs bayraklarla donatılmış ve köyün ileri gelenleri buna dolarak hemen vali konağına koşmuşlar, şehrin bu en büyük mülkiye memuruna ve belediye reisine köyün minnettarlığını bildirmişlerdi. Zavallı köylü kendilerini şehre bağlıyacak bu yeni vasıtanın az bir zaman içinde başlarına ikinci bir Şirketi Hayriye kesileceğini tahmin etselerdi sevinçlerini izharda biraz daha temkinli davranırlardı.

Geldikleri zaman adedi ona çıkan bu otobüslerin ilk zamanlardaki intizamsızlıklarını halk hoş görmüştü. Netice itibariyle bu otobüsçüler için yepyeni bir hattı. Onlar o semtin ihtiyaçlarına henüz yabancı idiler. Bundan başka halk ta bu yeni nakil vasıtasını henüz pek benimsememişti.. Onun için ilk günlerin otobüs yolcuları bir takım intizamsızlıklar ve yolsuzluklara müsamaha ile bakmışlar, bütün bunların zaman ile düzeleceğini ummuşlardı.

Bir müddet sonra da belediye bir tarife yapmış böylelikle otobüs seferleri muayyen saatlerde yapılmağa başlamıştır.

Ancak bu arada şehrin diğer daha kalabalık yerlerine de otobüs seferleri yapılmağa başlayınca o taraflarda daha fazla bir kâr kokusu alan otobüsçüler, hemen arabalarının bir kısmını Emirgân hattından bu yeni hatlara aktarmışlardır. Belediye Emirgân hattına otobüs işletilmesi imtiyazını verirken oraya işletilecek otobüslerin asgarî olarak adedini tayin etmiş midir, bilinemez.. Yalnız bu şekilde adetleri birdenbire ondan beşe inen otobüslerle bittabi belediyenin tesbit etmiş olduğu tarife tatbik edilememektedir. Bu rakamdan gerek yolun bozukluğu, gerek arabaların haddi zatinde çürük ve hurda olmaları dolayısiyle daima tamirde bulunan bir iki arabayı çıkaracak olursak geride kalanlarla akşam ve sabah her yarım saatte bir sefer yapmanın imkân dahilinde olamıyacağını takdir etmek zor olmaz.

Yakın semtlerde oturmak bahtiyarlığında olanlar akşamları işlerinden evlerine dönerlerken Eminönü Postanesinin önünde, yağmurun altıda soğuktan titreşen ufak bir grupu görürler ve her halde kendi kendilerine:

— Bunlar bu pis havada acaba ne bekliyorlar? diye sorarlar.

Merakımızı tatmin için burunları pancarlaşmış, boyunları omuzlarının içine çekilmiş, asık suratlı kadın ve erkeklerden müteşekkil bu ufak grupun bir iki dakika için, içine karışalım.. Onların gözleri köprünün bir noktasına dikili olduğu için sizin aralarındaki mevcudiyetinizin farkına bile varmazlar. Merak bu ya, siz de onların baktıkları itiskamete bakarsınız.. Fakat gözleriniz, umduğu fevkalâde bir hâdise yerine, görmeğe pek alışık olduğu şeyleri görür;

Adamlar, otomobiller, tramvaylar, gene adamlar, Yuvarlak, kara sırtları elektrik ışığında parlıyan ve insana, tarihi tabiîde öğrenmediği çirkin, yabancı bir hayvan hissini veren şemsiyeler.. Tam bu sırada içinde bulunduğunuz küçük grupun birdenbire hayata geldiğini görürsünüz..

Şimdi gözler köprünün üstünden bir gelin arabası revşiyle gelen bir otobüse mıhlanmıştır. Biribirine karışan soğuktan çatallaşmış seslere kulak kabartırsınız:

Emirgân - Eminönü otobüsleri Eminönünde beklerken

— Bu doksan bir mi acaba?.

— Doksan bir olamaz.. Tamire girmiş...

— Mavi araba galiba. .Uzaktan renkleri de seçilmiyor ki!.

Bu sırada otobüs te Eminönü meydanına girmiştir. Başlar ve meraktan büyüyen gözler, onu tek kollu Cemal Gişesinin önüne kadar takip eder. Burada bir sürü reklâm ampullerinden çıkan kuvvetli ziya altında keskin bir iki göz, otobüsün yazısını okumağa muvaffak olur:

— Şişli - Fatih.

Grup arasında sukutu hayali pek keskindir. Somurtkan dudaklar arasından çıkan homurtular da muhtelif istikametlere tevcih edilmiş küfürler eksik değildir.

İşte gittikçe kalabalıklaşan bu grup Emirgân otobüslerinin yolcularıdır.

Evvelki akşam Eminönünden geçerken gözüm postanenin önünde birikmiş böyle bir grupa ilişti.. Hemen yanlarına sokuldum.

Toplantı, muhtelif tabakalara mensup kimselerden müteşekkildi. İçlerinde şişmanca, otuz yaşlarında gözüken, temiz giyinmiş bir bayın yanına yaklaştım. Yüzü asık olmadığı zamanlar pek sevimli olabileceğini tahmin ettiğim bu bayla bir konuşma zemini açmak güç olmadı:

— Çoktanberi mi bekliyorsunuz?.

— Birader, saat altıya çeyrek kala geldim, şimdi saat yediyi geçiyor. Altıda otobüs kalkmadı, ha şimid gelir, ha şimdi gelir diye altı buçuğu bekledik.. Altı buçuk postası da yapılmadı. Demin İstanbula doğru bir otobüs geçti. Anlaşılan yedi buçuk postasını yapmak için Sirkeci taraflarında oyalanıyor, vakit geçiriyor.

Bu sırada yanımıza birisi daha gelerek söze karıştı:

— Bari gidelim de şu karşıki polise söyliyelim bir zabıt tutturalım..

— Geçenlerde yaptık neye yaradı? Cemaat ne yaparsa yapsın imam gene bildiğini okuyor. Bunlara kulak kabartıp dertlerini dinleyen birisinin aralarına katıştığının farkına varanlar yavaş yavaş etrafımızı çeviriyorlar. İçlerinden sarışın, çalık benizli, ortayaşlı, ufak tefek bir adam hararetli hararetli anlatıyor:

— Sabahleyin, Emirgândan ilk postayı yapan otobüs tamam yarım saat sonra kalktı.. Şoför uyuya kalmış! Ondan sonraki postayı yapacak olan da "Benim sıram değil, ben şimdi gitmem,, dedi. Tamam yarım saat bekledik.. Üstelik vapuru da kaçırdık.

Birisi duvardaki bir levhaya işaret ederek:

— Bari, diyor, belediyenin şu tarifesini kaldırsalar oradan.. Çünkü onu gördükçe insan büsbütün sinirleniyor..

Tarifeye bakıyorum. Emirgândan İstanbula son otobüs sekiz buçukta.. Yol elli, elli beş dakika sürdüğüne göre, yedi buçukta gelmesi beklenen otobüsle Emirgâna gidersek sekiz buçukla dönebileceğiz.. Bu yolculuğun gidip gelme bilet parası olan otuz beş kuruşa satın alınamıyacak kadar enteresan olacağını tahmin ettim ve kendimi yolcular meyanına kattım.

(Mabadi yarınki nüshamızda)

ŞUNDAN BUNDAN

Meşhur bir İngiliz doktorunun nasihatleri

İngiltere kralının doktorlarından Sir Maurice Cassidy kendisine getirilen hastaların yarısının sinir ve evham hastası olduğunu söylemekte ve kendilerini doktora göstermek istiyen hastalara şu tavsiyelerde bulunmaktadır:

1 — Sizi muayene eden doktora, muayeneden evvel diğer bir doktorun hastalığınız hakkında neler söylediğinden bahsetmeyiniz.

2 — Kendisine eski röntgen camlarınızı göstermeye kalkışmayınız.

3 — Doktorunuzun üç sene evvel size verilmiş olan reçetelerle alâkadar olmasını istemeyiniz.

4 — Ona saçma sualler sormamaya gayret ediniz.

Sir Maurice Cassidy'nin doktorlara da tavsiyesi vardır:

1 — Hasta her şeyden evvel teselliye muhtaçtır. Vazifeniz onun cismanî ıstıraplarıyla birlikte ruhî acılarını da gidermektir.

2 — Hastanın odasına hiçbir vakit paltonuzla girmeyiniz. İşiniz nekadar acele olursa olsun bunu hastanın sezmemesine dikkat ediniz. Hasta sizin hemen yapılması lâzımgelen başka bir işiniz olduğunu anlıyacak olursa, kendisinin lâzım olan ihtimamla muayene edilmediği zehabına kapılır ve alacağı ilâçlardan fazla bir iyilik beklemez.

3 — Hastanın yatağının üstüne oturmayınız.

4 — Hasta size bütün dertlerini anlatırken etajerin üzerinden aldığınız gazetenin sayfalarını karıştırmayınız.

Sir Maurice'e göre bir doktor meslekinde muvaffak olabilmek için bir mühim hastalık ve bir mühim ameliyat geçirmiş olmalıdır. O, hasta haleti ruhiyesinin ancak bundan sonra lâyıkıyla takdir edilebileceği kanaatindedir.

Domuz ve ördek yiyen balık

Berlinden bildirildiğine göre Polonya - Litvanya hududundan geçen (Duna) nehrinden balıkçılar, şimidye kadar görülmemiş bir balık tutmuşlardır. Balığın ağırlığı 150 kiloymuş...

Baltık denizinden geldiğine hükmolunan balığın karnı açılınca midesinde bir domuz, birçok da yaban ördeği bulunmuştur.

Köylüler; domuz ve ördek yiyen bu balığın etini satınalmak istememişlerdir.

Fikir ve sanat devlet yardımına muhtaç mı?

Sanat, devletin yardımına muhtaçdır

Terbiyeci İsmail Hakkı şu fikirde:

Fikir ve sanat adamlarının devlete hizmet etmeleri sosyal bir mecburiyettir

Ressam Nurullaha göre sanat, yayılmak ve halk tarafından sevilmek için yardım görmelidir

Eski İstanbul Darülfünun müderrislerinden İsmail Hakkı Baltacıoğlu cevaplarını yazılı olarak vermek istedi. Aynen neşrediyorum:

— Fikir ve sanat devlet himayesine muhtaç mıdır?

— Bu, bir zarurettir. Bu zarureti icap ettiren sebebler sosyetenin bünyesinde vardır. Eski liberal rejimlerde devlet karşısında aile, meslek, matbuat hep birer ayrı devlet gibi yaşardı. Çok kere bu kurumlar birbirile taâruz ederler, tehlikeli krizler bile meydana gelirdi. Böyle bir rejimde fikir adamı, yahut sanatkâr müşteri bulmakta ve para kazanmak ta hiç bir güçlük çekmezdi. Bugün iş böyle değil.. Bütün etist ve kolektivist rejimlerde devlet artık her şeydir. Bu yeni devlet fikir ve sanat adamlarının en yakın ve en sağlam müşterisidir. Fikir ve sanat adamlarının devlete hizmet etmeleri artık sosyal bir mecburiyet olacaktır.

— Devlet himayesi, şekli ne olursa olsun, tahakkuk ettiği takdirde sanat bugünkü seviyesinin üstüne çıkacak mı?..

— Bunu zannetmiyorum. Gerçi bugün için devletin fikir ve sanatı himaye etmesini zarurî ve normal görüyorum; fakat bunu fikir ve sanat seviyelerinin yükselmesi için kâfi bulmuyorum. Zira normal şartlar kurulduktan sonra fikir ve sanat gelişmesi daha başka sebeblerden ileri gelir. Burada en mühim âmil sosyal bünyenin (nüfusun, nüfus ve kültür kesafetinin, iş bölümünün), doğmakta olan idealin tabiatidir.Büyük eserler, büyük fikirler sosyal cinsten büyük kaynaşmalardan doğar. Durgunluk ölümdür. Bu teşrihi maniyet bu sosyal mayalanma olmadıkça sanat himaye edilse de inkişaf edemez. Devlet artist değildir. İlham kaynağı da değildir. Onun bu işteki tabiî vazifesi sadece korumaktır.

— Bugünkü durgunluğun sebebi bu himayesizlik midir?..

— Hayır.. Bugünkü durgunluğun sebebi bu değildir; adına ihtiyat kaydile "Hürriyetsizlik,, diyebileceğim bir nevi tenkidsizliktir. "İhtiyat kaydile,, dedim, zira, belki: " Vay efendim, memlekette hürriyet yok mu?, diye hücuma kalkışanlar olur Ben, Yeni adam sayfalarında tekrar tekrar izah ettiğim gibi, liberal rejimlerde olan anarşist hürriyeti değil, bilâkis, morâl hürriyeti istiyorum; fakat bunu ne yazılarda, ne de görüşmelerde bulamıyorum. Niçin? Kanunlarımız mı buna engel oluyorlar, yoksa, kanunun ruhundan gafil mahkeme adamları vardır da onlar mı? Hiçbiri değil. Yeni Adam'da beş yıldanberi — anlattığım manada — hür neşriyat yaptım, mühim bir kuvvet beni şimdiye kadar mahkûm etmedi. Demek ki hürriyet Türk ülkesinde bilkuvve vardır. Fakat onu kullanmasını bilmiyoruz! Bu, politik terbiyemizin eksikliğinden ileri geliyor. Halkı sağdan yürümeğe, ve çivili yollardan geçmeğe alıştırdığımız gibi, hürriyete de alıştırmalıyız.O zaman her işte daha çok inkişaf olacaktır.

— Devletin himayesi bir müdahale ve kontrol şeklinde anlaşılmalı mı?

— Müdahale ve kontrol başka, himaye başka. Ancak satıcı matamı müşterinin ihtiyacına göre hazırlamağa mecburdur. Bir misal: Devlet tarafından himaye edilen bir edebiyatta ferdî ve hayvanî aşk mevzuolamaz. Böyle bir mevzu devleti değil, münzevî bir insanı bile alâkadar etmez. Devlet tarafından himaye edilen bir edebiyat mevzuunu demiryolu, tayyare, çelik, kömür, fabrika, kadın hürriyeti, müsavat... gibi kollektif mevzulardan almaya mecburuz. Fikrimin daha iyi anlaşılması için daha açık bir misal veriyorum: Profesör Kessler cemiyetin ıslahı namına hristivanlığın ilk ve saf şekline gidilmesini, ufak sanayie bel bağlanmasını, kadının eve kapanmasını vaazedip duruyor. Bu mürteci adamın söylenmesine müsaade etmek için âdeta mutlak bir hürriyet taraftarı olmak lâzım!.. Geçen gün bir doçent nasyonal sosyalizme hayranlığını ilân etmiş! Devlet tarafından himaye edilen fikir adamları bu irtica hezeyanlarına muktedir olamıyacaklardır.

Nurullah Berk ne diyor?

Nurullah Berkle konuşuyoruz.

— Akşam L'Art dans le troisiéme Reich isimli bir kitap okuyordum - diye söze başla - Alman devleti bütün şubelerini sistematik bir kontrol altına almış ve sanat Almanyada endüstriden farksız bir hale gelmiş. Kitaptan çıkan netice, sanatin devletle gayet sıkı bir rabıtası olduğu ve dolayısile ilhamını, mevzuunu ve hayatiyetini siyasetten aldığıdır. Bunu tabiî Adolf Hitler söylüyor.

Bu şekilde devlet himayesi sanat için en muzır tariktir. Devletin sanatı himayesini şu şartlar altında kabul edebiliriz: Sanatkârın bütün zevk ve teknik serbestisine riayet... Mevcut sanat teşekkül ve birliklerini tevhide teşebbüs etmemek, fakat sanatkârlara eser göstermek ve yapmak zeminini hazırlamak. Sanat devletin himayesine muhtaçtır. Fakat kalite itibarile yükselmek için değil, yayılmak ve halk tarafından sevilmek için..

Yukarıda devlet müdahale etmemelidir dedik. Devlet sanatkârın hürriyetine ve sanatin şahsiyetine hürmet ederek himayesini yapar. Bu hususta birçokları bir takım projeler ortaya attılar. Birincisi mimarî eserlerinde, Ronesansta olduğu gibi, diğer sanat şubelerini de toplamak...

Devamı 12 incide

ANADOLU ve TRAKYA

Bartın

Bu hafta Elektriğe kavuşuyor

Bartın, (Hususî) — Şehrimiz elektrik tesisatının açılma merasimi bu hafta içinde yapılacaktır. Kontrol mühendisi Hasan Halet, yanında nafia murahhası ve müteahhit vekili olduğu halde Havranda elektrik tesisatının muvakkat kabulünü yapmaktadır.

Mühendisin bugün yarın şehrimize geleceği anlaşılmıştır. Belediye, açılma merasimi için bir program hazırlamıştır. Merasimde valimiz Halid Aksoy'un da bulunması muhtemeldir.

Bütün Bartın halkı, medeniyet nuruna kavuşmak iştiyakı ve sevinci içindedir.

Diğer taraftan, belediye kanununun 15 inci maddesinin ikinci fıkrası, belediyeleri, kahve, gazino, hamam, otel ve lokanta gibi umumî yerlerin sıhhativ'e alâkadar olmalarını emretmektedir. Umumî yerlerde petrol lâmbalarının sıhhate zararlı olduğuna dair gösterilen sıhhî lüzum üzerine, belediye encümeni, bu gibi umumî yerlerin elektrikle tenvir edilmelerini mecburî tutmuştur. Elektrikle tenvir edilmiyen umumî yerlerin geceleri açılmasına izin verilmiyecektir.

Yurdtan Küçük Haberler

* Kızılay umumî merkezi, Konya seylâbı felâketzedelerine 4800 küsur liralık ikinci bir yardımda bulunmuştur.

* Kültür bakanlığı hesabına mühendislik tahsili için Avrupaya gönderilecek talebe imtihanında Mustafa ve Haşim isimlerinde iki Konyalı genç muvaffak olmuştur.

İlk kurs İzmirde açıldı

Köy kızı

Biçki, dikiş, nakış, ev idaresi ve okuma öğrenecek

Muvaffak olanlara ucuz ve taksitle dikiş makinesi verilecek

İzmir, (Hususî) — Kültür Bakanlığı, köy kızlarıyla, genç köy kadınlarına dikiş, biçki ve ev idaresi öğretmek üzere kurslar açmaya karar vermişti.

Bu yıl ilk defa olarak İzmirde böyle bir kurs açılması münasip görülmüş ve bu yoldaki hazırlıklar bitirilerek kurs Kızılçulluda köy muallim okulunda evvelki günden itibaren açılmıştır.

Köy kızlarını ve genç köylü kadınları köylerine bağlı ve kültürlü birer eleman olarak yetiştirmek gayesini takip eden bu kurs, daha ilk anda rağbetle karşılanmıştır. Dün Bergamadan altı köy kızı gelerek kursta derslere başlamışlardır.

Kursa 15-30 yaş arasındaki köy kız ve kadınları alınacaktır.

Kursa gelenlerin öğretmenleri kâmilen kadın olacaktır. Kız ve kadınların yiyecek ve giyecekleri vekâletçe meccanen temin edileceği gibi muvaffak olanlara da avdette taksitle ve ucuz fiatla dikiş makineleri verilecektir.

Kursa devam eden karı, kardeş veya kızlarını görmeğe gelecekler bir gece okulun misafiri olarak da kalabileceklerdir.

Kursta ev işleri ile birlikte okuma, yazma da öğretilecektir.

Vekâlet, gelecek sene bu kursları tedricen diğer şehirlerde de açmak suretiyle adedini arttıracaktır.

Ereğli bez fabrikası

Amele miktarı 1100 ze çıktı, üç ekip çalışacak

Konya - Ereğli, (Hususî) — Sümer bankın şehrimizde kurulmuş olan bez fabrikası günden güne tekemmül etmektedir. Fabrika geçen birinci ve ikinciteşrin aylarında Adana piyasasından 153662 kilo Klevland cinsi pamuk aldığı gibi, Nazillide temin edilen Akala cinsi pamuktan da 55513 kilo satın almıştır. Fabrika iki teşrin ayı içinde 49451 kilo iplik ve 151376 metre bez satışı yapmıştır. Bilhassa İstanbul trikotaj fabrikaları ile Denizli, Babadağ ve Buldan havalisinden aranan ipliklerin Avrupa ipliklerinden farksız oldukları itiraf edilmektedir.

Fabrika şimdi bir taraftan da ilkbahar için kadın ve erkek elbiselik kumaşları, güzel desenli masa örtüleri, poplinler hazırlamaktadır.

Şimdi iki ekiple çalışan fabrika yakında üçüncü ekipini de teşkilâtlandıracak ve o zaman bütün kudretiyle çalışmaya koyulacaktır. Şimdiden fabrikanın işçi miktarı 1100 ü geçmiştir.

Köylerde çalışmalar

25 senelik iş bir senede başarıldı

Bürhaniye, (Hususî) — Bürhaniye köylerinin 937 yılı çalışmalarından alınan netice, beş senelik kalkınma planının muvaffakıyetle başarılacağını müjdeledi. 937 yılında iki, üç sınıflı bir beş sınıflı mektebin duvar ve çatısı ikmal edilmiş, iki okuma odası yaptırılmış, altı köy odası inşa edilmiş, köy şahsiyetleri namına alınmış, zeytinlik satınalınmış, 15 zeytin dikimelik ve aşlaklığı vücuda getirilmiş, 16 örnek zeytinliği ve tarlası tesis edilmiş, 70 küsur kilometre yol tesviye edilmiş, 3 radyo alınmış, istimlâk yapılarak 4 cumhuriyet medanı açılmış, iki anıt dikilmiş, 10 köyün su yolları yeniden yaptırılmış, 2 spor klübü açılmış ve saha hazırlığı yapılmıştır.

Daha birçok ziraat, kültür, ekonomi, sağlık ve bayındırlık işleri yapılmıştır.

25 senedenberi yapılamıyan işler bir senede başarıldığından bütün köylüler sevinç içinde 938 yılı çalışma programlarını geniş ölçüde tanzimle meşguldürler.

Tarih diyor ki:

"Güzel delikanlının yüzü Allahın aynasıdır!,,

ŞEYHİSLÂM Karaçelebi zade Abdülâziz Efendi, ilmen yüksek bir adamdı. Birçok kıymetli telifatı, ince ve felsefî şiirleri vardı. Telif ve ilim işleriyle meşgul olması, diktiği ilim âbideleri yanına yenilerini yükseltmesi lâzım gelirken, o sahada çalışmadı. İktidar mevkiinin sihir ve cazibesine tutulduğu için, siyasî hayata karıştı.

Mertti, hamiyetliydi, vatanını çok severdi, devrinin iki yüzlü, bayağı, vatansız, yalnız keselerini ve menfaatlerini düşünen, bazı ricaline hiç benzemedi.

1043 de, henüz otuz altı yaşındayken Galata kadısı oldu. Bazı kadılar gibi yalancı şahitli davalarda hediye ve para alarak haksızı haklı çıkarmadı, kanunla vicdanını yanyana koydu, ona göre kararlar verdi.

İstanbul kadılığında bulunduğu sıralarda, birdenbire piyasada yağ buhranı baş gösterdi, dördüncü Murad bunun sebebini araştırdı. Abdülâziz Efendinin genç yaşta İstanbul kadılığı gibi "bülend bir mevkie,, gelmesini çekemeyenler bütün kabahati ona yüklediler, buhranın sebebini şu suretle tefsir ettiler:

— İstanbul kadısının narh hususunda gösterdiği şiddet, buhran zuhuruna sebep olmuştur. Bütün vebal ondadır.

Padişah da, işin aslını, buhranı doğuran sebepleri anlamıya lüzum görmedi, hemen bostancıbaşıya şu emri gönderdi:

— Kadı Abdülâzizi bir çektiriye bindir denize çıkar, Adalardan birinde boğazla, denize t!..

Bostancıbaşı, yanına bir kaç adam aldı, kadının konağına gitti.. Efendiyi selâmlık dairesinde çubuk içerken buldu. Bostancıbaşı ile yanındaki adamları görünce, içi bir hoş oldu. Telâşla sordu:

— Hayrola!.. Bir haber mi var ağa!..

Bostancıbaşı yalanı savurdu:

— Devletlû sizi istiyor.

Abdülâziz Efendi hayret içinde kaldı. Durup dururken padişah ondan ne istiyordu?.. Kendisini bilmez, tanımaz dı bile... Yolsuz bir iş yapmış olsa, cezası müftülük yoliyle verilir, yahut ceffelkalem bir emirle sürülür, boğdurulurdu. Böyle şeyler için padişahın çağırtmasına lüzum yoktu..

Bir daha sordu:

— Hele.. Hele.. Şunun doğrusunu söyle de meraktan kurtar..

— Allahüâlem benim bildiğim bir şey yok.. Bana yalnız "konaktan al, buraya getir,, emrini verdi..

Bostancıbaşı bu yalanı, evde bir hırıltı çıkmasın, felâket haberi kadınlar tarafından duyulmasın diye söylemişti.,

— Emir velinimetin.. Siz gidin, bir apdest alıp geleyim. .

— Olamaz.. Hemen beraber gideceğiz... .

— Peki. .Haremden cübbemi giyinip geleyim...

Bostancıbaşı:

— Hayır, bu da olamaz. Emredin cübbenizi buraya getirsinler.

Diyecekti.. Fakat kadıyı şüphelendirmekten korktu. Belki vaziyetten huylanır, bir taraftan savusur, o zaman büyük felâket başına gelirdi.

Konaktan çıktıktan sonra, konuşa konuşa saraya geldiler.. Dış kapıdan girince bostancıbaşı biraz geriledi, adımlarını yavaşlattı. Çabucak adamlarına işaret eti. Hepsi birden Abdülâziz Efendinin üstüne çullandılar, yakapaça deniz kenarına götürdüler, çektiriye koydular, Büyükadaya doğru yollandılar.

Abdülâziz Efendiyi seven ve sayan sadrazam Bayram paşa, onun hakkında verilen emri haber almıştı. Hemen saraya koştu, padişahın karşısına çıktı, yalvardı, yakardı, şefaat etti. Dördüncü Murad ricalara ehemmiyet vermedi.. Dinlemek bile istemedi, sonra vakit kazanmak, Abdülâziz Efendiyi götüren çektirinin (mahalli maksuda varması) için işi münakaşaya döktü:

— Gıda maddelerinin en mühimle-

(Devamı 13 üncüde)

Hüseyin Rüştü TIRPAN

Yurdun Dilekleri

Bartın ilk okul istiyor

Bartınlı, tahsilin kıymet ve ehemmiyetini iyice anlamıştır. Fakat ne yazık ki, birçok vatandaşlar, mevcut 4 ilkmek tepte boş yer olmadığını işittikleri için, bu yıl yavrularını mektebe verememişlerdir. Filhakika talebe fazlalığı karşısında yarım günlük tedrisat, şube açmak gibi tedbirler alındı ve açıkta çocuk bırakılmadı. Fakat, şüphesiz ki bu, okuma çağında başka çocuk yok demek değildir.

Ortamektepte 200 ze yakın talebe okuyor. Halbuki ortamektep daha bir o kadar talebe yetiştirecek kudrettedir. Nitekim bu yıl ilkmekteplerimizin verdiği altmış mezunun onda dokuzu diğer yerlerden gelenlerle beraber 70 talebe - orta okula girdi. Bu da gösteriyor ki, orta okula talebe yetiştirmek ve bu müesseseden tam randıman almak için Bartında hiç değilse bir ilk okul daha açmak lâzımdır. Bartınlılar, memleket kültürünü alâkalandıran bu mühim meselenin, toplantılarına başlamak üzere bulunan vilâyet umumî meclisinde mutlaka iyi bir hal şekline bağlanmasını beklemektedirler.

Bartınlı

170 Muhtar

Manisada açılan kurslarda medenî bilgilerini arttırıyorlar

Manisa, (Hususî) — Köy muhtarlarının nüfus, ziraat, sağlık işleri ve köy kanunu hakkındaki bilgilerini arttırmak maksadile halkevi salonunda her ay dörder gün devam etmek üzere üç devreden ibaret bilgi kursları açılmıştır.

Merkeze bağlı 170 köy mıntakalara ayrılarak bu üç devrede kurslara devam edeceklerdir. Günde ellişer dakikadan altı dersi ihtiva eden kurslar, ilgili mütehassıslar tarafından idare edilmektedir. Derslere köy muhtarları, ihtiyar heyetleri ve köy kâtipleri iştirak etmektedir.

Köy kalkınması yolunda pek büyük faydalar temin edecek olan kursların birinci devresi iyi neticelerle sona ermiş ve ikinci devre derslerine başlanmıştır.

ZAYİ — Tatbik mührümü zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. Bu mühürle hiç kimseye borcum yoktur.

Talât

KADINLAR İÇİN

Lâciverd fötr ve tuğla rengi ipek jarse li zarif bir şapka, eşarpın rengi zevke göre intihap olunur.

Koyu kahve rengi fötrden ve firuze rengi valtramlı süslü şık bir şapka

Dik durunuz!

Bu, yalnız güzellik için değil sıhhat için de elzemdir.

Bilhassa çocuklarda kambur bir sırta çok tesadüf olunur. Mektep sıralarında başlıyan ve ekseriya ihmal ile karşılanan bu kamburluk başlangıcı, zamanla ilerler. Günlük işleri kendilerini eğilmeğe mecbur eden büyüklerde de ayni hal vâkidir. Dikiş diken bayanlarda, iyi şeraitte çalışmıyan daktilolarda ve bir çok diğer işlerde çalışan kimselerde sırt yuvarlak hale gelir, omuzlar düşer. İşin asıl fenası, ihtiyarladıkça kamburluk ta artar.

Güzellik bakımından hoş görülmiyen veya bütün zararı estetik noktai nazardan olduğu zannedilen bu sırt yuvarlaklığının tehlikesi daha fazla sıhhat üzerinde vakidir.

Filhakika sırt yuvarlak, bir hal alıp vücut öne doğru eğildikçe ve omuzlar çöktükçe bundan akciğerlerin üst tarafı fazlasiyle müteessir olur. Bu yüzden iyi nefes alınamıyacağı ve (verem) in kolaylaşacağı tabiîdir.

Göğüs kafesinin öne doğru eğilmesinden kalb te azamî derecede müteessir olur. Bu da bir takım vahim arızalar yapmak istidadındadır.

Doğru bir amudu fıkarî yani belkemiği, sinir mukavemetini de arttırır ve hayatı neş'eli bir hale getirir. inhina yapmış, omuzları çökmüş, kalbleri sıkışmış, teneffüsleri zorlaşmış insanlarda bol bir neşe ve yaşama zevki aramak, fazla şey talep etmek olur.

Şimdi biraz da kamburluğu güzellik bakımından tetkik edelim. Kamburluğun ve hattâ bu dereceye gelmemiş arka yuvarlaklığının ve eğriliğin, güzelliği ne kadar bozacağı ve güzel olmıyarın da ne derece çirkinleştireceği malûmdur. Sırt yuvarlaklığı iki suretle güzelliği berbat eder:

1 — Evvelâ kamburluk suretiyle,

2 — Göğse ve memelere tesiri dolayısiyle.

Güzel bir göğüs ve cazip memeler için ilk şart dik bir belkemiğidir. Hattâ bundan dolayıdır ki göğüs güzelliğini temin için amudu fıkarî dikliği, ilk şarttır.

Az veya çok kamburu çıkmış kimselerde güzel göğüs, sert ve cazip meme bulunamaz.

O halde başta hayat ve sıhhatiniz için, bununla beraber güzelliğiniz için dik durmağa mecbursunuz.

Neler yapmalısınız?

1 — Çok yüksek ökçeli ayakkabı giymeyiniz. Böyle yüksek ökçeli ayakkabılar, vücut müvazenenizi bozar ve sizi öne doğru inhinaya mecbur eder.

2 — Geceleri yatarken başınızın altına çok yumuşak ve ince bir yastık koyunuz. Kalın ve yüksek yastıklar, bütün gece başınızı ön doğru eğer. Zaten bu kadarla da kalmaz, boynunuzda vaktinden evvel bir çok kırışıklıklar da hasıl olur.

Boyun kırışıklıkları. Gençlik ve güzelliğinizi bozan bu girintiler, asla affedemiyeceğiniz şeyler olmalıdır.

3 — Tarif ettiğimiz beden hareketleri, vücudunnuzu dik tutmak ve mevcutsa sırt yuvarlaklığını evvelâ azaltmak ve sonra da gidermek için bilhassa müessir ve faydalıdır.

Bir numaralı hareket: Eller yere dayalı, kollar dik, bel kavisli, baş mümkün olduğu kadar kalkık.

Bu vaziyeti bir kaç dakika muhafaza ediniz, kalkınız, istirahat ediniz ve bu suretle bu hareketi 6 defa tekrar ediniz.

İki numaralı hareket: Dizleriniz üzerinde durunuz. Başınızı mümkün olduğu kadar arkaya doğru gererek ayak bileklerinizden tutunuz.. 6 defa hareket edilecektir .

Üç numaralı hareket: Karın üstü yatınız. Bacaklar birleştirilmiş ve uzatılmıştır. Vücudunuzun üst kısmını yukarıya kaldırınız. Kollarınızı öne doğru uzatarak istirahat vaziyetine geçiniz. Bu hareket 10 defa tekrar edilecektir. Vücudunuzu yukarı kaldırırken nefes alacak ve kollarınızı, öne doğru uzatırken nefes vereceksiniz.

Dört numaralı hareket: Ayakta. Ayak hafifçe biribirinden ayrılmış, başınızı kollarınız arasında sıkmış ve parmaklarınızın ucu ile de bir değnek tutmuş olduğunuz halde eğiliniz. bu esnada kollarınız kımıldatılmıyacaktır.

Kollarınız ve vücudunuz bir hizaya gelinciye kadar eğileceksiniz.

(Ayakta iken nefes alınacak ve kollarınız ve vücudunuz bir hizaya gelirken nefes verilecektir.

Beş numaralı hareket: Ayakta. Bacaklar hafifçe biribirinden ayrılmış, parmaklarınızla uzun bir değnek tutunuz. Kollarınız gerilmiş olduğu halde değneği omuzlarınızın hizasına kadar getiriniz.. Buu yaparken karnınızı içeriye çekiniz ve başınızı arkaya doğru getiriniz. Bunu yaparken karnınızı içeriye durunuz bu hareketi 4 veya 6 defa tekrar ediniz.

Altı numaralı hareket: Ayakta... Bacak hafifçe ayrılmış, elleri kalçada, omuzlar dik tutulmak şartiyle vücudunuzu geriye doğru itiniz. .

Bu hareket te 10 defa tekrar edilecektir .

Bir müddet hergün bu hareketlere devam etmek suretiyle vücut dikliğini temin ve muhafaza edeceğiniz muhakkaktır.

Hele genç yaştaki çocukların, ufak yaştan kambur olmamaları ve tam bir neşvünemdan istifade edebilmeleri için vaziyetlerinin daima göz önünde bulundurulması ana ve babaya düşen mühim vazifelerdendir .

SİNEMA

Evamiri aşere de diyebilirsiniz

Jon Kravfor'un

On maddelik

Aşk düsturu

"Sizi sevmeyeni sevmek mânasızdır, aşkınızı tıpkı bir operatör gibi kesip atınız!,,

Seni seviyor muyum?.

"Beni seviyor mu?..,, suali kadar mühim. Bir maceraya atılmazdan evvel insanın kendi kendine sorması lâzım gelen bir sual. Fakat, cevap vermesi pek o kadar kolay değil.

İnsan; kalbini daima açıkça okuyamaz: "Seviyorum, biraz, çok..,, Fakat, bu katiyen kestirilemez. Jon Kravford Franşo Ton ile evlenmezden evvel kalbini yoklamış. İşte netice: 3 senelik sağlam bir birlik. Talâktan hiç bahis yok. Holivut için bu büyük bir şey..

Jon Kravfordun ihtimal bazı kusurları var. Fakat meziyetleri de çok. Her şeyden evvel çok samimî.

Bu güzel ve genç kadın, sevgiye ait suallere biraz müstehzi cevap verir. Fakat, birkaç sene içinde birçok manilara göğüs gererek sahnedeki muvaffakiyetinden başka aile saadetini de temin eden bu kadının öğütleri cidden ehemmiyetlidir.

Jon Kravfordun (aşk düsturu)' başlıca on maddeden ibarettir. Bu sualleri kendi kendinize sorunuz ve cevaplarını serbestçe veriniz. Daha onuncu suale varmadan, hissiyatınıza ait meselenin cevabını almış olacağınıza şüphe yoktur. Güzel yıldızın işte evamiri aşeresi.

Yalnızlık hissediyor muyum ?

İNSAN kalbi, sevgiye tesadüf etmedikçe yalnızdır. Utangaçlık, nefse itimatsızlık, sevilmemek korkusu ekseriyetle buna sebeptir. Bütün gençler hoşa gitmek, sevilmek isterler. Bu tabiî bir arzudur. Fakat, herkesin hoşuna gitmek, herkese kendini sevdirmek güçtür. Ne kadar ihtiyatlı, ne kadar tedbirli davranılsa yine tenkitlere, bazan şiddetli ve haksız tenkitlere maruz kalınır. Hakikî sevgi, tesellisini de beraber getirir: "Başkaları ne derse desin. O beni sevdikten, ben onun hoşuna gittikten sonra..,, Eğer sevgilinizin takdir ve muhabbetini kazanmışsanız başkalarının kayıtsızlığı, husumeti ehemmiyet verilmeğe değmez. Kalben emin olabilirsiniz.

Aşk karşılıklı olmalıdır

AŞK mütekabil olmazsa devam etmez. Talisiz aşk yoktur. Bu, şairlerin uydurmasıdır.

İlk defa görülen birini ölünceye kadar sevmek pek nadirdir. Bu, o an için hoşunuza gidebilir. Hemen kendi kendinize sorunuz:

"Acaba beni sevebilecek mi? Beni sevebilmek için serbest mi?.. Birbirimizi sevmemize imkân var mı?..

Eğer, alacağınız cevap (evet) ise taliinizi tecrübeye ve kendinizi sevdirmeye çalışabilirsiniz.

Eğer (hayır) ise, sizi ondan uzaklaşmaya mecbur eden bir sebep varsa hemen vazgeçiniz. Saadetinizi başka yerde, başka bir sevdada arayınız. Bu belki sizi muztarip eder. Fakat, tıpkı cerrahî bir ameliyat gibidir. İyi olmak isterseniz buna tahammül ediniz. Dünyada, herhalde, sizi candan sevecek, sizi bahtiyar edecek birisi bulunacaktır. Neticesi şüpheli bir şeyde inat etmek doğru değildir.

Bahtiyarmı yım ?

BU suali iyice düşününüz. Hakikî bir aşk, zevkle, saadetle doludur. Etrafa zevk ve neşe saçar. Seven bir kadın kendini çok güzel, çok kuvvetli ve çok sağlam bulur.

Eğer muztarip iseniz, kendinizi asabî, mahzun ve bitkin buluyorsanız dikkat ediniz. Zira aldanıyorsunuz. Bir erkeğe hürriyetini, menfaatlerini, ve şahsiyetini feda eden kadın - bundan muztarip olur, şikâyet ederse - hakikî bir sevdalı değildir. İhmal olunan, veya aldatılan bir kadın cesaretsiz bir kadındır.

Jon Kravford ve kocası Franşo Ton

Seviyor muyum ?

EĞER bir erkeği düşünüyorsanız ve kendi kendinize: "Hoşuma gidiyor; fakat adetlerini, giyinme tarzını, saçlarının taranma şeklini, ilâh.. değiştirebilirsem, daha ziyade hoşuma gidecek..,, diyorsanız, bu ciddî bir sevgi değildir.

İnsan; sevdiğini olduğu gibi sevmelidir. Bu gibi şeyler, bilâhare tarafeynin hüsnüniyeti, arzusile yoluna konabilir. Sonra, sizi sevdiğini, iddia eden ve saçınızı, makyajınızı değiştirmenizi istiyen bir adamdan sakınınız.

Onu bir başkasına benzediği için mi seviyorum ?..

BAZI kadınlar vardır ki: "Onu seviyorum. Çünkü Gari Kupere, Lindberge, yahut da Belçika kralına benziyor.,,

Derler. Bu da hakikî bir sevda değildir. Birini, başkasına benzediği için sevmeye, sevgi denilmez.

Kusurlarına, heveslerine karşı müteessir miyim ?

KUMRALLARDAN başkasını, askerlerden veya sporla meşgul olanlardan başkasını sevmediğinizi söylüyorsunuz. Dansetmiyenlerden çok sigara içenlerden, politika ile uğraşanlardan hoşlanmıyorsunuz.

Halbuki sizin hoşlanmadığınız şeyleri yapan bir adam, çok hoşunuza gider. Sizi daima metheden bir adamı sevdiğinizi de zannetmeyiniz. Gerçi, şıktır, kibardır, cömerttir, otomobili, güzel kravatları vardır. Size daima hediyeler gönderir, ziyafetlere davet eder. Bunlara mukabil sevgisini verirse daha çok hoşunuza gitmez mi?.

Muhabbet ve dostluk

BİRBİRİNE tesadüf eden ve biribirinden hoşlanan iki gencin arasında ilk evvel samimi bir dostluk başlar. Başbaşa kaldıkça, beraber gezmelere gittikçe, dansettikçe bu samimiyet artar. Sonra bu dostluk, aşka döner.

İlk aşk

AŞKTAN çok bahsolunmuştur. İlk sevgiden sakınınız. Eğer bu, hakikî sevgi ise büyük bir saadettir. Ve pek enderdir. Bindebir görülür. İlk sevgi cidden hoştur. Sonraları, güzel bir hatıra olur.

Ona itimadım var mı ?

BİRİNİ sevmek, ona itimat etmek demektir. Seven daima affeder. Meselâ size bir randevü verdi ve gecikti değil mi? Sebebini öğrenmeden evvel sinirlenmeyiniz, kızmayınız. Sabırla bekleyiniz. Herhalde bir mazereti olacaktır. Sevdiğinize itimat ediniz. Eğer saadetinizin devamını istiyorsanız..

Saadetim için yalnız o kâfi mi ?

ONUNLA beraber iken başkalarının da bulunmasını arzu ediyor musunuz?. Sevdiği bir kimse ile beraber çıkmak, gezmek, gençliğin zevklerinden istifade etmek istemek gayet tabiîdir. Gezmek, dans, spor, ilâh..

Fakat, bunların haricinde, başbaşa kalmaktan hoşlanmıyor musunuz? Kitap okumaya, musikiye çok iptilânız var mı?.

Düşününüz ki hayat çok uzundur. Sevdiğiniz adamı, yalnız kendisi için seviniz. Bütün düşüncenizi onun ve kendinizin rahatını, saadetini temine hasrediniz.

Richard Dix'in en çok muvaffak olduğu film, bu hafta Alkazar sinemasının programını teşkil ediyor. "Gangsterlerin avukatı,, ismi verilen bu film, heyecanlı olduğu kadar da hissî ve görülmeye değerdir.

Yeni Eserler:

Halkbilgisi

Eminönü Halkevi Dil, Tarih ve Edebiyat komitesi tarafından her ay çıkarılmakta olan Halkbilgisi Haberleri adlı folklor mecmuasının 75 inci sayısı çıkmıştır.

Bütün okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.

Yeni Türk

Eminönü halkevinin ayda bir çıkardığı Yeni Türk mecmuasının 61 inci sayısı intişar etmiştir.

Gençlerle münevverleri alâkadar eden yazıları toplamış bulunan bu mecmuayı okuyucularımıza tavsiye ederiz.

SPOR

Çek futbolünün göz bebeği

Planiçka futbolü bırakıyor

Bugün 34 yaşında olan bu meşhur kalecinin kazancı, bir Çek nezaret müsteşarının senelik kazancından iki kere daha fazla idi,

Meşhur Çekoslovak kalecisi Plâniçka futbolü terketmeye karar vermiştir.

Planiçka ,şüphesiz on senedenberi Avrupanın en çok sevilen oyuncularından biriydi. Gayet mütevazı ve zekî bir gençti. Üstelik de iyi bir tüccardı. Aylığı 2500 kurondu (takriben 200 lira). Üstelik de her sene, konturatını tazelemek için 25.000 kuron (takriben 2000 lira) almaktaydı. Bundan başka, bir sigorta şirketinde memur olan Planiçka, oradan da ayda 2000 kuron alıyordu. Öyle ki, senelik geliri 90.000 le 100.000 kuron arasında, yani Çekoslovak bakanlıkları müsteşarlarının gelirinin iki misliydi.

Planiçka, Pragın civar mahallelerinden birisinde, kendi köşkünde karısı, 2 ve 5 yaşlarında olan iki küçük kızıyla beraber ikamet etmektedir.

Futbolü terkettikten sonra Slavya klübünden yine ayda 1000 kuron alacak ve klübün teknik kısımlarında çalışacaktır.

Halihazırda 34 yaşında olan Planiçka, yirmi senedenberi futbol oynamaktadır. Bundan 15 senesini Slaviada ve millî takımda oynamış ve birçok mühim maçların kahramanı olmuştur. Bu meyanda, geçen aym birinde Londrada yapılmış olan İngiltere - Çekoslovakya maçının kahramanı da yine Planiçka olmuştur.

Çekoslovak halkı, bu futbol kahramanına, hatıra olmak üzere çok değerli bir hediye vermek istiyor, ve Pragın en büyük gazetelerinden biri ona çok mühim bir meblâğ veriyor.

Merkezî Avrupa kupası maçları

Müsabakalara hangi takımlar iştirak edecek ?

Belgradda yapılmış olan merkezî Avrupa kupası umumî toplantısı nihayete ermiştir.

Maçlara on altı klüp iştirak edecek ve bunlardan üçü müessis devletlere mensup olacaktır. İştirak edecek memleketler şunlardır: *Macaristan, Çekoslovakya, Avusturya, İtalya (üç klüp), Yugoslavya (iki klüp) ve Romanya.*

Daha evvel dünya kupası maçları yapılacağı için, bu maçlar, ancak hazirandan itibaren başlıyacaktır. İlk tur 26 haziran dan 3 temmuza kadar, ikinci tur 10 temmuzdan 17 temmuza kadar, yarım nihaî maçlar 24 temmuzdan 31 temmuza kadar oynanacak ve iki nihaî maç eylûlün başında yapılacaktır.

Ferenşvaroş

Maltada gol rekorları yapıyor

Macaristanın en kuvvetli futbol takımlarından olan Frenşvaroş, Maltaya giderek, orada mahallî ekiplerle karşılaşmıştır.

Macar futbolcüleri Maltaya yaptıkları ilk maçta İngiliz donanması futbolcülerini 11-3 kazanmışlardır.

İkinci karşılaşma Malta muhteliti ile yapılmış, bunda da Frenşvaroş, yediği iki gole mukabil tam bir düzüne sayı kaydetmiştir.

Slavya Austriayı yendi

Sparta da bir Viyana takımile 5 - 5 berabere kaldı

Çeklerin meşhur Slavia takımı, Avusturyanın Austria klübü ile Pragda yaptığı müsabakayı 5-2 kazanmıştır. Yine ayni şehirde karşılaşan Çek Sparta ve Viyanalı Vaker klüpleri maçı da tarafeynin beşer golü ile beraberlikle neticelenmiştir.

Macaristan - Lüksenburg maçını Macarlar kazandı

Lüksemburgda oynanmış olan Macaristan - Lüksemburg millî futbol takımları müsabakası, Macarların 6 - 0 gibi kahir galebeleriyle neticelenmiştir.

Yunanistanın kız atletleri

Yukarda resimlerini gördüğünüz genç kadınlar, Balkanlarda en iyi atletleri yetiştiren Yunanistanın sporcu kızlarıdır. Erkek arkadaşlarıyla rekabet edercesine muvaffakıyetler gösteren bu idmancılar sağdan itibaren; Panatinaykos klübünden atlayıcı ve mukavemetçi Frankia, sürat koşucusu Fiçea ve Panatinaikos klübünden atıcı Stergiou dur. Bizim kızlarımız arasında da böyle sporcular yetişmesini gönül nekadar ister değil mi?...

Resmî maçlar idare ettirilen

Hakem namzetleri

Dün imtihan edildiler

Bu seneki lik maçlarını idare etmiş olan birçok hakem namzetlerimizden on dördü, dün İstanbul halk partisi binasındaki mıntaka merkezinde hakem olabilmek için - bir imtihan geçirmişlerdir.

Mıntaka ikinci reisi Muhtar, futbol ajanı Abdullah, mıntaka kâtibi Halid, eski hakemlerimizden Nuri Bosut ile Adnan Akın imtihana nezaret etmişlerdir.

Tam bir saat süren imtihanın sualleri, Futfol federasyonu tarafından Ankaradan gönderilmişti. Namzetler bu kâğıtları doldurduktan sonra yine Ankaraya iade edilmiştir.

Dünkü imtihana giren namzetler şunlardır:

Feridun Kılınç, Samim Talu, Rıfkı Aksoy, Şevki Çanga, Tarık Özören, Talât Özışık, Halid Özbaykal, Tahsin Özsüz, Said Nil, Cihad Erdoğmuş, Zarif Akyerson.

Galatasaraylıların kongresi

Galatasaray spor klübü idare heyetinden:

Klübümüzün yüksek murakabe heyeti fevkalâde olarak 22 ikincikânun cumartesi günü saat 14,30 da içtima edecektir.

Ayni gün umumî kongremiz de saat 17 de aktedileceğinden, sayın azanın o gün muayyen saatte klüp merkezinde behemehal teşrifleri rica olunur.

Yarınki Boks maçları

Boksör Şemsi, Nazifle hemen yarın dövüşmek istiyor

Yarın akşam memleketimizin tanınmış şampiyonlarından kıymetli boksör Küçük Kemalin organizatörlüğü altında, Beyoğlu halkevinde çoktandır hasret kaldığımız birçok boks müsabakaları yapılacağını evvelce de yazmıştık.

Yine birkaç gün evvel, boksör Nazif, boksör Şemsiye açık bir mektupla meydan okumuş, kendisini döğüşe çağırmıştı.

Dün Şemsi buna bize yolladığı ve aşağıya koyduğumuz mektupla cevab vermiş, üstelik hemen yarınki organizasyon arasında da döğüşmeye razı olduğunu bildirmiştir. Şemsinin mektubu şudur:

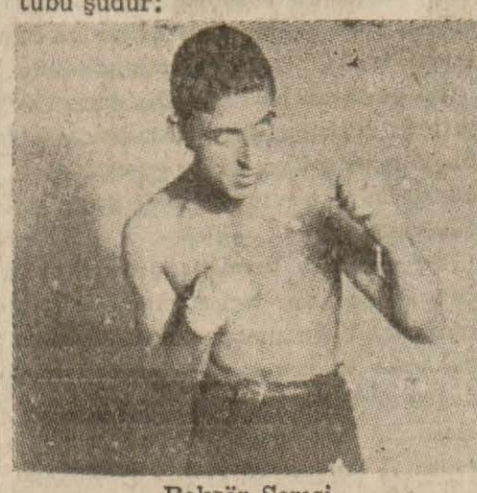

Boksör Şemsi

"Perşembe günkü Haber gazetesinde boksör Nazifin gene birtakım blöflerini okudum. Kendisi bana ring değil, açık bir saha gösterdi. Tabii, çocuk oyuncağı oynamıyacağımdan ciddi bir maç yapmamızı teklif ettim ve anlaşmak için buluşacağımız yerde kendisini boşuboşuna bekledim, sonra beni oynamazsam, korkaklıkla itham ediyor. Halbuki korkaklığın ne demek olduğunu ben kendisine ringde göstereceğim.

Organizatörle görüştüm ve bu hafta sonunda bir maç yapmak için teklifimi kabul etti. Nazifin de cumartesi günü saat 5 de Beyoğlu Halkevi klübüne gelmesini ve kendisiyle anlaşmamız için bekliyeceğim. Lûtfen, diğer randevular gibi bekletmemesini kendisine rica eder ve sevdiğim gazetenize selâmetlerimi sunarım.

Buz üstünde hokey

Avrupada yaptıkları maçlarda

Kanadalılar galip

Avrupada ilk müsabakalarını yapan meşhur Kanada buz üstünde hokey takımı, Davus muhtelitini 4-2 mağlup etmiştir. Zürih karışığı ile yapılan karşılaşmada da Kanadalılar 3-1 galip gelmişlerdir.

Bir yıldız doğuyor

Sindelar

— 1 —

Bundan bir müddet evvel, bazı Avrupa gazeteleri, Viyananın meşhur futbolcusu Sindeların öldüğünü haber verdiler. Bütün dünyanın spor mahfillerinde büyük bir heyecan ve teessür uyandıran bu acıklı haberin nereden çıktığını bilmiyoruz. Bildiğimiz bir şey varsa o da bu kara haberin yanlış olduğudur.

Futbol dünyası, henüz, cidden bu mükemmel orta muhacimden mahrum değildir ve otuz dört yaşında olan Sindelar, tıpkı hayatından bahsetmiş olduğumuz "Mumo,, Orsi gibi, hâlâ bütün formunu muhafaza etmekte ve, büyük bir üstatlıkla, kendi klübünün olduğu gibi Avusturya millî takımının şerefini de korumaktadır.

Sindeların, en büyük "yıldız,,ı olduğu "Vunderkam,, takımı belki de ölmüş ve hâlâ dirilmemiştir.

Fakat Sindelâr hâlâ birçok genç sporculardan daha canlıdır ve hâlâ da Avusturya futbolünün göz bebeklerinden biridir.

Bir istidadın doğuşu

Mathias Sindelar, 1903 de, Viyananın Favoriten sokağında doğmuş - ve âdeta doğuşundan biraz sonra - gene ayni sokakta, herkesin malûmu olan vasıtalarla, yani: Bez parçalarından yapılmış toplarla, konserve kutuları, çakıltaşı vesaireyle, futbol oynamasını öğrenmiştir.

Babası harpte ölmüştü ve annesi de fakir bir hayat yaşıyordu. Zavallı küçük Mathias hergün karnını doyurmak imkânını bile bulamıyordu.

Sindelar, bütün hayatı müddetince, gündelik yemek olarak midesinde tek fincan kahveyle küçük bir dilim ekmek olduğu halde, futbol oynamasını öğrendiği bu acıklı devrenin izlerini bünyesinde muhafaza etmiştir.

Filhakika, Avusturya millî takımının bu değerli müstakbel orta muhacimi hiç de gösterişli değildi! Vücutça sağlam değildi ve, esasen, buna ehemmiyet vermiyordu. Fakat, buna mukabil, topu idare edişindeki emsalsiz incelik, rakiplerini şaşırtıyor, gösterdiği maharet vücudunun kuvvetsizliğini bol bol telâfi ediyordu. Sindelar oyun sahasını âdeta kayarak katediyor, dakiplerinin arasından bir yılan kıvraklığile sıyrılıyordu.

Sindelar

İlk oyun

Sindelar on yedi yaşındayken Hertanın ihtiyat takımındaydı. Onun, ilk takıma geçişi ve halkın nazarında iyi bir oyuncu olarak tanınması gayet basit şartlar içinde cereyan etmişti ve birinci takıma geçen bütün oyuncuların hikâyesinin tekerrüründen ibaretti:

Bir gün, birinci takımın orta muhacimi hastaydı ve onun yerini genç Mathias oldu. O, kendisine verilen bu vazifeyi öyle büyük bir maharetle başardı ki ve takımının yaptığı altı golden dördünü öyle müşkül vaziyetlerde attı ki, ona hâlâ ihtiyat oyuncu nazarile bakmak, bittabi hiç kimsenin aklından bile geçmedi ve Sindelar, en kısa bir zamanda Viyananın canlı bir futbol mabudu haline geldi.

Sindelâr, on dokuz yaşında, defa olarak, müteveffa Hugo Me tarafından seçildi ve Viyana muh litile beraber Gratza karşı oynam üzere gönderildi.

Genç Sindelâr, bu maçta saha ortasında kaptığı topu, yalnız ba na, ayaklarından ayırmadan sür rek, sırasile, iki muavini, iki müd fii ve kaleciyi atlatmış ve topla b raber kaleye girmek suretile hay tının en güzel gollerinden birini mıştır.

Sindelar, kısa bir müddet son Hertadan ayrılarak Austria klübü girmiş ve büyük beynelmilel futb yıldızlarının seviyesine yükselmek gecikmemiştir.

Bunun üzerine, her taraftan gay elverişli teklifler yağmağa başla mıştır. Viyananın ve, hattâ Macaris tan ve Çekoslovakyanın bütün bü yük klüpleri, Merkezî Avrupanın bu yeni futbol yıldızını elde etmek i tiyorlardı. Fakat Sindi,, Viyanada kalmak istiyordu. Austria klübünü tercih etmişti, çünkü değerli takım arkadaşlarile birlikte, daha fazla tekâmül etmek fırsatını bulacağını pek haklı olarak düşünüyordu.

(Sonu var)

Biliyor musunuz?

Yanmaktan kendi kendine kurtulan gemi

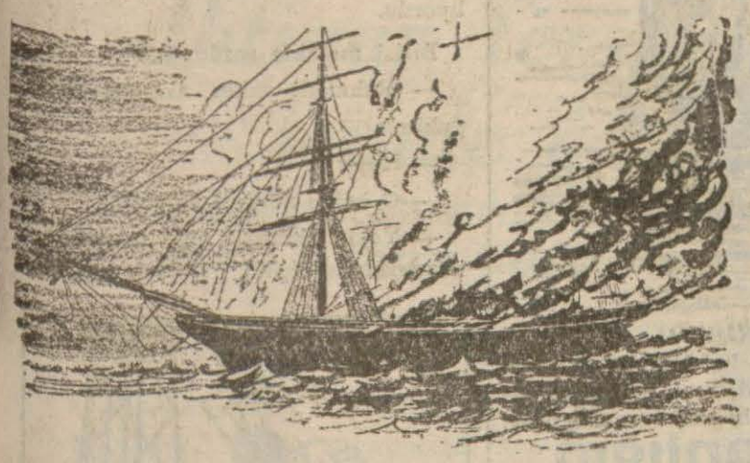

"Aldo İredale,, adında çok eski bir gemi vardır ki, maceraları herkesi hayrete düşürmüştür. 1872 de inşa edilen bu gemi de bir gün, deniz ortasında yangın çıkmış ve mürettebat gemiyi terkederek sandallarla karaya çıkmıştır.

Gemi bir hayli yandıktan sonra çok şiddetli bir fırtına ve yağmur neticesinde kendiliğinden sönmüş ve Amerikanın Papete sahillerinde karaya oturmuştur.

Burada kurtarılan gemi, arttırma usuliyle satılığa çıkarılmış ve bunu Thayer adında bir gemici 200 dolara satın almıştır. Thayer gemiyi tamir ettirerek tam 48 sene müddetle kullanmıştır. Bu gemi, bugün hâlâ (Brefagne) adı altında denizler de seyahat etmektedir.

☆ ★ ☆

Bir beşik sallama usulü

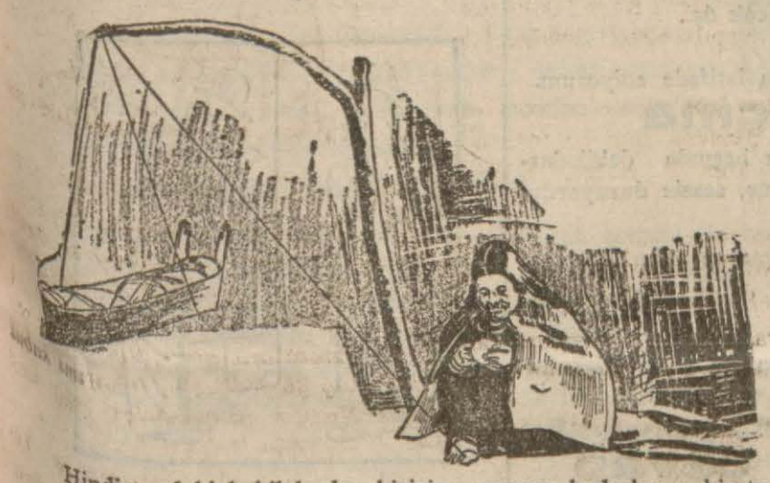

Hindistandaki kabilelerden birisine mensup kadınlar, bir taraftan dokuma işleriyle meşgulken diğer taraftan da beşikteki çocukları ihmal etmiyerek onları sallamanın yolunu bulmuşlardır.

Beşik bir iple ağaca bağlandıktan sonra, ipin ayağa bağlanan diğer ucuyla da beşik sallanmaktadır. Vakia bu işin daha kolay tarafı bulunur amma, herkesin keyfine karışamayız ya..

★ ☆ ☆

Garip bir maske

İngilizlerin Asyadaki Zangibar müstemlekesinde, kadınlar, garip bir maske kullanmaktadırlar. Bu maskeler, bir nevi çarşaf vazifesini görmektedirler.

Düğümlenmiş ağaç!

Kaliforniyanın Juba kasabasında, şayanı hayret bir ağaç vardır. Bu ağaç kendiliğinden düğümlenmiş ve öylece büyümüştür.

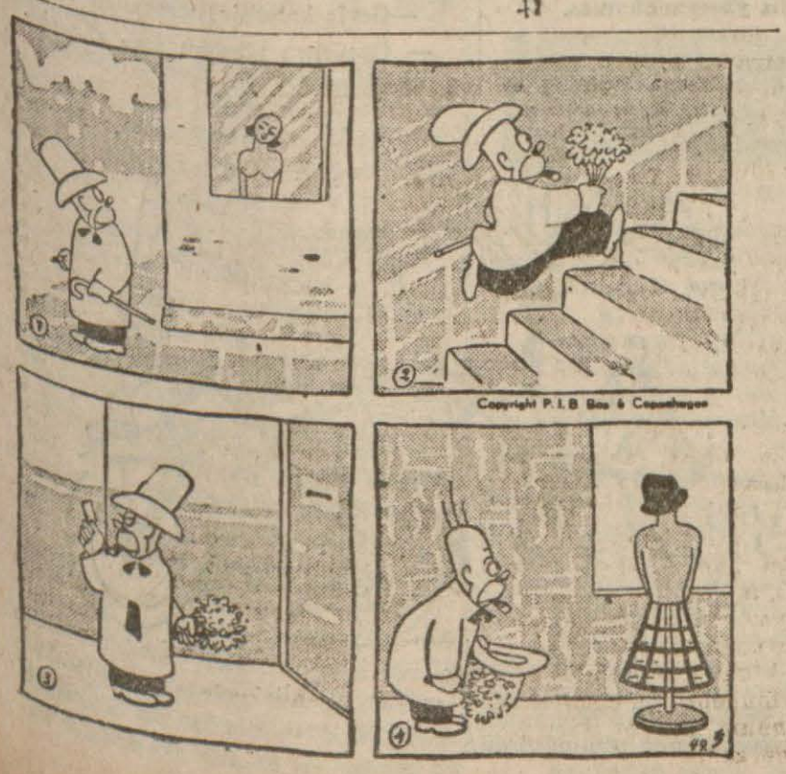
Copyright P. I. B. Box 6 Copenhagen

Şen Fıkralar

"Silâh omuza,, emri

— Azizim, ben askerliğimi yaparken, en güzel bir taburdaydım! Ordunun en güzel taburunda! Bir tek insan gibi hareket ediyorduk. "Silâh omza,, emri verildiği zaman, ancak: "Bir, iki, üç!,, duyuluyordu.

— Benim taburumda da, biz ayni hareketi icra ederken, sadece: "Bir, iki, tring.. tring.. tring...,, duyuluyordu.

— Bu da ne?. Bu tring... tring.. ne oluyor?.

— Madalyelerin sesi azizim, madalyeler... .

Galip mi, mağlûp mu ?

Ressamın yanında:

Ağır siklet şampiyonu — Bay ressam, bir tablomu yaptırmak istiyorum, baştan ayağa kadar boks kıyafeti olacak..

Ressam — Çok güzel bayım.. Amudî mi, yoksa ufkî vaziyette mi olacak?.

Diktatörler!

Muallim — Bana diktatör misali söyleyin..

Talebe — Hitler, Musolini, kayınvalde, ahçıbaşı, elektrik şirketi...

Yanlışlık mı !

Gözleri şaşı olan bir adam, yeniden baba olduğu için son derece sevinmekte ve her önüne gelene bunu söylemektedir. Nihayet koşarak belediye dairesine geldi ve nüfus işlediyle meşgul olunan odaya girerek:

— Baylar! dedi, size bu gece iki ikiz babası olduğumu haber vermeğe geldim.

Odadaki memur da hayretle sordu:

— Niçin "baylar,, diyorsunuz? Pekâlâ görüyorsunuz ki, yapa yalnızım!. .

— Nasıl? Siz yalnız mısınız? Şuhalde gidip beşiğe bir daha baksam fena olmaz.. Belki yanıldım!. .

☆ ☆ ☆

Doktor — hayret ediyorum, bayım, bana evvelki gün verdiğiniz çek, bir türlü anliyama dığım sebeblerden dolayı tekrar geriye geldi...

Hasta — Garip şey! Hem de garip bir tesadüf eseri olarak, tedavi ettiğinizi söylediğiniz hastalığım da bana geriye geldi...

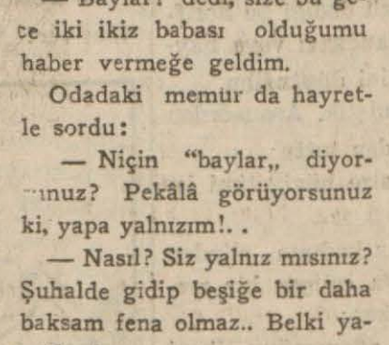

Avustralyada "Kaola,, adı verilen bir ayı nesli vardır ki, bunlar katiyen dövüşmezler ve hiç kimseye hücum etmezler. Eğer bir şeye kızarlarsa sadece yere oturur ve ağlamağa başlarlar.

Hikâye:

Uçurum kenarında...

Adam, bir ağacın arkasına saklanarak bekledi..

Çok iyi tanıdığı şık bir otomobil, yüz metre ötesinde yavaşladı ve durdu.

Otomobili idare eden adam yere indiği zaman, ağacın arkasına saklanmış olan meçhul adamın gözlerinde kin dolu bir kıvılcım parladı. .

Nihayet intikamını alacaktı. Bu intikam pek basit olacaktı. Fakat ne de olsa sinirlerini teskin edecekti. Bay Nuri, ustabaşı Hasanı işten çıkarmasının pahalıya ödeyecekti.

Hasan, otomobil sahibinin uzaklasmasını seyretti ve dudaklarının sol köşesini zalim bir tebessüm kıvırdı.. Sonra, gizlendiği yerden doğrularak mırıldandı:

— Geriye döndüğün zaman, arabanı zor bulursun!. .

Etrafa bir göz gezdirdi.. Hiç kimseler yoktu.. Şüphesiz talih de kendisine yardım ediyordu. Hava almak üzere bu yolda dolaşmağa çıkmış ve, uzaktan, eski patronunun otomobilini tanıyarak gizlenmişti.. Önce hiç bir maksadı yoktu. Fakat mükemmel bir intikam fırsatı ayağına kadar gelmişken bunu kaçırmak ta istemedi..

Esasen her şey onun lehindeydi.. Hattâ arazi bile.. Filhakika, yol, gayet meyilliydi ve bu meylin nihayetinde, takriben otuz metre derinliğinde bir uçurum vardı. Binaenaleyh, otomobilin frenlerini gevşetmek kâfiydi.. Güzel ve kıymetli otomobil kendiliğinden, yolu inecek ve bir iki taklak attıktan sonra, uçurumun dibinde parçalanacaktı. Hasanı kim itham edebilirdi? Frenleri onun gevşettiğini kim iddia edebilirdi?. Meydanda kimseler yoktu.

Sabık patronu geriye dönüp te otomobilini bulamayınca, kimbilir ne büyük bir endişeye düşecekti!..

— Hadi bakalım. .

Diye mırıldandı ve ağaçlarla parkın parmaklıklarını kendisine siper ittihaz ederek, otomobile doğru yaklaştı. Bu anda onu hiç bir şey bundan vaz geçiremezdi.. Kararını evrimişti. Fabrikanın yazıhanesindeki kasayı karıştırırken de gene böylece kararını vermiş ve bu yüzden, işinden çıkarılmıştı. .

Otomobilin yirmi metre ilerisine kadar yaklaşmıştı. Ve birdenbire durdu. Yolun üzerinde ayak sesleri duymuştu..

Bu, koyun sürüsiyle beraber çiftliğe doğru yollanan küçük bir çobandı.. Hasan bekledi ve, çoban yolun dönemecinde kaybolduğu zaman, tekrar ağır ağır yürümeğe başladı. .

Arabaya yaklaştıkça, intikam arzusu da şiddetleniyordu. Sağına, soluna ve arkasına son bir nazar atfetti.

Otomobilin basamağına çıktı. Ve frenin üzerine eğildi.. Emin bir hareketle freni açarak yere atladı.. Sonra omuzlariyle otomobili itti. Otomobil ağır ağır ilerledi. Hasan, yavaş yavaş dönen tekerleklere baktı. Direksiyonu, tam uçuruma doğru çevirdi, sonra, tekrar gizlenmiş olduğu ağacın arkasına saklandı...

Otomobil ilerliyordu. Yolun meyli fazlalaştıkça, otomobilin hızı da artıyordu. Elli metre daha otomobil uçuruma yuvarlanacaktı.

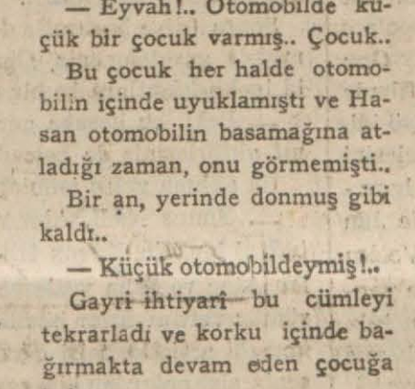

Eski ustabaşı ,gözlerini otomobilden ayırmıyor ve yarattığı manzarayı bütün tafsilâtiyle görmek iistiyordu. Birdenbire ürperdi..

Otomobilden gelen bir çığlık duymuştu. Rüya görüyormuş gibiydi. Fakat çığlık tekrar duyuldu.. Bu bir çocuk sesiydi:

Otomobilin arka kapısının üzerinde bir çocuk göründü ve dehşet ifade eden hareketlerle elini salladı.

Hasan beyninden vurulmuşa dönerek kekeledi:

— Eyvah!.. Otomobilde küçük bir çocuk varmış.. Çocuk..

Bu çocuk her halde otomobilin içinde uyuklamıştı ve Hasan otomobilin basamağına atladığı zaman, onu görmemişti..

Bir an, yerinde donmuş gibi kaldı..

— Küçük otomobildeymiş!..

Gayri ihtiyarî bu cümleyi tekrarladı ve korku içinde bağırmakta devam eden çocuğa baktı..

Küçük çocuk!.. Doğrusu bunu aklından bile geçiremezdi.. Bu küçük ona hiç bir fenalık yapmamıştı.. Hayır.. Hiç bir şey.. Hattâ fabrikadaki bütün müstahdemler gibi, o da, bu sarışın kıvırcık saçlı sevimli çocuğu seviyordu bile...

Bu müddet zarfında otomobil gitgide artan bir hızla ilerliyor ve tekerleklerin her dönüşü onu korkunç felâkete doğru sürükliyordu.

Hayır.. Vakia bu otomobili parça parça etmek istiyordu, fakat öldürmek, bilhassa bir çocuğu öldürmek aklından bile geçmiyordu... Hayır! Bunu yapamazdı. Bu korkunç cinayete onun kabiliyeti yoktu.. Hayır!

— Baba... Baba..

Otomobil, artık, uçurumdan ancak 20 metre mesafedeydi ..

Altı yaşında bir çocuğu öldürmek.. Buna imkân yoktu..

Hasan ileriye doğru atıldı. Otomobile yetişip, onu tam vaktinde durdurmak lâzımdı. Eski ustabaşı, bütün enerjisini ayaklarında temerküz ettirmiş, parmaklıkların üzerinden atlayarak boğazını tıkayan bir hızla koşuyordu .

Otomobile yavaş yavaş yetişiyordu.. Fakat uçurum da yaklaşıyordu. Ümitsizliğin verdiği son ve fevkalbeşer bir gayretle âdeta havaya atlayarak, otomobilin basamağına atıldı ve freni bütün şiddetile kendisine doğru çekti.. Otomobil iki üç metre kadar gıcırdayarak kaydıktan sonra durdu.. Uçurum üç metre ilerdeydi..

— Oh.. Tamam zamanıydı.

Hasan kanter içinde kalmış olan alnını silerek, ciğerlerini âdeta patlatan derin bir nefes aldı. Patronun oğlu onu tanınmış ve çocukça bir saflıkla ona küçük kollarını uzatarak gülüyordu..

Tehlike geçmişti.. Ne diye hâlâ korkacaktı?.

Hasan başını çevirince, çehresi bembeyaz kesilmiş olduğu halde, nefesini tıkayan bir hızla kendilerine doğru koşmakta olan Bay Nuriyi gördü. O da tüyler ürepritici sahneyi görmüş ve çocuğu kurtarmak için koşmağa başlamıştı. Fakat şüphesiz müdahalesinde geç kalacaktı.

İki erkek, hareketsiz durarak her ikisi de sıkılmış bir halde biribirlerine baktılar. Evvelâ Bay Nuri kendisini topladı..

Çok samimî bir tavırla, dostça bir şekilde elini eski ustabaşısına uzattı.

— Teşekkür ederim.. Teşekkür ederim, Hasan.. Çocuğumu kurtardınız.. Size şükran borcumu nasıl ödeyeceğim?.

Hasan, fenalık yapmak istediği adamın, şükranlık hislerini kabul etmekten mütevellit bir hicap ve sıkılganlıkla başını önüne eğdi..

— Rica ederim bayım.. Sizi temin ederim ki...

— Evet.. Evet.. Alicenaplığınızı ehemmiyetsiz bir şey miş gibi göstermeğe çalışmayın.. Tuzağa lüzum yok.. Bu korkunç kazaya mâni olmanız için sizi Tanrı yolum üzerine gönderdi.. Bunun mükâfatını görmeniz lâzımdır. Gene ustabaşı olarak yanıma girmek ister misiniz?.

— Bayım..

— Evet kabul etmelisiniz..

Hasan, çirkin bir hareket neticesinde kaybetmiş olduğu işini işte böylece, gene kazandı. Çok namuslu bir insan oldu ve bay Nuri ondan en küçük bir şikâyet dahi duymadı.

Hasan ise, hiç haberi olmadan kendisini - tıpkı otomobil gibi manevî uçuruma düşmekten kurtaran küçük çocuğa nihayetsiz bir şükran borcu hissetmeğe başladı.

Serinlemiş !

İhtiyar bir kadın, çok sıcak bir yaz günü, ilk defa olarak tayyareye biniyor..

Bir kaç dakikalık uçuştan sonra kadın pilotun omuzuna vuruyor ve pervaneyi göstererek şöyle diyor:

— Eğer kabilse, şimdi artık vantilâtörü durdurun.. Bir hayli serin olmağa başladı.

BULMACA

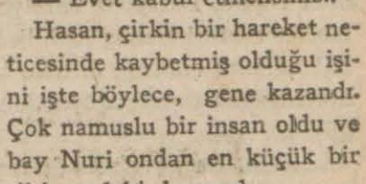

Yukarki dört şekli öyle bir şekilde birleştiriniz ki, meydana iki harf çıksın. Bunlar bir Türk ülkesinin birinci ve üçüncü harflerini teşkil etmektedirler.

Bilmecemizi doğru halledenlerden birinciye bir kol saati, ikinciye bir pergel takımı, üçüncüye bir lâstik top ve ayrıca 200 okuyucumuza muhtelif hediyeler verilecektir.

HABER
ÇOCUK SAYFASI
Bilmece kuponu
22 İKİNCİKÂNUN

Çelebi, böyle olur bizde röportaj dediğin!

Röportaj yapan: Z. S. G.

Hollivutta bir gece

VII - Danyel Dariyö, Şarl Buaye

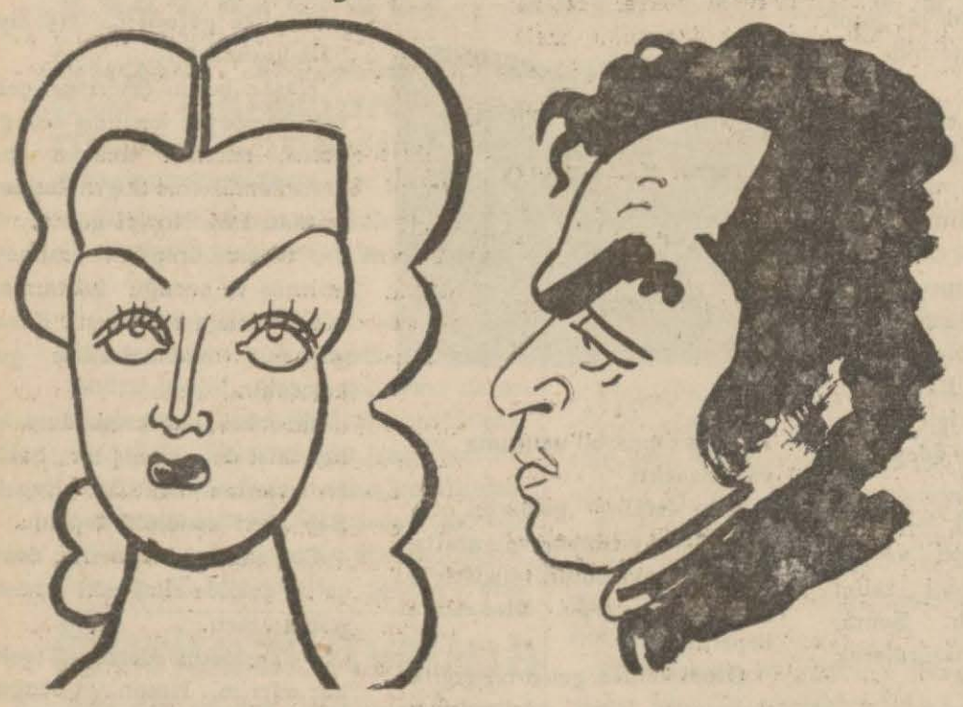

Fred Asteri, partneri ile kavgada bıraktım ve yürüdüm. O sırada, aşinası olduğum bir yüz yanımdan süratle geçti, bir hususî otomobile doğru ilerledi. Düşünüyordum: nerede gördüm diye... Acaba üniversitedeki arkadaşlardan mı, yoksa talebemden biri miydi?. Belki de akademide veya Küllükte (1) raslamıştım. O kadar sık gördüğüm bir yüzdü ki...

Birdenbire ayağım suya erdi. Onu "Emniyeti suiistimal,, isimli filmde görmüştüm. Bu kız Danyel Dariyö idi.

Amerikalıların haleti ruhiyelerini kavradığım için süratle atıldım, hareket etmek üzere olan otomobile Jan Parkerin meharetiyle atladım. Volânı bırakamıyan güzel kız sarardı ve yanlışlıkla fren yerine gaze bastı, uçtuk.

Kıyafetim, lüks yaşamıya alışmış olan Daniel Dariyöde emniyet verici bir tesir bırakmamış olabilirdi. Der - hal kartımı çıkarıp, dilimle tükrükledikten sonra cama yapıştırdım. Okudu, güldü.

— Oh, dedi, rahatladım şimdi. İnanır mısınız, ben buraya sizi görmeye, görüşmeye gelmiştim. Aman ne iyi...

Şımarık şımarık ellerini çırptı.

— Aman matmazel, diye haykırdım, direksiyona sarılın, yoksa mahvolacağız... Gerçi burası İstanbul değil ama, ne olur ne olmaz...

— İşitmişsinizdir; diyordu, bir müddet evvel sizin bir meslekdaşınızla konuştum. İsmi Yes'di galiba.

— Yes değil, Es, dedim, Es...

— Ah, sahi... Neyse, bana çok merak verdi. Gazetecileri böyle olursa, karikatüristleri kimbilir nasıldır (2) dedim. Holivudda olduğunuzu Studio-Agence'dan öğrendim, kalktık, Çarli ile geldik.

Şarlo ile de görüşeceğimizi umarak sevindim. Biraz sonra otomobil Grand Otel önünde durdu. Herifin biri kapıya davrandı. İndik. Güzel yıldızı tanıyanlar - tanımıyan da yoktu ya, neyse, sözün gelişi - yol açıyorlardı. Konuşa konuşa asansöre geldik. Bulunduğu 87 inci kata çıktık.

Odaya girer girmez, şımarık bir tavırla kendini bir kanapeye attı.

— Eh, dedi, söyleyin bakalım; Türkiye ve İstanbul hakkında bana geniş malûmat verin...

Öyle ya, mademki benimle görüşmek için buralara kadar peşimden gelmiş, bana birtakım sualler sorması gayet tabiî... Yalnız, cevaplarımı not etmesine bir türlü mana veremedim.

Daniyel Dariyö bana Türkiyede film sanayii hakkında birkaç şey sordu. Senede kaç bin kilometrelik filmler yaptığımız hakkında neler uydurmadım... Aklıma nekadar ipek ismi geldiyse bir firma diye ortaya attım.

— Niçin, dedi, bütün film âmillerinizin ipek kelimesini kullanıyor?.. İpek film, ipek kamera, ipek-stüdyo, ipek-Fon... Hep böyle...

— Çünkü, dedim, bizim memleket bir ipek memleketidir. Bursa şehri ipek çıkarır, İstanbul bu ipeği sarfeder. Film kordelâlarımız sağlam olsun diye, hep ipeklidir... İstanbulda modası geçmiyen yegâne şey ipektir. Caddelerimize ipek döşenmiştir. Yağan bütün yağmurlar ipek üzeride kalır; ne akar, ne kokar!..

Sonra (diye hararetle devam ettim) meselâ gazetelerimiz, Çinlilerdeki gibi ipekli kâğıtlara basılıyor.

— Peki, bu hesaba göre birinci sınıf aktörleriniz de bolcadır elbet..

İlk aklıma gelen isimleri sıraladım..

— Yunus Nadi, Ahmet Emin, Ertuğrul Muhsin, Nâzım Hikmet, Nurullah Ataç ve daha yüzlerce facia aktörümüz vardır. Eğer büyük ve meşhur komedi artistlerimizi öğrenmek isterseniz, size onlardan birkaçını sayayım: meselâ Yusuf Ziya, Orhan Seyfi, Hâzım, Naşid, Halid Fahri ve gayrihüm.

— Mersi...

[Ayağa kalktı. Galiba mülâkat bitmişti; fakat ben bir şey soramamıştım.

— Ah, dedi, bana ne soracaksınız? Soracağınız şeylere ancak Danyel Dariyö cevab verebilir... Ha, sahi kendimi takdim etmeyi unuttum: Paris - Humour seyyar muhabiri Erna Serpent... Meşhur artiste bu kadar benzeyişimin sebebi gayet basit: bütün Fransız kızları şimdi Danyel Dariyöye benziyorlar: ayni saç, ayni kaş, ayni göz, ayni ağız...

Bu kısa izahat faka basmamı mazur gösterebilirdi. Maamafih iftiharla söyliyebilirim ki, bu ecnebî meslekdaş (!) karşısında telâş ve şaşkınlığımı asla belli etmedim. Yalnız, asansöre binerken, şayet verdiğim malûmat kızın gazetesinde çıkar da, İstanbulda - kiler bunu görürlerse ne yaparım diye kötü kötü düşünüyordum.

85 inci katta asansöre biri daha bindi. Dikkatle kendisine baktığımı görünce, sevimli bir tebessümle güldü ve:

— Oui, c'est moi, Charles Boyer!...

Dedi. "Yağma yok,, veya (yutmam) veyahut da (o bir kere olur!) makamında bir parmağımla gözlüğümün altından sağ gözümün alt kapağını aşağıya doğru çektim. Muhatabım gayriihtiyarî gülmeye başladı. Filhakika meşhur artistle arasında harikulâde bir müşabehet vardı. Ama ben, dersimi almıştım. İstanbulda, bizim Kadıköyünde ona dehşetli benziyen bir kahveciyi hatırlıyordum; kadınlar Aksaraydan, Boğazdan, Şişliden seyrana gider gibi. onu görmek için, yemeklerini çıkınlıyarak daha sabahtan herifin gazinosuna akın etmeye başlarlardı. Sonra sahte Danyel Dariyö, ya yıldız imali bürosu?... Yok, doğrusu ağzımın tadını almıştım...

— Ne düşünüyorsunuz?

Dedi. Açıkça, kendisinin hakiki Şarl Buaye olup olmadığımdaki şüphe ve tereddüdümü söyledim; Şarlonun, kendisini taklid edenler arasında yapılan muvaffakıyet müsabakasına gizlice iştirak ederek dokuzuncu geldiği hakkındaki hikâyeyi anlattım. O, buna daha çok güldü ve:

— Ben, dedi, Erna Serpent'ın ısrarına kapılarak yalnız bir gece için Holivuda geldim. Yarın tayyareyle döneceğim.

Demek, kızın Çarli dediği bu herifti, Bir an için, dolandırıcı veya haydud olması ihtimalini düşündüm.

En alt kata gelmiştik. Asansörden çıkarken beni elimden tuttu:

— Gelin, dedi, size hüviyetimi ispat edeyim.

Holde, yirmi otuz kadının elinden yakasını kurtarmıya çalışan bir memura doğru ilerlerken:

— Bu kadınlar, adamcağızı, beni görmek, yerimi öğrenmek için sıkıştırıyorlar...

Dedi. Memur, bizi işaret ederek kadınlardan kurtuldu. Şık tuvaletler, güzel kokular içinde sersemlemiştim. Yirmi otuz nefis kol burnumun dibinden artiste uzanıyor, o da, stilosunu çıkarmış, kemali sükûnetle imzalıyordu.

Nihayet bir punduna getirip kadınları atlatmıya muvaffak olunca:

— Aman üstad, dedim, biraz oturup da konuşsak!..

Bu sefer kahkahayı bastı:

— Affedersiniz, vaktim yok, söz verdim, gitmem lâzım. Asansörde tam on beş dakika kaybettiğimizi unutmayınız...

Dedi. Arkasından bakakaldım.

---

(1) Akademi ve küllük Beyazıtta, camiin bitişiğindeki ağaçlı kahve ile Aksaraya sapan köşedeki asmalı kahvelerin adıdır. Ve ekseriya fikir ve sanat adamlarımızla üniversitelilerin karargâhıdır. Hollivud röportajından sonra oradan da tafsilen bahsedeceğiz.

(2) Sevgili okuyucum, kendimi reklâm ediyorum sanmasın, biraz sonra bu merakın nekadar hakiki olduğunu anlıyacaktır

Hizmetçi

Yeni hizmetçinin tembelliğinden şikâyetçi idi. Bir gün dedi ki:

— Ne zaman yanına gelsem seni boş görüyorum. Hiç iş gördüğün yok.

— Kabahat sizde bayan!

— Kabahat bende mi? O da ne demek?.

Terlikleriniz hiç ses çıkarmıyor, gel diğinizi duymuyorum ki..

Hasislik

Çocuk oradan oraya hiç durmadan koşuyordu. Hasis babası söylendi:

— Ayakkapların eskirse yenisini almam ha !

Çocuk dayak korkusuyla süklüm püklüm bir kenarageçip oturdu. Babası gene söylendi:

— Pantalonun eskirse "yamalı pantalon istemem,, demezsin tabii!.

Ilâç

Doktor reçeteyi yazdıktan sonra izahat verdi

— Üç türlü hap verdim. Bunlardan biri kalbiniz, diğeri karaciğeriniz ve üçüncüsü mideniz için...

Hasta sordu:

— Peki ama doktor, hapları yuttuğum zaman onlar nereye gideceklerini nasıl bilecekeler?.

— Mertsen dışarı çık da orada kozumuzu paylaşalım!

RANDEVU

— Biraz daha bekler, sular omuzuma gelince giderim. Çünkü o zaman sular onun boyunu geçmiş olur.

Şişmanlığın başkalarına faydası

İzzet Muhittin geçen Ağustosun müthiş sıcak günlerinden birinde acele bir işine ofluya puflıya gidiyordu. Peşinden bir çocuğun hiç ayrılmadığını farketti. Dönüp baktı, çocuk oralı olmadı ve âdeta İzzete bitişik imiş gibi yarım metre gerisinden takibe devam etti. İzzet nihayet dayanamıyarak sordu:

— Oğlum, bir saattir niçin peşimden geliyorsun?

Çocuk cevap verdi:

— Hava çok sıcak da..

— E e e?..

— Gölgenizden istifade ediyorum.

Saçma

Rakı masası başında dakikalardanberi somurtmuş, sessiz duruyordu. Arkadaşı sordu:

— Ne düşünüyorsun yahu?.

— Düşünceye daldım, pekaz düşünüyorum da...

— Peki o zamanlar neyi düşünürsun?.

— Hiçbir şey!.

Hazır cevap

Oğlunun sefahat hayatından artık bıkmış, usanmıştı. söylendi:

— Bundan sonra benden beş para bekleme..... Sen benim içi nölmüş demeksin!.

Delikanlı küstah, cevap verdi:

— Pekâlâ baba, bari cenaze masrafını ver!

Falcı — Kırk yaşına kadar parasız ve bedbaht yaşıyacaksınız.

— Sonra?

Falcı — Sonra bu hayata alışmış olacaksınız!

Teessür

Zengin adam muhteşem merasimle defnediliyordu. En aşağı iki yüz çelenk gönderilmiş, otomobil dizisi caddeleri kaplamıştı. Yaya gidenler arasında fakir kıyafetli bir adam cenazeyi takip ediyor ve hüngür hüngür ağlıyordu.

Birisi merakla sordu:

— Rahmetli yakın akrabanızdandı galiba?.

— Hayır !.

—O halde ne diye ağlıyorsunuz?

— Yakın akrabası olup ta mirasına konamadığım için...

Dalgın adam — Eyvah! Yüzme bilmediğimi unutmuştum!

— Bu yepyeni pardesünün altında yırtık pırtık pantalon hiç iyi gitmiyor.

— Hakkın var ama lokanta vestiyerinde pantalon bırakan olmuyor ki...

Kurnazlık

Arap masalı:

Ömer ve Ahmet ayni genç kızı seviyorlardı. Ömer arkadaşına:

— Ayşe ile evlenme, dedi, çünkü geçen gün iki kişi ile birbiri arkasına öpüştü.

— Yalan söylüyorsun!

— Gözlerimle gördüm. İstersen kuran üzerine yemin edeyim.

Ahmet inandı ve Ayşe ile evlenmedi, fakat onun yerine Ömer genç kızı nikâhladı. Ahmet bu haberi duyunca hemen Ömerin yanına gidip sordu:

— Ayşe ile nasıl evlendin? Hani onu iki kişi öpmüştü?

— Evet....

—Geniş kalplisin, maşaallah !

— Öpşürken gördüm ama annesiyle ve ablasiyle...

— Ne o sevgilim, ne var?

— Otomobil robumu alıp götürdü!

Pariste yeni bir cinayet işlendi

Imdat yetişin Hepimizi öldürecek!

Apartıman kiracıları odalarından fırladılar, üst kata tırmandılar

Ihtiyar terzi ve kızı kanlar içinde cansız yatıyor!

Kıskanç İtalyan, dostunu ve dostunun babasını niçin öldürmüş?

Kıskanç bir İtalyan, metresini ve metresinin babasını bıçaklıyarak öldürmüş...

Hâdiseyi anlatalım: vak'a, Parisin Godförua sokağında geçiyor... 32 sayılı apartımanda oturanlar, akşam üzeri birdenbire acı bir feryatla ürperiyorlar:

— İmdad! Yetişiniz... Hepimizi öldürecek!

Ve, sonra, ağır bir vücudun yere düşmesinden mütevellit bir gürültü işitiyorlar. Korku içinde odalarından fırlıyorlar.

Bu feryat; apartıman halkının pek iyi tanıdığı Malet adlı bir terzinin dairesinden geliyordu. Terzi, otuz senedenberi, hemşiresi Madam Vieyle ayni evde oturmaktaydı.

Az sonra, Molet'in dairesinden kahverengi elbiseli ve kasketli bir adam çıktı. Hızla merdivenleri inmeye başladı. Elinde kocaman bir bıçak vardı. Rasgeldiğine sallıyor:

— Yakarım ha! Yaklaşmayın!... Diye bağırıyordu.

İkinci katta oturan kiracılardan Muy, önünü kesmek, kendisini tutmak istedi. Fakat, yan tarafında müthiş bir ağrı hissetti ve yuvarlandı.

Yabancı, bıçağını böğrüne saplamıştı.

Katil Molinar yakalandıktan sonra

Kanlar içinde üç kişi

Apartıman halkından bir kısmı kaçanın peşinden sokağa fırlamışlardı. Bir kısmı da dördüncü kata çıktılar. Yerler, merdiven başı kan içindeydi. Göğsünden ağır yaralı bir kadın yerde yatıyordu.

Komşular onu hemen tanıdılar:

— Fakat, bu baba Malet'in kızı Yovn... Her pazar babasını ziyarete gelir...

Malet'in kapısı açıktı. İhtiyar terzi de yerde yatıyordu. Göğsünden oluk gibi kan boşanıyordu.

O da ölmüştü. Biraz ötede Madam Viye de, yerde uzanmış inliyordu.

Kendisine doğru iğildiler, sordular:

— Katili tanıyor musunuz? İsmini söyleyiniz, çabuk, yalnız ismini...

Yaralı kadın büyük bir gayretle mırıldandı:

— Molinar!...

Molinar mı?... Hiç kimse bunu tanımıyordu. Kiracılardan birisi:

— Fakat bu, Yovn'un dostlarından olmalı. İhtimal ki çoktanberi peşini takip eden, beraber yaşamak teklifinde bulunan adamdır.. Dedi.

Polis tahkikatı

Cinayet, saat 6 dan biraz evvel olmuştu. Biraz sonra polisler geldi. Cinayet yerinde yapılan ilk araştırmada, genç kızın koltuklardan birinin üzerine bıraktığı el çantasında bir zarf bulundu. Zarfın üstünde şu adres yazılıydı: "Şarl Molinar. Jan Jores caddesi, 158.,,

Polisler hemen bir otomobile atladılar. Az sonra 158 numaralı evin kapısı önünde durdular. Bu, küçük bir köşktü. Bir erkekle karısı henüz sofraya oturmuşlardı. Erkek:

— Molinar, bu köşkün sahibidir, dedi, biz dün taşındık.

— Kendisinin nerede oturduğunu biliyor musunuz?..

— Bilmiyorum, fakat fırıncıdan öğrenebilirsiniz.

Hakikaten fırıncı kendisini tanıdığını, hattâ Matmazel Maletin bir aralık köşkte Molinarla beraber oturduğunu söyledi.

— Buradan nekadar zaman evvel taşındı?..

— Bir hafta kadar oluyor... Hattâ giderken bana: "Molinar beni tehdid ediyor, korkuyorum,, demişti. Molinarın karısı bir müddet evvel ölmüştü. 13 yaşında bir kızı, ve 18 yaşında bir erkek çocuğu ile beraber Dranside, Monmart sokağında 18 numarada oturuyordu.

Polisler derhal buraya koştular. Kapıyı çaldılar. Fakat cevab alamadılar. Birinci kata çıktılar.

Kiracılardan birisi:

— Molinar mı, dedi, o aşağı katta oturur...

— Acaba burada mı?

— Şüphesiz... Saat 8 i çeyrek geçe geldiğini gördük...

Polisler, Molinarın kapısını şiddetle omuzliyarak içeri girdiler. Katil yandaki odalardan birisine kaçmak istedi:

— Eller yukarı! Dur... Yoksa ateş ediyoruz!

Üç bin franklık borç

Molinar ellerini yukarı kaldırdı. Bu, ufaktefek, saçları karmakarışık, ayakları çıplak bir adamdı. Bileklerine kelepçe geçirilirken soruyordu:

— Fakat ne var? Ben bir şey yapmadım!..

Çocukları titreşiyordu:

— Babamızı niçin götürüyorsunuz? Ne yaptı ki?

— Sonra söyleriz...

Bütün vücudu titriyen katil, elbiselerini giyindi. Muttasıl söyleniyordu:

— Anlamıyorum, anlamıyorum!..

— Bu akşam saat kaçta eve geldin?..

— Ben mi? Beşi çeyrek geçe...

İlk yalan...

Katil; otomobilde giderken:

— Sigara içmek istiyorum...

Dedi. Polisler bir sigara verdiler. Ve kurnazca sorguya başladılar:

— Fakat sen, beşi çeyrek geçe değil, 8 i 30 geçe eve geldin. Neredeydin?..

— Fıstık satıyordum.

— Alay ediyorsun. Sen mi fıstık satacaksın?..

— Evet, işler yolunda gitmedi mi, bazan fıstık satarım, biraz para kazanırım...

— Bütün gün fıstık mı sattın?..

— Evet...

Polis müfettişi birdenbire tavrını değiştirdi:

— İhtiyarı neye öldürdün?

— İhtiyar öldü mü?..

— Evet, öldü... Niçin bıçağı o kadar derin sapladın?..

— İhtiyarın kız kardeşi de öldü mü?

— Hayır, ağır yaralı... Dostun Yovn'u niçin öldürdün?..

— Oh! Onu mu... O ölümü hak etti. Onun bana yaptığı fenalığı bir bilseniz!...

Molinar, Yovnu çok sevdiğini, halbuki onun kendisini aldattığını ilâve etti.

Molinar, bundan sonra, baba Maletin evine gittiği zaman ihtiyar terzinin kendisinden üç bin frank istediğini söylemiş ve şöyle demiştir:

— Bu üç bin frangı ihtiyardan Yovn aldı, sarfetti. Bu parayı babasından alabilmesi için ben bir senet imzalamıştım. Gûya bir dükkân açmak istiyordu. Sekiz bin franga ihtiyacı olduğunu söylüyordu. Ben de, bin müşkülâtla ve santim santim biriktirdiğim beş bin frangı kendisine borç olarak vermiştim. Az sonra, dükkân falan açmak niyetinde olmadığını, benden ve babasından aldığı paraları sarfettiğini gördüm.

Babası parayı benden istiyordu. Nihayet ağzını bozmıya başladı. Son derece hiddetlendim. Bu sırada Yovn halasiyle beraber içeri girdi. Münakaşa büyüdü. Gözlerim döndü. Biraz da fazlaca içmiştim. Artık ondan sonrasını bilmiyorum...

Ah bu kadın!... Bütün bunların sebebi odur... Beni harab etti.. Beni katil yaptı...

Molinar, sorgu hâkimi huzuruna çıkınca cinayetini olduğu gibi itiraf etmiştir:

— Evet, doğru... İhtiyarı ve kızını öldürdüm. Fakat bütün bunlara sebeb kızıdır!

Hatıralarını anlatan
CEYMS NOBODİ
Entellicens Servisin en meşhur casuslarından

TEFRİKA NO: **12**

Filip mahvolmuştu; aleyhindeki bu delillerle Almanlar onu muhakkak idam edeceklerdi

Böyle bir vaziyet ise âmirlerime karşı beni mes'ul gösterecekti, çünkü ne de olsa vazifem arkadaşlarımı kurtarmaktan ibaret bulunuyordu,

Ben böyle düşünürken deminki şayanı dikkat muhavere tekrar başladı. İşittiğimiz sözler o kadar mühim malûmatı ihtiva ediyordu ki şimdilik gitmekten hemen vazgeçerek kulak kabarttım.

Mayer diyordu ki:

— Muvaffakıyetlerimiz bundan ibaret değil...

Şaydemül sordu:

— Daha ne var?.

— Filipin evini terketmezden önce bir tuzak kurmuştuk.

— Nasıl tuzak?.

— Dur acele etme.. Filipin evini araştırdıktan sonra içeride ve dışarıda nöbetçi bırakmamıştık. Böylece nazarı dikkati celbetmemiş oluyorduk. Onu ziyarete gelenler her halde şüpheli adamlar olacağına göre bunları kolayca yakalamağı düşünüyorduk. Filhakika bu sabah saat ona doğru eve iki kişi geldi ve tabiî derhal yakalandı.

— Kimdi bunlar?.

— "Serbest Belçika,, mensuplarından Konstan Kayron ve Filip Bodar isimlerinde iki üniversiteli...

— Suçlarını itiraf ettiler mi?

— Hiç "Serbest Belçika,, mensupları itirafta bulunurlar mı? Bereket versin üzerlerinde suçlu olduklarını isbata yarar vesikalar bulduk .

— Bergam kimbilir ne kadar memnundur?

— Tabiî fevkalâde memnun.. Sade o değil Pikof da memnun . Çünkü bu işi o idare etti. Filip Bak meselesine dair raporu da o hazırladı. Bilsen ne rapor?.

— Raporu okudun demek?.

— Okudum, hattâ bir kopyasını bile çıakrdım

— Bana göstersene...

— Olur, amma ağzından bir şey kaçırayım deme.. Bu iş aramızda kalmalı.. .

Bu sözleri söylerken hepimize hitap etmişti. Ben de dahil olduğum halde bütün masa arkadaşları kendisine teminat verdik.. Cebinden çıkardığı cüzdanından daktilo makinesiyle yazılmış bir kâğıt aldı ve okumağa başladı.

Rapor aşağı yukarı şu mealde idi:

"Filip Bak'ın evinde yapılan araştırmada "Serbest Belçika,, teşkilâtının beyannamesinin 4000 nüshası, Belçika kralı Alberin beyannamesinden 32 nüsha, beyannameleri dağıtan Belçikalıların isimleri ve adresleri, Belçikadan itilâf devletlerine gönüllü toplama işine dair bir nizamname kopyası, bize muhasım cephede harp eden Belçikalı askerlerden buradaki ailelerine gönderilmiş ve Serbest Belçika vasıtasiyle yerlerine verilecek bir kaç mektup, bir sürü mektup bulunmuştur.

Ayrıca, okunması ancak şifre anahtarının elde edilmesiyle mümkün olabilecek küçük bir not defteri ele geçirilmiştir.,

1 Ağustos 1915

Raporu dinleyince derhal hükmümü verdim: Filip Bak mahvolmuştu. Aleyhindeki bu delillerle Almanlar onu muhakkak idam edeceklerdi. Ekseriya delile bile lüzum görmeksizin idam hükmünü veren Alman divanharpleri için bu rapor harikulâde kuvvetli bir itham" name mahiyetinde idi. Bu sebeple vatanına hizmet etmekten başka kabahati olmıyan zavallı Filip kurşuna dizilmekten kurtulamıyacaktı.

Şaydemül de bu noktayı farketmiş olacak ki bağırdı:

— Filip hakkında bize kim ihbarda bulundu ise aldığı parayı hak etmiş doğrusu.. Yakalanan herif idam mahkûmu..

— İhbarı kimin yaptığını bilmiyor musun?.

— Nereden bilecekmişim?.

— Hakkın var.. Maamafih tanıyacaksın: Kin...

— Hani şu uzun boylu adam mı?.

— Tâ kendisi...

—Herif ahlâksızın biri amma bize çoy yardımı dokundu değil mi?

— Ne diyorsun? Eğer Mis Kaveli yakalarsak gene onun sayesinde olacak. Çünkü biliyorsun ki, elimizde kâfi derecede itham delili yok.. Kin bunları da temin edecek. Herifin mazisi ne olursa olsun, bize yaptığı hizmetleri düşünürsek kendisine sevgi göstermemiz lâzım..

(Devamı var)

Haberin deniz ve hava romanı: 62

Kovan Zırhlı

Yazan: Ali Rıza Seyfi

— Teşekkür ederim, dedi, ancak sizin sayenizde bu korkunç adamın izini bulabildin, yine sizin sayenizde pençemizi onun yakasına koyabileceğiz.. Artık gitmeliyim!

Biran sonra hafiye penceremden dışarıya atlayarak kaybolmuştu. Benim masamın başında nasıl coşkun duyguluar içinde yuvarlanarak kaldığımı bu hatıralarımı okuyanlar pek iyi anlayabilirler.

Bir aralık odanın içinde sabırsızlıkla ve büyük adımlarla gezinmekte idim ki: Kapı birdenbire dışarıdan açıldı, kaptan Blakın iri zencilerinden biri göründü:

— Şimdi çabuk gideceğiz; yanınıza hiçbir şey almayın, efendi bekliyor!

İki dakika sonra Picadelly mevkiinden kapalı bir arabaya atladığımız vakit, başka birinin de uzakta başka bir arabaya atladığını gördüm. Bu adam hafiye (King) idi.

Demek takip olunuyorduk!

Arabadan sonra, bir saat de tren yolculuğu ederek en sonra Taymis nehri sahilinde bir yere indiğimiz vakit iskelede küçük bir stimbotun bizi beklediğini gördüm. Stimbotun baş tarafında "Gök gürültüsü,, Con,, bulunuyordu.

Hemen stimbota girdik ve nehre açıldık. Taymis ağzının açığında küçük vapurumuz bizi bekliyordu. Stimbottan gemiye çıkmamız, stimbotun vapur mataforasına asılması üç dakikalık iş oldu. Artık gecenin karanlığı ortalığı kaplamıştı. Gökte ay olmadığından bu karanlık pek koyu idi. Sert bir rüzgâr da dalgaları öfkeli homurtularla yuvarlayıp götürüyordu. Bu karanlık gece içinde İngiltere devletine mensup bir teknenin bizi takip edeceğini, vaziyetin gidişinden, çok kuvvetli olarak biliyordum.

Gemide yaptan Blakı görmedim. "Gök gürültüsü Con,, beni vapurun ta kıçında bir kamaraya koymuştu.

Orada düşünerek otururken bir noktayı pek aşikâr olarak görüyordum: Kaptan Blak böyle bir vakitte İngiltere toprağına ayak basmakla büyük bir yanlışlık etmişti. Lâkin yaptığı daha büyük ve belki en korkunç bir hata daha vardı; İngiltereye - kendi adamlarının beni öldürmesine mani olmak için - beni de yanında götürmüştü. Demek arkadaşım Ali Amerika ve İngiltere hükûmetlerine müracat etmiş, kaptan Blak hakkında bildiği her şeyi haber vermişti. Nasıl olduğunu bilmiyorsam da fotoğrafımın dağıtılması, denizden gelen bütün yat ve vapurların gözetlenmesi ve kim bilir daha başka ne gibi yollarla bizim İngiltereye çıktığımızı polis öğrenmişti.

Kaptan Blakı şimdiye kadar tutmadıklarının sebebini de anlıyordum. Hükûmet yalnız onu değil, o korkunç harp gemisini de ele geçirmek istediğinden bizim oraya kadar gitmemize göz yumuyordu.

Acaba şimdi, deniz üzerinde takip olunuyor mu idik? Bu karanlık, rüzgârlı gece, iki günde görüşmeksizin Atlantik Okyanusuna çıkmamıza pek elverişli idi. Bir kere oraya çıkınca, bütün haklara karşı kalemiz demek olan adsız gemiye atlayacaktık. Demek içinde birkaç günler bulunduğum, tatlı ümitlerini duyduğum medeniyet âleminden, mesut insanlık hayatından tekrar kanlı işler, katil ve acıma bilmez haydutlar arasına gidiyordum.. Kamaranın yabancılığı, yalnızlığı içinde bu düşünce beni birdenbire bütün ağırlığı ile ezmiş bitirmiş gibiydi!

Kamarada uzun vakit dolaştım, uyumak imkânı olmadığını anlayınca, gemicilerle aramdaki düşmanlığa da ehemmiyet vermiyerek güverteye çıktım. Gemimizin yan ve arka taraflarına çok dikkatle baktığım halde harp gemisine benzer bir tekne görememiştim. Bu hal kamarada duyduğum yürek sızısını iki kat etmişti. Birdenbire arkamda bir ayak sesi duyarak dönünce "Gök gürültüsü Con,, u karşımda gördüm. Kocaman haydut bana hoş görünmek istiyor gibi çirkin gülüşile ağzını açtı:

(Devamı var)

Atatürk Yalovada

Baştarafı 1 incide

fabrikası hakkında fabrika müdüründen izahat almışlar ve belediye reisi ile vagonlarında uzun müddet görüşmüşlerdir.

Belediye reisi Kemal Öz bu görüşmemeyi müteakip vagonun penceresinden halka hitaben bir nutuk söylemiştir.

Büyük Önderin, kendisine inkılâbımız da İzmitin rolünü anlatmasını emir buyurduklarını söyleyen belediye reisi, Mücadele senelerine ait ve Halide Edip'le o zaman İzmit cephesi kumandanı olan general Fuat arasında geçen şu sözleri anlatmıştır:

"— Kuvvetlerimiz küçüktür. Düşmanlarla nasıl baş edeceğiz?,,

Kemal Öz, Halide Edibin bu sözlerine Atatürkün o zaman vermiş oldukları cevabı tebarüz ettirmiştir.

Belediye reisinin sözleri bittikten sonra, Atatürk bir köylü kadınını, müteakiben Tokatlı Ali isminde bir askeri çağırarak konuşmuşlardır.

Bu arada İzmitli bir genç te "İki senedir yolunu beklediklerini,, ,söyliyerek Atatürke olan hasretini ifade etmiştir.

Tren İzmitten ayrılırken, Cumhurreisimiz vagonun penceresine gelerek halka şunları söylemişlerdir:

"— Aranızda bulunmaktan büyük bir zevk ve sevinç duyuyorum. . Bana karşı göstermiş olduğunuz bağlılığa teşekkür ederim. Benim de size karşı ayni şekilde bağlı olduğumu bilirsiniz. Size esenlikler dilerim..,

Atatürk Yalovada

Atatürk saat 1 i çeyrek geçe Derinceye gelmişler ve 3 te Yalovaya hareket buyurmuşlardır.

Saat altı da, Akay idaresinin Heybeli ada vapuriyle Yalovayı teşrif buyuran Atatürk askerî ve mülkî erkân ile memurlar ve halk tarafından karşılanmışlardır.

Yalova bu geliş şerefine baştan başa donanmıştır.

İspanya harbi

Londra, 22 (Hususi) — Deyli Herald gazetesinin İspanya muhabiri yazıyor:

"Gayet mevsuk bir menbadan öğrendiğime göre İspanya kralcılarının Karlist partisi şefi olan Prens Xavier resmen yeni bir İspanya kralının ilânına kadar Frankoyu kral naibi olarak tayin etmek emeliyle İspanyaya gelmiş, bu teşebbüs Frankocuların Teruel mağlûbiyeti üzerine tehir edilmiştir.

Prens Xavier İspanyaya geçen ay zarfında gelmiştir. Prensin cebinde sabık İspanya kralı Alfonsonun üçüncü oğlu Don Juanın İspanya kralı olarak ilânı için bir teklifname vardır. Bu teklifi Franko kabul etmiş bulunmaktadır. Bugün Don Juan kendi kendisine "Üçüncü Juan,, ünvanını vermekte, karısı da kendisini sağa, sola "kraliçe Marya,, diye takdim etmektedir.

Prens Xavier Frankoyu kral naibi ilân etmek üzere hazırlanırken Teruel mağlûbiyeti ortaya çıkmış, bu asîleri ilerisi için bir hayli endişeye düşürmüştür. Gülünç bir vaziyete düşmekten korkan Frankocular generallerinin resmen kral naibi olarak ilânını işler tavazzuh edinceye kadar tehir etmişlerdir.

Buna rağmen prens Xavier bu ünvanı Frankoya gayri resmî olarak vermiştir. Yakında hükûmet tarafı ikinci bir muvaffakiyet kazanmadığı takdirde Frankonun evrakı "başkumandan,, yerine "kral naibi,, diye imzalamağa başlıyacağı tahmin ediliyor.

Harp vaziyeti

Barselon: 22 (A.A.) — Resmî bir tebliğde, dün Teruel cephesinde vuku bulan muharebenin bu cephede yapılan muharebelerin en çetinlerinden biri olduğu bildirilmektedir. Asîler, müteaddit tayyare himayesinde Caladas tepelerine hücum etmişlerse de püskürtülmüşlerdir. Asîler saat 5 de ağır zayiata maruz kaldıktan sonra, Muleton mevziini işgal etmişlerdir. Sokulmağa çalışan düşman süvari kuvvetleri dağıtılmış ve geri dönmeğe mecbur edilmiştir.

Yapılan iki hava muharebesinden her birine 100 kadar tayyare iştirak etmiştir. Birinci muharebede düşmanın iki avcı ve bir bombardıman tayyaresi düşürülmüştür. Hükûmetçiler hiçbir zayiat vermemişlerdir.

İkinci hava muharebesinde, düşman üç tane bir satıhlı serî tayyare ile dört tane Fiyat kaybetmişlerdir. Hükûmetçilerin iki Chatos makinesi düşmüştür.

Bundan başka iki tayyare çarpışmış, pilotlar paraşütle atlamışlardır.

Korsanlıklar çoğaldı

Malta: 21 (A.A.) — İngiliz Camma vapuru Akdenizin garbında bir denizaltı gemisini diğer bir destroyere hücum ederken gördüğünü bildirmiştir. Fransız torpido muhripleri bu mıntakayı araştırmaktadır. Esasen son günlerde Akdenizin garbında denizaltı gemilerinin faaliyeti artmış olduğu bildiriliyordu.

Amerika protesto edecek

Vaşington, 21 (A.A.) — Nantucket Chief petrol gemisinin İspanyol milliyetperverleri tarafından müsaderesi üzerine Amerika hariciye nazırı Hull, esaslı bir tahkikat yapılmadıkça hiçbir karar verilmiyeceğini bildirmiştir.

Resmî mahfiller, gemi Amerikaya ait olduğundan, hariciye bakanlığının Franko nezdinde protestoda bulunmağa mecbur olacağını, zira, vapur Valansiya hükûmeti hizmetinde olsa bile, faaliyetinin bitaraflık kanununu bozmadığını ve bu kanunun ancak vapur İspanyaya silâh ve mühimmat naklettiği takdirde tatbik edileceğini bildirmektedirler.

Bombardıman kurbanları

Barselon: 21 (A.A.) — Dün sabahki bombardımanda iki motörlü altı tayyare Valansiya üzerine 18 bomba atmıştır. 3 ölü ve 18 yaralı vardır. Dört bina yıkılmıştır.

Resmen bildirildiğine göre, Barselonanın evvelisi günkü bombardımanında 138 kişi ölmüş ve 200 kişi yaralanmıştır.

Et fiyatları

Marttan itibaren et fiatlarında yapılacak tenzilat işile belediye iktısad müdürlüğü uğraşmağa başlamıştır.

Şimdiki halde baş üstünden alınmakta olan mezbaha resmi martan itibaren kilo üzerinden alınmağa başlanacaktır

Van üniversitesi

Ankara, 22 (Hususî) — Vanda kurulması kararlaştırılan Halk Üniversitesinin proğramı hazırlanmıştır. Bu üniversite, şark vilâyetlerimizin gençlerinden orta mektep mezunlarını alacak, ihzarî birer senelik bir müddet içinde ve iki sömestr halinde bunları okuyacakları şube üzerinde yetiştirdikten sonra iki sene olan asıl meslek şubesi üzerinde çalıştıracaktır.

Böylelikle üç senelik bir ders zamanı içinde pratik bilgili bir münevver kadrosu yetişmiş olacaktır.

Van üniversitesinin 7 şubesi olacaktır. Hukuk, tıbbiye, mühendisliğin bütün kısımları ve ziraat şubelerine bilhassa ehemmiyet verilecektir. Bundan başka, gene Vanda, 3—4 bin talebe alacak leylî san'at mektepleri ve müfredat proğramı diğer mekteplerimizden farklı liseler ve muallim mektepleri kurulacaktır. "Şark vilâyetleri kültür kalkınması projesi,, adını taşıyan bu geniş proğram ile bizzat Maarif Vekili Saffet Arıkan meşgul olmaktadır.

Çin - Japon harbi

Londra; 22 (HABER) — Çin hükûmeti resmî bir tebliğiyle Japonların Uzak şarktaki sulhün müdafii oldukları hakkındaki iddialarını cerhetmektedir. Buna Japonyanın 9 devlet muahedesini ihlâle, gayri meşru teşekküllerle Çini parçalamağa azmettiğini söyliyerek, esir askerler, gayri muharipler, müdafaasız kadın ve çocuklara varıncaya kadar Çinlileri merhametsizce doğradıklarını söylemektedir.

Japon işgalı altında bulunan Şanghay mıntakasında, Japonlarla teşriki mesai ederek bir çin idaresi kurmak için teşkil edilen cemiyet azasından Faniyueni meçhul bir şahıs öldürmüştür. Bu cemiyet azası Çinlilerce vatan haini telakki edilmektedir.

Japonlar ilk defa olarak Royter ajansının bir telgrafını alakoymuşlardır. Bu telgrafta Japonların Nankindeki hareketleri tenkid edilmekte idi.

Japonlar Panay ve Lady Bird gemileri hâdiselerinden mesul olanları tecziye ettiklerini Londra ve Vaşingtona bildirmişlerdir.

İngilterede Midlesbourghdaki deniz amelesi, Japonların Çine taarruzunu protesto etmek maksadiyle bir Japon vapuruna yüklenecek demir ve çeliği yüklemekten imtina etmişlerdir

Fransız kabinesi itimat kazandı

Paris, 22 (Hususi) — Yeni Şotan kabinesi dün ilk defa meb'usan meclisi huzuruna çıkarak beyanname ve proğramını izah etmiş, hiç umulmadık, büyük bir ekseriyetle itimat reyi kazanmıştır.

İlk celsede Şotan hükûmet beyannamesini okumuş, ikinci celsede sosyalist grupu reisi Serel Halk cephesinin eski parlaklığı ile devam ettiği fikrinde bulunduğunu ve partisinin evvelki hükûmete olduğu gibi müzaheret göstereceğini söylemiştir.

Bundan sonra radikal sosyalistler tarafından hazırlanan itimat takriri reye konmuştur.

Bu takrir bir muhalife karşı 501 reyle kabul edilmiştir.

Hükûmetin beyannamesi âyan meclisinde de Daladye tarafından okunmuştur.

Beyannamenin bir çok noktaları bravo sesleriyle karşılanmıştır.

Askerî tayinler

Paris, 21 (A.A) — Kabine reisicumhurun riyasetinde toplanarak ordu erkânı harbiye reisi general Gamelini milli müdafaa umumi erkânı harbiye reisliğine ve harbiye genel sekreteri general Jacometyi de millî müdafaa genel sekreterliğine tayinlerini tasvip etmiştir.

Küçük Haberler

DIŞARDA:

*FİLİSTİNDE tethiş hareketi şiddetle devam etmektedir. Kudüs harp divanı, silâh taşımaktan suçlu bir ihtilâlci hakkında idam cezası vermiştir.

* Avusturya hükûmeti, Avusturyaya gelecek seyyah ve ecnebilerin hususî müsaade almadıkça üç aydan fazla oturamıyacaklarına dair bir lâyiha hazırlamaktadır. Bu suretle Avusturyaya yahudi muhaceretinin ve diğer mültecilerin girmesinin önüne geçilmek istenmektedir.

* Yugoslavya başvekili doktor Stoyadinoviç, hususî trenle Düsseldorftan Münihe vasıl olmuştur.

* Londradaki Belçika elçisinin Belçikanın İtalyan imparatorluğunu tanımak fikrinde olduğu hakkında İngiliz hükûmetine malûmat verdiğine dair çıkan haberlerin esassız olduğu bildirilmektedir.

* İngilterede Smalleford civarında bir askeri tayyare ile bir sivil tayyare çarpışarak düşmüşler ve parçalanmışlardır. Tayyarelerde bulunan üç kişi ölmüştür.

* Ermeni katolik patriği monsenyör Greguar Pier Agabyanın İtalyadan Parise muvasalatı beklenmektedir. Patrik şerefine Fransız hükûmeti ve klise makamları tarafından muhtelif tezahürler tertip edilecektir.

* Maverayı Erdünün Filistin hududu yakınında Salt civarında Vadii Sayarda umumî harp esnasında tesis edilmiş Türk silâh depoları bulunmuştur. Bunlar arasında beherinin içinde 10 bin Türk altını bulunan iki sandık da mevcut olduğu bildirilmektedir.

* Otto de Habsburgun bugün Lihtenştayn prensini ziyaret etmek üzere Vaduza gideceği ve dört gün kalacağı bildirilmektedir. Avusturya ile hiçbir temas mutasavver değildir.

* Bir müddetenberi Londrada bir İtalyan bankerile İngiliz bankaları arasında yapıldığı bildirilen kredi müzakerelerinin akim kaldığı bildiriliyor.

* Milletler cemiyeti konseyinin 26 ikincikânun toplantısında bulunmak üzere Cenevreye gidecek olan İngiliz hariciye nazırı Edenin Paristen geçerken bir gün kalacağı teeyyüt etmektedir. Fransız hariciye nazırı ile Pariste buluşup görüştükten sonra beraber Cenevreye hareket edeceklerdir.

* İngiliz deniz bakanlığı amiral Sir Frederick L. Fieldin tekaüde sevkedildiğini ve yerine amiral Eral Of Cork And Orrery'nin geçeceğini bildirmiştir.

* Japon domei ajansının bildirdiğine göre, aralarında şimali Sakalin petrol şirketi memurlarının da bulunduğu 75 Japon Sovyet topraklarında mevkuf tutulmaktadır.

* Fransa maarif bakanlığı tarafından neşredilen bir kararname ile bir "yüksek beden terbiyesi konseyi,, ihdas edilmiştir.

* Fransız - Almanya komitesinin ikinci reisi Debrinon dün Berline gelmiş ve öğleden sonra Göring tarafından kabul edilmiştir.

* Avusturya hükûmeti, Çekoslovakyanın hudut mıntakasında Avusturya tebealarının çalışmalarına karşı koyduğu tahdidat üzerine Pragda teşebbüslerde bulunmuştur.

İktisadî devlet

Baştarafı 3 üncüde

bir müstahdem olmağa başlıyor.

Artık ferdî istihsal yerine devlet istihsali, ferdî menfaat yerine devlet iktısadiyatı menfaati, ferdî hürriyet ideali yerine millî ahenk ve disiplin ideali hakim oluyor demektir.

Yani bir kelime ile ferdî iktısat yerine millî iktısat, ferd yerine devlet.

Değil yalnız harp sonunun fıraklı devletlerde, hattâ İngiltere ve Fransa gibi eski liberal memleketlerde bile imalâtı harbiye, tayyare motörleri veya bahriye tersaneleri gibi endüstri gibi faaliyet sahaları ferdlerin elinden alınarak devlete verilmiştir. Daha dün Fransada bütün şimendiferler devletin eline geçmiştir. Memleketimizde son zamanlarda devlet demiryollarından, imalâtı harbiyeden, inhisarlar ve Sümerbank fabrikalarından sonra maden, orman ve deniz işleri de devletleştirildi. İşte Denizbank denizciliğe ait bütün faaliyetleri ferdden alıp kendine hasretti. Yarın bir Ormanbank, bir Madenbank bütün orman ve maden işlerini bir elden idare edeceği gibi belki de bütün bankalar ve bütün sigortalar da bir elden tedvir edilebilir.

Gidiş bu gidiştir. Buna iktısarî devletçilik diyorlar. Bu (ekonomi dirije) mefhumundan daha geniş ve daha doğrudur.

Bunun için komünist veya faşist olmak icap etmez. Liberal olmayan her devlet böyle yapıyor. Belki de bu bu gün için en doğru bir yoldur. Zaten siyasiyat ve iktısadiyatta hiçbir şey daimî değildir. İnsan fanidir derler.

Benim bu makaleyi yazmaktan maksadım şudur:

Bugün Türkiye cumhuriyeti sırf siyasî bir devlet değildir. Bizim Kemalist rejimimiz hem siyasî hem iktısadî ve hem de içtimaî bir devlettir. Devletimiz her işimize karışmış, hayatımızın her cephesinde inkılâplar yapmış, ve ortaya bugün yepyeni bir Türk, yepyeni bir cemiyet ve yepyeni bir millet çıkarmıştır.

Bugün bizde birinci rolü oynayan siyasiyat değil iktısadiyattır. Fakat devletimizin iç ve dış, alt ve üst yapısı henüz siyasîdir. Bize ise artık iktısadî bir yeni yapı lâzımdır. Bugünkü siyasî devlet üzerine aldığı iktısadi vazifeyi bu hali ile göremez. Devletin iktısadileştirilmesi gerektir.

Acaba devlet nasıl iktısadileştirilir?

İşte mesele. Muazzam bir iş değil mi?

Devlet, millet ve hükûmetten teşekkül eder. Binaenaleyh millet ve hükûmeti ayrı ayrı iktısadileştirmek icap eder.

Milletin iktısadileştirilmesi müstahsillerinve müstehliklerin teşkilâtlaştırılması ile olur. Bizde, patron ve amele sınıfları Avrupada olduğu gibi, mevcut değildir. Hem de bizde büyük ve kuvvetli patron yoktur. Bizde bir tarafta işçi ve müstahsil var bir tarafta da devlet var. Devlet patron gibi hareket etmiyor, işçiyi daha iyi idare ediyor. Binaenaleyh devlet teşkilâtlaştırılırken işçi de teşkilâtlaştırılmalıdır. İşçiler en ziyade istihsal kooperatifleri vasıtasile teşkilâtlaştırılabilir. Müstehlikler de yine ayni ile, istihlâk kooperatiflerile teşkilâtlaştırılabilirler. Kredi de böyledir.

Yani milletin iktısadileştirilmesi en ziyadekoo peratifçilik ile kabil olacaktır. Yoksa sendikalizm ile değil.

Hükûmetin iktısadileştirilmesine gelince bunun için de vekâletlerin ve devlet şûrasının taksimat, faaliyet ve salâhiyetlerini tevsi etmek lâzımdır. Mesela mevcut Adliye, Dahiliye, Hariciye Maliye, Millî müdafaa, Maarif, Sıhhiye Ziraat ve İktısat Vekâletlerinin yanı başında şu vekâletler de kurulabilir.

1 — Kara, deniz ve hava nakliyatı vekâleti.

2 — Fabrikalar vekâleti (imalâtı harbiye, inhisarlar, Sümerbank, tersaneler vesaire fabrikalarının cümlesini bir araya getirmekle).

3 — Koperatifler vekâleti.

4 — Bankalar vekâleti (bütün bankalarımızı, resmî ve hususî bir araya getirmekle).

5 — Kültür vekâleti (artık ferdlerin kendi zati menfaatleri için gazete çıkarmalarına imkân olamayacağından matbuat devletindir. Bir de, radyo, sinema, tiyatro, sergi, turizm vesair buna benzer işler devletin inhisarında olacaktır).

6 — Umumi tekaüdiye, sigorta, tedavi ve seyahat vekâleti. Bir de devlet şûrasına istihsale ve müstahsillere müteallik bir şube ilâvesile iktısadî ve içtimaî ihtilâf ve meselelerin hallini ve kanun ve nizamların hazırlanmasını temin eylemek.

İşte bu suretle bugünkü siyasî devlet yarın iktısadî vazifelerini daha iyi görebilmek için yeni baştan ilmî bir suretta kurulmuş olurdu. Zaten devlet iktısadî vazifeleri deruhte etmekle ve ferdi kendi iktısadiyatının içine almakla bu gayeye doğru dev adımlarile ilerlemektedir. İş vaziyeti gelişi güzel bir surette bırakmayıp ilmileştirmek ve plânsızlıktan çıkıp plânlaşmaktadır. Bunu ise Kemalizm bize pek yakında gösterecektir.

Suphi Nuri İleri

Fikir ve sanat devlet yardımına muhtaç mı?

Baştarafı 6 ıncıda

İkincisi, sergi açmak.. Ankarada bir tek resmî sergi açılır, haziranda... Ankara halkı da senede bir kere resim görür... Bu darlık sanatın ve sanatkârın inkişafına manidir.

Bunlardan başka her vilâyette, vilâyet bütçesinden yıllık bir mükâfat koymak mümkün... Nasıl ki her vilâyet âbideleri için birkaç yüz bin lirayı verebiliyor. Bu âbideler heykeltraşın himayesine doğru bir adımdır. Bu adım resim sahasında da atılarak birer galeri yaptırılabilir. Bu teşebbüslerde sanatkâr bizzat çalışır. Açılacak müsabakalar tabii kazananı bir sene geçindirecek şekilde olmalıdır. Aksi takdirde maksat kaybolur.

Resmî sergide üç dört mükâfat konulabilir. Unutmıyalım ki bazı entelektüellerimizin istediği büyük plâstik eser bir çok maddi vasıtalara, atölyeye, modele, tuvale ve fırçaya ve nihayet zamana muhtaçtır. Sencde 150 liralık resim satan sanatkârın verimi şövale tablosundan (30x50) ileri geçemez..

Ben plâstik sanatların diğer şubelerden ileride olduğuna kaniim. Bugün Türk ressamı, Türk heykeltraşı ve hattâ Türk musikişinası yabancı memleketlerde imtihan geçirmiş, sergi açmış ve takdir görmüştür. Bu kadar yıllık mazisine, geniş mikyastaki muhatabına rağmen Yakup Kadirinin Sodom ve Gomore'sinden başka, yabancı dile çevrilmiş hangi adamakıllı edebi eseri gösterebilirsiniz? Birde, Türkiyedeki ressam grupunun değeri ile münevver dediğimiz (burada kelimenin intihabı hakkında ufak bir münakaşa cereyan etti ve karar verildi.) evet münevver dediğimiz mikrobun sanat eserine karşı alâka nisbeti ve cahaleti arasındaki uçurum korkunçtur. Buna rağmen yetişen sanatkârın himaye gördüğü takdirde neler yaratabileceğini ise, zaman gösterecektir.

Iğdır fabrikası

Ankara; 22 (hususî) — Atatürkün son seyahatlerinde işaret buyurdukları Iğdırda kurulacak fabrikanın projesini hükûmet gerçekleştirmiştir. Iğdır memleketin en güzel ve en yüksek cinsinden pamuğunu yetiştiren bir vilâyetimiz olduğundan buradaki fabrikanın randmanı diğer bütün fabrikalarımızdan yüksek olacaktır. Iğdır fabrikamızın senelik pamuk istihlâki bir milyon kilo olacaktır.

Ayrıca bu fabrikamıza ilâve olarak konacak tesisatla pamuk yağı da istihsal edilecek ve Karsla civarındaki vilâyetlere yüksek nakliye ödenerek getirtilen sabunun bu fabrikada imaliyle şark vilâyetlerimizin mühim bir ihtiyacı temin edilmiş olacaktır.

Bu arada Iğdır için hayatî bir ehemmiyeti olan su işinin halledilmesi kararlaşmıştır. Burada büyük barajlar yapılacaktır. Bu sahada vasatî olarak 75000 hektarlık bir arazide pamuk ekimi mümkün olacaktır. Bütün Türkiyede pamuğun en bol ve yüksek ekiliş senesi olan 936 da 253.636 hektarlık pamuk ekilmiş olduğu düşünülürse, yeni fabrikamızın ve yeni pamuk ekim sahamızın ehemmiyeti daha iyi anlaşılmış olacaktır.

HİKÂYE

Haydut

(Baştarafı dünkü sayımızda)

— Sinemadan geliyorum. (Fedakâr) isminde bir film seyrettim. Yaman bir film... Çok hoşuma gitti. Benim gibi bir çocuk harbe gidiyor. Elinde silâh, tan, tan, tan... öyle ateş ediyor ki...

Vovka film hakkında uzun uzun izahat verdi. Bu vakadan sonra Vovka ile Liza arasında bir nevi dostluk başladı. Lizanın her eve dönüşünde Vovka köşebaşında bekler, yıldırım gibi Lizaya doğru koşarak onunla selâmlaşır ve heyecandan adetâ tıkanarak günün en mühim havadislerini ona anlatırdı. Meselâ:

— Bugün hokey oynarken Kostkanın bir dişi çıktı. Vadka istemiyerek ona öyle bir vurdu ki...

Veyahut:

— Bugün mektepte İspanyol çocukları için iane topladılar. Ben de anamdan elli kapik aldım.

Görünüşe göre Vovka hayatının dörtte üçünü avluda geçiriyordu. Bu arada, Vovkanın bitmez tükenmez yaramazlıkları hakkındaki haberler de mütemadiyen Lizanın kulağına geliyordu.

Liza, gördüğü filmleri bu kadar mahkûl anlatan, kendisini her gördüğü yerde tatlılıkla selâmlıyan bu küçük, bu kadar yaramazlıklar yapabileceğine, falan kişinin evindeki Terkos borusunu ta yatak odasına kadar akıtabileceğine, kocakarının sandalyesine iğne koyabileceğine bir türlü inanmak istemiyordu. İkidebir komşularına:

— Bu yaramaz çocuk, ne diye bana karşı bu kadar iyi hareket ediyor? derdi.

Lizanın bu sözlerine karşı kocakarı gözlerini silker:

— Şunu bunu bilmem, piç kurusu halis muhlis eşkiya... derdi.

Bir gün Vovka avluda duruyor ve düşünceli bir tavırla oradaki bir su birikintisine taş atıyordu. Liza çocuğun yanından geçti. Fakat Vovka başını bile çevirmedi.

— Bonjur Vovka. Nen var? Neye böyle dalgınsın?..

Vovka yavaşça başını çevirerek:

— Bonjur, dedi.

Liza sualini tekrar etti:

— Vovka, neye böyle dalgınsın? Yoksa bir şeye canın mı sıkılıyor?

Vovka elini sallıyarak isteksiz isteksiz cevab verdi:

— Canım, gene şu mektep meselesi. Annem bizim bayan öğretmene gidip beni şikâyet etmiş. Öğretmen de benden şikâyetçi olduğunu, derslere çalışmadığımı söylemiş. Halbuki ben anlamadıktan sonra derslere nasıl çalışabilirim? Sonra ders gösterenim de yok.

Liza, küçüğün kasketi altından sarkmakta olan bir tutam kırmızı saçını okşadı ve cana yakın bir dille:

— Sıkılma Vovka, dedi. Akşama bana gel de ben sana bilmediğin yerleri öğreteyim.

Vovka inanmamazlıkla sordu:

— Kitaplarımla mı geleyim?

— Tabiî kitaplarınla, defterlerinle. Ne lâzımsa hepsini getir.

Liza, saat yediye doğru arka kapının çalındığını duydu. Koridora çıkınca kocakarının ana kapının kol demirini vurmakta olduğunu gördü. Genç kız hiç ses çıkarmadan arka kapıyı açtı. Vovka koltuğu altında bir yığın defter ve kitapla içeri girdi... Kocakarı koridorda Vovka ile burun buruna gelince feryadı bastı:

Rusçadan çeviren: Ferah Ferruh

— Eyvahlar olsun!.. Ben size bunun eşkiya olduğunu söylüyordum da kimse sözüme inanmıyordu... İşte kapıyı kilitlediğim halde piç kurusu yine bir kolayını bulup girmiş... Dur sen, ben şu süpürgeyi alayım da...

Vovka yan gözle Lizaya baktıktan sonra gayet ciddî bir tavırla:

— Teyzeciğim, dedi, bak sen kocaman bir kadın olmuşsun!.. Böyle küfretmek sana yakışmaz...

Vovka bunları söyledikten sonra ağır adımlarla Lizanın odasına yollandı. Liza da gülmekten katılarak onun arkasından odaya girdi.

Çocuğun bu makul cevabı karşısında ne söyliyeceğini şaşıran kocakarı, açık ağzını uzun zaman kapıyamadı.

Ferah FERRUH

— SON —

Kemanın tellerine takılan gönül!

Sezgeden hapishanesinin demir parmaklıklı pencereleri arasından bir kemanın tellerinden çıkan hazin nağmeler işitiliyor. Sokağın öbür tarafında oturan genç, güzel ve son derece hisli bir kız, her gün kemanını dinlediği adama, tanımadan ve görmeden gönül veriyor ve bir ziyaret günü hapishaneye gidiyor, kendisini görmek istiyor.

Yazık! Bu yabancı, saçları kırlaşmış, yüzü buruşmuş, Macar nazırlarından kont Tizanın katli hâdisesine iştirak cürmü ile müebbed küreğe mahkûm olmuş, yaşlı bir adamdır... Hapishanede, her gün keman çalmakla vakit geçiriyor.

Bu mahkûm geçenlerde ilân olunan umumî af dolayısiyle serbest bırakılmıştır. Hapisten çıkacağı gün, genç kız kapıda kendisini beklemiş ve doğru bir papasa müracaat ederek nikâhlarını kıydırmıştır. Gönül bu! Güzelliğe, yaşa bakar mı hiç!..

Tarih diyor ki:

"Güzel delikanlının yüzü Allahın aynasıdır!,,

Baştarafı 6 ıncıda

rinden halkı mahrum eden bir adamı nasıl affedebilirim.

Diye işi kestirdi, attı:

Bayram paşa çok ısrar etti:

— Bunun aslı yoktur sultanım, şimdilik af buyurun.. Sonra işi tahkik edelim, eğer vebal kadıda ise, vücudunu izale etmek o zaman da mümkün olur.

Padişah bu kadar ısrara dayanamadı. Bayram paşaya af için bir "hattı hümayun,, verdi.. Hemen bir çektiri hazırlandı, yelken açıldı, daradar, Abdülâziz efendinin bulunduğu çektiriye yetiştiler, zavallı kadı boğulmaktan kurtuldu. Ölüm cezası, Kıbrısa sürülmeğe tahvil edildi.

Abdülâziz efendi, mollalığına, kadılığına rağmen bir takım kaba softaları sevmez, şeriatı menfaatlerine alet edenlerden hiç hoşlanmazdı. Hele Cinci hoca, onun nazarında ülema sınıfı için ebedi bir leke idi.

Dördüncü Murad devrinin kanlı şiddetleri, Deli İbrahimin israfatını, kadınları servetlere boğduğunu, Sultan zadelerin, Hezarpare Ahmet paşaların mevkilerini kuvvetlendirmek için milleti felâketlere sürüklemekten geri kalmadıklarını gördü, bunun için 1058 isyanında Bektaş ağalar, Murad ağalar, Musluhiddinlerle beraber saraya hücum eden halkın önüne geçti. Mahıpeyker Kösem Sultanla münakaşa ettiı çok sert ve ağır sözler söyledi.

O günden itibaren Osmanlı imparatorluğunun tarihinde mühim bir yer tuttu. Bir çok ehemmiyetli hâdiselere karıştı, kötülüklerin önünü aldı, faydalı işler gördü.

Karaçelebi zade Abdülâziz Efendinin zayıf bir tarafı vardı:

Konağında güzel yüzlü, kendi tabiriyle "Mehpare ve şen, nazenin hizmetkâr,, bulundurur, onları istediği gibi terbiye eder, elbiselerini bile zevkine göre yaptırırdı. Meselâ kışın Hind alacası, Mirzay boğası ve şal kuşak, yazın Kırım kesimi sade ve som sırma kolan kuşadır, mutedil günlerde ince maî esvaplar giydirir, yırtmaçlarını altın düğmelerle ilikletirdi.

Bu tafsilâtı veren Naima, (Cild 6, S. 364) diyor ki:

"Misafir bulunduğu zaman, yırtmaçlar açık bir vaziyette kalmasın diye bilhassa düğmeler diktirirdi. Misafir bulunmadığı zamanlar, düğmeler iliklenmez, hizmet görmek için çabuk çabuk gidip gelirken, yırtmaçlar açılır, kapanır, yırtmaçlardan gümüş renkli topukların parlaklığı gözleri kamaştırır, efendi bu suretle topuk seyrinden ve Kırım kesimi esvabın arasından gözüken ayna gibi berrak genç delikanlı göğüslerini temaşa etmekten sonsuz zevkler duyardı.,,

Onun düşmanları, dostları bu halini tenkit ettiler. Onu sevenlerden biri de dedi ki:

— Böyle taze çocukları kullanmak doğru değildir. Ayıplığı var..

Abdülâziz efendi hemen cevap verdi:

— Bir alay çirkin yüzlü adamlar kullanmak doğru mudur? İnsanın gönlü bulanır. Benim gözlerimi zevklendirmekten başka bir kastim yoktur.. Hem böylelerini alıp terbiye ediyor, bir sürü kötü ahlâklı adamların şerrinden kurtarıyorum, adam ediyorum.. Bu noktadan da sevap işliyorum, demektir. Şurasını da unutma ki, güzel delikanlının yüzü, Allahın aynasıdır. Bir çok ülema, üdeba, hükema buraya ibret gözüyle bakmışlar, Tanrının yaratıcılığı karşısında ihtiyarlarını kaybetmişlerdir. Allah aynasını seyretmek günah olur mu?.

Hüseyin Rüştü TIRPAN

Trankavelin zihninden ani bir düşünce geçti. Gülümsedi ve şöyle dedi:

— Şu ağaçların yanında dört güzel at var.. Mükemmel atlar, anlıyor musunuz?

Adamcağız hayretle sordu:

— Atlar mı var?. Kimin atları?

Trankavel cevap vermedi. Yola koyulmuştu. Köylüye gelince, o da, kendisiyle karşılaşmadan Parise girdi. Fakat Bel Ferronyeri lokantasına veya Kont dö Molü'ün ikametgâhına gideceğine doğru Sen Toma sokağına gitti. Fakat, atını Annaise göz kulak olmak için intihap etmiş olduğu evin ahırına bıraktıktan sonra, dar sokağı geçti ve sert bir darbeyle Düşes dö Şevrözün kapısını vurdu. Üstü parça parçaydı ellerinde ve yüzünde kan vardı ve gözleri kıvılcımlar saçıyordu.

XXXI

RİŞLİYÖNÜN ZAFERİ

Öğleye doğru, kardinal, Lûviny'nin retakatinde Luvr sarayına girdi ve doğru on üçüncü Luinin mesai odasına girdi. Kardinalın ziyaretinden haberdar edilen kral, hayretler içinde derhal mesai odasına geldi ve kardinalın içeriye alınmasını emretti. Kardinal yalnız olarak içeriye girdi.

On üçüncü Lui hep aynı hayretle:

— Sizi Flöride zannediyordum.. Dedi. Rişliyö de, boşu boşuna sakin bir hal vermeğe çalıştığı sesile şu cevabı verdi:

— Flöriye gitmedim Sir, çünkü, beni orada katletmek istediklerini öğrendim.

Kral yerinden sıçrayarak bağırdı:

— Sizi katletmek mi?. Vakıa bu ilk defa değil. Entrikacılar size saldırmak istiyorlar, çünkü siz, benim tahtımın temel direğisiniz. Sizi vurmakla beni vurmak istiyorlar.

— Ben de aynı fikirdeyim, Sir!

— Evet ama bu kadarına da tahammül edilemez!. Bu defa, korkunç bir misal verilmesini istiyorum!

On üçüncü Lui, Rişliyöyü sevmek şöyle dursun, ondan tam manasile nefret ediyordu. Fakat, hakikî düşüncesini söylemişti, filhakika, onun nazarında, kardinal tahtının en kuvvetli temeliydi; onda şu sarsılmaz kanaat vardı ki. Rişliyö ortadan kaldırılırsa bunu kendi sukutu da takip edecekti. Binaenaleyh, bu hadise, kendisini büyük bir endişeye düşürmüş, dehşet içinde bırakmıştı. Odada gidip geliyor, mütemadiyen bir şeyler mırıldanıyordu. Rişliyö hiçbir sey söylemiyor, kralın söze başlamasını bekliyordu. On üçüncü Lui, nihayet, kendisini koltuğa atarak bağırdı:

— Mösyö bana, derhal her şeyi açık bir şekilde izah etmenizi istiyorum.

Rişliyö şu cevabı verdi:

— Eğer bütün tafsilâtı öğrenmek istiyorsanız, müsaade edin de, beni suikasttan haberdar eden adamı size takdim edeyim.

— Kim bu adam?

— Suikastçilerden biri, Sir, tam zamanında vicdan azabı duyan ve cürmün dehşetini idrak eden bu adam bana gelerek her şeyi anlattı.

— Pekâlâ, şu halde bu adamın hayatı affedilir.

— Bunu, sizin namınıza ona vaadetmeği bir vazife bildim. Fakat o başka bir şey rica ediyor ve ben de majestelerine, bu ricasını kabul etmenizi yalvarıyorum.

— Ne istiyor? Para mı?

— Hayır, sir. Suikast toplantıları onun metresinin evinde yapılmıştır. Ve bu kadın suikastçilerin adeta ruhudur. İhbarcı işte bu sevgilinin cezaya çarpılmamasını istiyor. Hatta size şunu

veli kaçırdıkları için fena halde kızgın görünen dört Anjeli asilzade...

İşte karar vermiş oldukları şay: Kardinal içeriye girer girmez, yemek vaktini katiyen beklemeden, on iki kişi birden onun üzerine atılacak ve meseleyi halledeceklerdi...

On iki kişi diyoruz. Hakikatte ise, orada ancak on bir kişi vardı. Suikastçılardan birisi gelmemişti. Bu, Luvinyi idi...

Butvil, Bövron, Lâ Valet, Şever, Fontray, Liverdan, Büsyer, ellerinde kılıçlariyle, kapıları bekliyecek ve hiç kimseyi içeriye sokmıyacaklardı. Dük dö Vandomla Antuan dö Burbon da prensin sağında ve solunda ayakta duracaklar ve ellerinde kılıçlarını tutacaklardı. Bu, aile mahkemesiydi! Ve nihayet, birisi de, kardinalin üzerine yürüyecek ve onu vuracaktı... Bu da Şale idi. Dük d'Anju şöyle diyecekti:

— Mösyö, ezmek istediğiniz Fransız asaleti namına, sizi öldürmeğe karar verdim. Binaenaleyh duanızı yapın ve günahlarınızın affı için tanrıya yalvarın..

Bunun üzerine Şale, ölüm darbesini indirecekti. Bütün bunlar evvelden takarrür etmişti.

Lûvinyiden başka herkes yerindeydi. Yemek odasından, uşakların masaya yerleştirmekte oldukları takımların şakırtısı geliyordu. Her şey hazırdı, herkes oradaydı. Yalnız öldürülecek olan adam eksikti.. Gaston titriyordu.

Vandom da asabiyetle mırıldandı:

— Neredeyse öğle zamanı olacak.

Gaston kekeledi:

— Öyle zannederim ki...

Ne zannediyordu? Ne söyliyecekti? Şale, salonun ortasında gülümsiyordu. Alnından iri ter damlaları akıyordu. Kalbi hızla çarpıyordu. Güzel sarı başa gülümsüyordu.

Antuan dö Burbon hiddetle söylendi:

— Anlaşılan gelmiyecek!

Avluda, bir atın nal sesleri duyuldu.

— İşte geldi!..

Biran içinde, herkes yerine geçti. Etrafta korkunç bir sükût çöktü, birbirlerine baktılar ve birer ölü gibi sarardıklarını gördüler. Heyecanla takallüs etmiş olan bütün bu gırtlaklardan anî bir çığlık koptu.. Bir dehşet çığlığı... Salona, üstü başı toz içinde bulunan bir adam girmişti. Ve bu adam Kardinal değildi. Trankaveldi.

— Trankavel! - Siz burada! - Ne istiyorsunuz! - Sizi kim gönderdi! - Bize hiyanet edildi!

Bu hayret nidaları birbirine karıştı. Çehrelerinde dehşet ifadeleriyle Trankavelin üzerine yürüdüler. Dük d'Anju koltuğuna düşmüş kekeliyordu:

— Mahvoldum!.

Trankavel prense kadar yürüyerek onun önünde eğildi. Vandom kamasını kaldırıyordu.

Trankavel sakin bir sesle:

— Monsenyör, dedi, beni size matmazel Annais gönderdi. Kaçın!..

Ve doğrularak bağırdı:

— Kaçın, mösyöler. Projeleriniz anlaşılmıştır. Kralın yüz silâhşörü buraya gelmektedirler. Onları yolda gördüm. Bir kaç dakika sonra bu evin etrafı sarılacaktır.

Vandomla Burbon, Gaston d'Anjunun kolundan yakaladılar, o da kekeliyerek:

— Mösyö Trankavel, dedi, size hakaret etmiş olduğum için, ikinci defa sizden af dileyorum, fakat bu defa kalbimin bütün samimiyetiyle.

Bu cümle, belki, bu prensin en güzel sözleriydi, fakat onu da, onun ağzından korku çıkardı.

Bir kaç dakika sonra, Gaston, Sezar dö Vandomla Antuan dö Burbonun arasında, dört nala uzaklaşıyordu.

grafoloji

Cevapları veren
Profesör Sanerk
Grafoloji ve Grafometrie mütehassısı

—320—

15-18 yaşlarında, uzun boylu, zayıf bünyede bir gençsiniz. Hassas ve iyi ruhlusunuz. Başkalarının hakkına riayet sizin için bir ihtiyaçtır. İyi bir terbiye almışsınız ve almaktasınız. Ailece asil kalbli olacaksınız. Ana ve babanızın size düşkünlükleri, size itinaları fazla olacaktır. Onları ümitlerinde ve sizden beklediklerinde hayal inkisarına uğratmıyacağınızı tahmin ediyorum. Yalnız arkadaşlarınızı intihabta çok titiz olmanızı tavsiye ederim. Aksi halde fena tesirlere kapılmanız muhtemeldir. Başkalarına kolaylıkla samimiyet ve itimat beslemek temayülünde olduğunuza göre bu tavsiyem, çok büyük bir ehemmiyeti haizdir.

—321—

Şişli - Sen. 57:

En büyük kusurunuz, dedikoduyu fazla sevmenizdir. Gençsiniz. Zekisiniz. Faaliyetinizi daha müsbet ve verimli sahada kullanmanız pekâlâ mümkündür. Muhitinizde temayüz etmek sizi çok memnun edeceğine göre size uyar bir faaliyet şubesi üzerinde çalışmanız çok yerinde olur. El işlerine kabiliyetiniz de çok iyidir. Resim veya musikide pekâlâ muvaffak olabilirsiniz. Yaşınız 20 etrafındadır. Evli değilsiniz.

—322—

Kadıköy. Er. Be:

Gönderdiğiniz yazının sahibi: Genç bir bayandır. Yaşı 18-22 olacaktır. Boyu uzundur. Saçı sarıdır. (Çünkü size gönderdiği mektuba ilişmiş saç vardır..) İnatçıdır. Lüks hayattan ve konfordan bilhassa hoşlanır. İyi yaşamağı, iyi gezmeği, rahat ve tantanalı bir ömür sürmeği ideal bilir. Zekidir. İyi kalplidir, muntazamdır. Kendisile yakından meşgul olursanız, istediğiniz hale getirebilirsiniz.

—323—

Ankara 135 — Melâl:

Size de 326 ve 327 numaralarla verdiğim cevabın evvelki kısmını tekrar edeceğim. BÜTÜN tafsilâtile karakterinizi; meziyet ve kusurlarınızı; sizi hayrete düşürecek kadar vazıh ve sarih olarak hususiyetlerinizi; tuttuğunuz veya düşündüğünüz işte muvaffak olup olmıyacağınızı; nihayet beş farkla yaşınızı size söyliyebilirim. Bana bir gazeteden, bir kitaptan veya aklımızdan yazacağımız dört satırlık yazıyı; son aylardaki imzalarımızdan ikisini gönderiniz.

Ameli işlere kabiliyetiniz çok iyidir. Hassas ve zekisiniz. Fikirlerinizde, kararlarınızda ısrar eder görünüyorsunuz. Size tahakküm edilmesinden hoşlanmazsınız. Gençsiniz, yaşınız da 20 etrafındadır. Belki 20-25 arasıdır. Tam bir tahlil için diğer hususları da göndermenizi rica ederim.

—324—

Beyazıt - As. Te:

Eğer aldanmıyorsam, başkalarını üzmekten hoşlanan bir tabiatiniz vardır. Yaşınız 30-34 arasıdır. İnatçı ve mütehakkim görünmüyorsunuz. Ayni zamanda müstehzi olduğunuzu da iddia edebilirim. Kendinize itimadınız fazladır, bu itimadın tamamen yerinde olduğundan ben şüphe etmekteyim. Hayatta daha uysal olmanızı, muntazam mesaiden kaçınmanızı, umumi malûmatınızı arttırmanızı tavsiye ederim.

—325—

Sirkeci - Harbiye -44:

Evli olduğunuzu zannetmiyorum. Ruhen yalnızlıktan hoşlandığınızı ve kendinizi bağlayacak her şeyden kaçındığınızı zannediyorum. Genç bir yaşta böyle bir temayül sizi memnun ve tatmin edebilir. Fakat normal olan vaziyet bu değildir. İçtimai hayat, insanların taliini biribirine bağlamak için ve bağlayacak şekilde karar verilmiştir. Biraz fazla hodbin görünüyorsunuz. Tutumlu olduğunuz ve toplanmış paranız da bulunduğu muhakkaktır. Mesleğinizden de memnun değilseniz, tekrar müracaat edip başka bir tahlil isteyiniz, çünkü başka bir iş düşünmekte olduğunuzu zannediyorum.

—326—

Beşiktaş M. Ertuğrul:

Tam bir tahlil için sağ el ile yazılmış dört satır yazıdan başka sol el ile yazılmış ayni yazı, parmak izleri, sağ veya sol elin resmi, dirsekten bileğe kadar uzunluğun iş'arı icap etmektedir. Halbuki yalnız dört satır yazı göndermişsiniz, diğerlerini de beklemekteyim. Şimdiden şunları söyliyebilirim: Zeki, kendine güvenir, başkalarını taklit ve kopye etmekten hoşlanmaz bir zatsınız. Haddi zatında tabiaten tutumlu olmağa müstait bulunmanıza rağmen halen yerinde ve hesaplı tasarruf yapamamaktasınız. Önünüzdeki hayata dair biribirinden farklı idealleriniz vardır ve bunlardan birini tercihte müteredditsiniz.

—327—

Ortaköy. T. Erkul:

Size de (326) numaraya verdiğim cevabın ilk kısmını tekrar edecek ve tam bir tahlil için icap eden diğer şeyleri göndermenizi sizden de rica edeceğim. Siz, beraberce mektup gönderdiğiniz (M. Ertuğrul)a nazaran, daha uysalsınız. Fakat siz de şahsi teşebbüs fikri henüz pek ilerlemiş değildir. Zeki olmakla beraber zekânızı da o kadar kullanmıyor ve hazır fikirlere fazla iltifat ediyorsunuz. İntizam temayülünüz, dikkat fikriniz iyidir. Yaş itibarile de gencsiniz.

—328—

Galata - 9.8.7.6:

Yaşınızı 20-25 olarak tahmin ediyorum. Fazla bir sıkıntı içinde görünüyorsunuz. Hayatınız için belki mühim bir karar arifesindesiniz. Son aylar içinde buhranlı zamanlar geçirdiğinizi muhakkak saymaktayım. Tabiaten müteredditsiniz. Hayatınızdaki sıkıntıların şiddetini arttırmaktadır. Kendinize, kararlarınıza itimadınız azdır. Seri ve kat'i kararlar istiyen işlerde bugünkü şeraitte muvaffak olmanız ihtimali azdır.

UÇAN OTOMOBİL

Lâ[illegible]t, Bövron ve Butvil, daha sakin bir vaziyette çıkmış ve fazla acele etmeden atlarına binmişlerdi. Fakat, prensin bütün sürat ve acelesine rağmen, ondan daha süratli giden birisi vardı ki, bu da Şaleydi.. Şalenin çehresinde müthiş bir heyecanın ifadesi vardı. Bütün kuvvetiyle atını mahmuzlayor ve mırıldanıyordu.

— Madem ki herşey anlaşılmıştır, Şevrözün ikametgâhı bu anda sarılmıştır. Yarebbim! Bütün istediğim, onu müdafaa ederek gözleri önünde ölmektir!.

Flörideki köşkün hademeleri, uşakları, kahyaları ve teşrifat memurları hayretler içinde kalmışlardı. Kardinalin son dört davetlisi de atlarına biniyor ve onlar da uzaklaşıyorlardı. Trankavel onlarla beraberdi. Gayet sakin halleri vardı. Uzakta kayboldukları zaman, yolun üzerinde, gök gürültüsü şiddetinde nal sesleri duyuldu. Bunlar, silâhşörlerdi.. Trankavelle dört Anjeli, oradan bir fersah ötede durdular.

Düello üstadı sakin bir sesle sordu:

— Mösyöler, benden ne istiyorsunuz?

Dördü birden, bir ağızdan korkunç bir sesle cevap verdiler:

— Sizi öldürmek istiyoruz.

Trankavel hep ayni sakin haliyle atından indi ve büyük bir itinayla atını bir ağaca bağladı. Biran hayvanın yelesini okşadı, sonra geriye dönünce dört asilzadenin de, atlarını ağaca bağladıklarını gördü. Trankavel bir kahkaha attı.

— Demek ki dedi, Kardinalin davetinde yemek yiyemediğiniz için, beni yemek istiyorsunuz öyle mi? Bugün muhakkak birisini öldürmeniz lâzımdır, demek! Fakat siz pekâlâ bilirsiniz ki, beni öldürmek kolay bir iş değil, yanımda kılıcım var, kamam var. Mösyöler, beni, tamamiyle silâhsız bulduğunuz gece, yani size lâyik olduğunuz ismi taktığım gece öldürmeniz lâzımdı... .O geceyi hatırlarsınız, değil mi?

Fontray, korkunç bir soğukkanlılıkla cevap verdi: ,

— Evet, hatırlıyoruz, bize alçak ve bayağı vasıflarını taktınız. Şimdi size şunu söyliyeyim, mösyö, sizi ortadan kaldırmak için, her alçaklığı, her âdiliği göze aldık. Sizi öldürmek için dördümüz birden üzerinize atılacağız. Eğer ayni hisleri on kişi besleseydik, size on kişi hücum ederdik. Anlıyor musunuz?.

— Tabii anlıyorum. Buna rağmen size bir söz söyliyeyim. Bir tek söz. Alçaklığa düşmeği göze alacak kadar bana niçin kin besliyorsunuz? Bu cidden benim teessüsümü tahrik ediyor, ben size hiç bir fenalık yapmadım ki...

— Bunu size söyliyeceğim, çünkü siz beş dakika içinde öleceksiniz ve hiç kimse bunu bilmiyecektir. Sizi öldürmek istiyoruz..

Fontray soluyarak sustu.

Trankavel kılıcıyla havada ıslık çalarak:

— Hadi canım!

Dedi ve Fontray boğuk bir sesle cümlesini bitirdi:

— Çünkü, o sizi seviyor!..

Trankavel başının döndüğünü hissetti. Biran gözlerini kapadı. İçinde çılgın bir sevinç çırpındı. Bu bir saniye sürdü.

Dört arkadaş onun üzerine atılıyorlardı. Dört kılıç, güneşte parlıyordu. Eğer Trankavel geriye doğru sıçramasaydı, öbür dünyayı boylamış olacaktı.

Trankavel geriye yaptığı seri hamleyle beraber kılıcını da hızla salladı ve bu darbe, kendisine doğru uzanmış olan dört kılıcı sarstı.

— Size söyledim ya, mösyöler, beni öldürmek fazla kolay bir iş değil.

Ve Trankavel bu sözlerle beraber, bütün şiddetle, ileriye doğru bir hamle yaptı. Şever, cansız bir yığın halinde yere yıkıldı.

Trankavel kükrer gibi:

— Varan bir!

Diye bağırdı. Üç arkadaş yılmadan ileriye doğru atıldılar. Bu, zalim, vahşi ve korkunç, bir mücadele oldu. Büsyer kılıcını atarak kamasını çekti. Liverdan, geriye sıçrayan tekrar ileriye atılan, yere yatıp derhal kalkan, hulâsa, emsalsiz, seri manevralar yapan Trankaveli öldürmeğe çalışıyordu. Birdenbire Fontray onu arkadan yakalamağa muvaffak oldu ve arkadaşlarına korkunç bir sesle bağırdı:

— Öldürün!

Trankavel fevkalbeşer bir kuvvet sarfetti ve iki kama darbesi üzerine inerken Fontrayın kolundan yakalayarak, onu da kendisile beraber yere attı. Kamalardan biri böylece Fontrayın üzerine indi ve betbaht asilzade böylece bir arkadaşının kamasile can verdi. Aynı zamanda Trankavel ayağa fırladı ve üstü başı yırtık ve kanlı olduğu halde vahşi bir sesle bağırdı:

— Varan iki! Kaldı iki! Hadi gidin, sizi affediyorum!

Liverdanın bir kılıç darbesi onun omuzuna değdi. Trankavel kılıcının tersinden tutarak havaya kaldırdı ve bütün şiddetile kabzayı indirdi. Büsyer yere yıkıldı.

Trankavel bağırdı:

— Üç! Size söylemiştim..

Fazla söylemedi. Liverdan yeniden üzerine atılıyordu. Kılıcını atmış kamasını kullanıyordu. Adeta gözlerini kapayarak Trankavelin boğazına atıldı. Ruhan asil düello üstadı, onu, bir kılıç darbesile arkadaşlarının yanına gönderebilirdi. Fakat onun kısa kamasına karşı bu şekilde mukabele etmek istemedi. Ve koluna yaptıştı. Boğuşmağa başladılar. Trankavel sağ elile onun kolunu tutarken, sol elini de Liverdanın boynuna geçirmişti. Bu kolu ağır ağır daha büyük bir şiddetle sıkıyor Liverdan da soluyarak bir şeyler söylüyordu. Trankavel bir sevki tabiiyle ve garip bir sesle mırıldandı:

— Anladınız mı? Ben de onu seviyorum!.

Liverdanın dudaklarından bir nevi inilti fırladı bu sondu. Trankavel onu bıraktı. Liverdan, kollarını sallayarak çırpındı, sonra, hareketsiz yerde kaldı.

Bulutsuz semada öğle güneşi bütün şaşasile parlıyordu. Biraz ötede, bir köylü, yeknasak bir şarkı tutturmuş mütemadiyen tekrarlıyordu. Kızıl kılıcı üzerine dayanmış olan Trankavel bir nevi gurur içinde, bu dört kanlı cesedi seyrediyordu.

Birkaç dakika müddetle, galip, gözlerini, kendini katletmek istiyenlerden ayırmadı. Sonra, yavaş yavaş bu korkunç çehre tabii bir hale geldi. Gözleri şaşalar gibi oldu. Göğsünü bir iç çekişi şişirdi ve başını kaldırdı. Ve nihayet, sert fakat ağır adımlarla, atını bağlamış olduğu ağaca doğru yürüdü, atını çözdü, ağır ağır eğerin üzerine çıktı ve başını çevirmeden Paris yolunu tuttu.

İki yüz adım ötede, Trankavel, tarlada, fena otları koparan bir adam gördü, Bu, öğlenin derin sükûnetini, hüzünlü şarkısile ihlâl eden köylüydü. Biraz ötede, iki üç evden müteşekkil bir grup görülüyordu. Trankavel durdu, biran tereddüt etti, sonra bağırdı.

— Hey Şarkı söyliyen adam!.

Köylü doğruldu. Bu, ablak yüzlü, otuz yaşlarında genç bir erkekti. Kendisine hitap edildiğini duyunca şapkasını çıkararak sordu:

— Bir şey mi arzu ediyorsunuz, mösyö?

— Ben bir şey arz uetmiyorum ama, şurada, ağaçların yanında..

Birdenbire sustu. Köylü de hayretle:

— E?.. dedi.

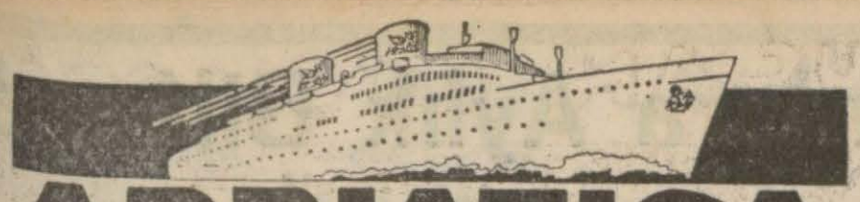

ADRIATICA
SOC. AN. DI NAVIGAZIONE-VENEZIA

Uğrayacakları limanlar	Vapurların isimleri	Hareket günleri	
Pire, Brindisi, Venedik Trieste Bütün Avrupa için ekspres trenleri ile telâki ederler. .	F. Grimani Palestina	28/1 4/2	Galata Rıhtımında her Cuma tam saat 10 da
Pire, Napoli, Marsilya, Genova	Merano Campidoglio	24/1 7/2	Saat 17 de
Kavala, Selânik, Golos, Pire, Patras, Aysaranda, Brindisi, Ankona, Venedik Trieste	Quirinale Diana	2/2 16/2	Saat 17 de
Selânik, Midilli, İzmir, Pire, Kalamata, Patras, Brindisi, Venedik, Trieste	Vesta İseo	29/1 12/2	Saat 18 de
Burgaz, Varna, Köstence	Campidoglio İseo Diana Fenicia Albano	26/1 27/1 2/2 9/2 10/2	Saat 17 de

Avrupa ve Amerika ve İstanbul üniversitesine talebe gönderiliyor

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünden :

1 — Maden mühendisi yetiştirmek üzere 13 ve madenler için jeoloji tahsil ettirmek üzere 7 talebe Avrupa ve Amerikaya ve kezalik jeoloji tahsil için 6 talebe de İstanbul üniversitesine gönderilecek ve talipler arasında müsabaka yapılacaktır.

2 — Jeoloğluk müsabakası 1 den 7 ye kadar sıra ihraz edenler Avrupa ve Amerikaya gönderilecek ve 8 inciden 13 üncüye kadar olanlar ise enstitü hesabına İstanbul üniversitesinde okutturulacaktır.

3 — Taliplerin aşağıdaki şartları haiz olması lâzımdır.

A — Türk olmak.

B — Maden ocaklarında çalışabilecek kabiliyeti ve sıhhati tam olmak, "sıhhî muayene ankarada yapılacaktır.,,

C — Olgunluk imtihanı vermiş olanlise veya kollej mezunu olup Fransızca, almanca ve İngilizce dillerden birisini okuyup yazabilmek.

D — Yaşı 18 den aşağı 25 ten yukarı olmamak.

4 — Mühendislik için müsabaka 3 şubat 1938 perşembe, Jeoloğluk için müsabaka 4 şubat 1938 cuma günleri Ankarada M. T. A. enstitüsünde yapılacaktır. Talebelerin imtihanda üssü mizanı doldurmuş olmaları şarttır..

5 — Maden mühendisliği imtihanı hesap, hendese, cebir, mihanik, fizik, kimya ve yabancı dillerden biri "İngilizce, Fransızsa, Almanca,,

Jeoloğluk imtihanı: riyaziye "hendese, cebir,, hayvana,t nabatat, jeoloji, fizik, kimya ve yabancı dillerden biri"İngilizce, Fransızca, Almanca.,,

6 — Tahsile gönderilecek olanlar ielride tahsil müddetleri kadar mecburî hizmete tâbi olduklarından bu hususta mükellefiyetlerini tevsik etmek üzere bir taahhütname verecekler ve bunun için de muteber kefil göstereceklerdir.

7 — İsteyenlerin nüfus hiviyet cüzdanı, hüsnühal varakasını, mektep şehadetnamesini veya bunların tasdikli birer suretleri 4 kıta fotoğraf ve dilekçelerini 20 kânunusani 938 cumartesi günü öğleye kadar Ankarada M. T. A. enstitüsü genel direktörlüğüne göndermeleri ve 31 kânunusani 938 pazartesi günü sıhhî muayeneleri yaptırılmak üzere sabahleyin saat 10 da adliye sarayı karşısında M. T. A. enstitüsü dairesinde bulunmaları ilân olunur. (8622)

Giresun Nafıa Direktörlüğünden:

22 - 2 - 938 tarihine rastlıyan Çarşamba günü saat 15 de Gireson vilâyeti Hususî Muhasebe binası içerisinde toplanacak olan Vilâyet Encümeninde 48835 lira muhammen bedelli hastahane binasının yalnız kârgir ve betonarma kısımlarının inşası vahit fiyatlar üzerinden kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Tekliflerdeki tenzilât vahit fiyatların umumu üzerinden yapılacaktır. Şartname plân ve buna müteferri diğer evrak 240 kuruş mukabilinde Nafıa Dairesinden verilecektir. Muvakkat teminat 3662 lira 61 kuruştur. İsteklilerin teklif mektuplarını mahalli ticaret odasında kayıtlı olduğuna dair vesika ve 1938 yılı için cari Nafıa Vekâletinden alınmış en aşağı 25000 liralık yapı iş leri müteahhitlik vesikasiyle birlikte 22 - 2 - 938 Çarşamba günü saat 14,30 'a kadar Gireson Vilâyeti Daimî Encümen Reisliğine vermeleri lâzımdır. (266)

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu

4. ncü keşide 11 Şubat 938 dedir.

Büyük ikramiye 50.000 Liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin e den bu piyankoya iştirak ediniz.

GRİP - NEZLE ve üşütmekten husule gelen hastalıklarda hatırınıza gelecek İLK İSİM

SEFALİN

BAŞ - DİŞ - ROMATİZMA

Ve bütün ağrıları derhal geçirir

Eczanelerden 1 - 2 lik ambalajlarını ısrarla arayınız.
Taklitlerinden sakınınız.

ADEMİ İKTİDAR
ve BEL GEVŞEKLİĞİNE KARŞI
HORMOBİN

Tabletleri ■ Her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

SAÇ BAKIMI
Güzelliğin en birinci şartıdır.

Petrol Nizam

Kepekleri ve saç köklerini tedavi eden tesiri mücerrep bir ilâçtır.

Dr. Abaraj

Yeni muayenehanesini Beyoğlu Mis sokak No. 28 Marten apartmanına nakletmiştir.
Her nevi kadın, erkek ve çocuk dahilî hastalıklarına bakar.

Dr. Ihsan Sami
öksürük şurubu

Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır Her eczanede ve ecza depo[illegible]da bulunur.

DOKTOR
Kemal Özsan
Operatör - Üroloğ
Galata - Karaköy - Abdullah ef. lokantası karşısında Galiçi Han
Hergün 15 den 20 ye kadar
Telefon: 41235

DOKTOR
Necaettin Atasagun
Her gün sabahları sekiz buçuğa akşamları 17 den 20 ye kadar Âlâ li tayyare apartmanları ikinci daire 17 numarada hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar hastalarını parasız. Kurun, Haber okuyucularını dakupon mukabilinde muayene eder. Telef: 23953

Soba, maltız, mutbah, kalorifer vesair her ihtiyacımız için daima
TÜRK Antrasiti'ni
Kullanınız. TURK ANTRASiTi'nin
En iktısadî bir kömür olduğuna kanaat edeceksiniz.
Satış merkezi: **GİLKRİST VOKEH ve Şürekâsı Limited.**
Galata Yolcu Salonu karşısında Tahir Han No. 5 Tel: 44915

Arada büyük fark var

Pertev Çocuk Pudrası: şimdiye kadar hiçbir benzeri tarafından taklid edilememiştir. Bu pudranın, en büyük meziyeti bilhassa çocuk cildleri için hazırlanmış olması ve terkibinde tahriş edici hiçbir madde bulunmamasıdır.

PERTEV ÇOCUK PUDRASINI

Şişman, vücutlu, bazı kimseler de kullanmaktadırlar. Vücudün iltivalarında ve koltuk altlarının pişiklerine karşı bundan daha müessir bir pudra henüz keşfedilmemiştir.

ONU DİĞER ADI *(TALK PUDRA)* ları ile karıştırmayınız.

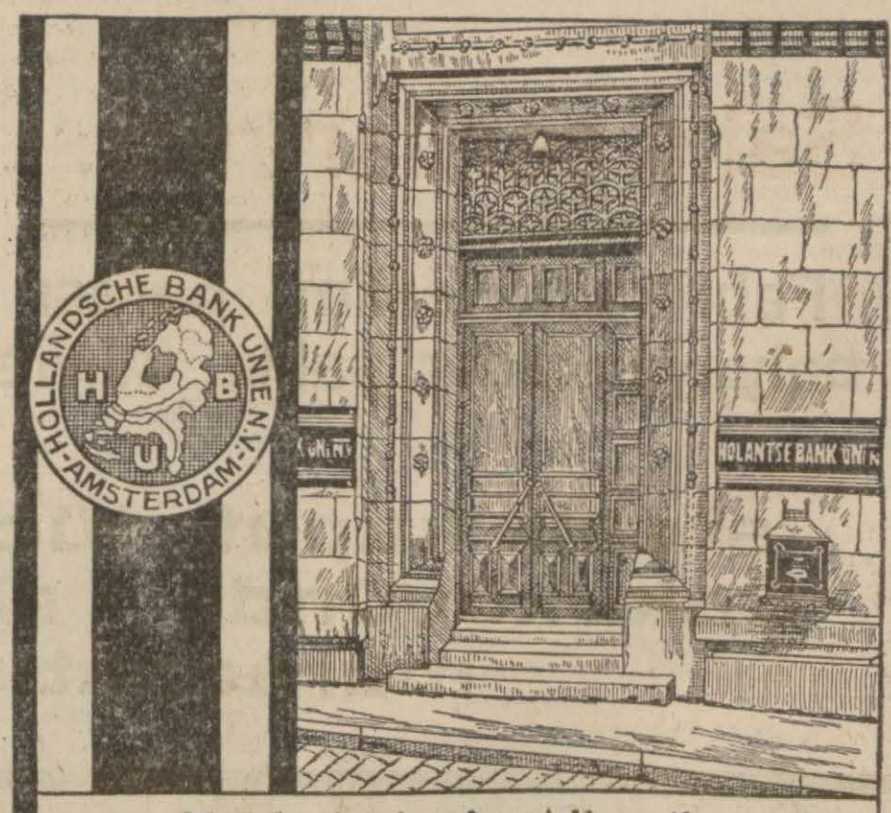

Mevduat için elverişli şartlar
Para plasmanı için öğütler
Kiralık Kasalar

Bütün gün arasız açıktır

Oh !!!!... Femil sayesinde ne büyük saadet ve rahata kavuştuk

Doktorlarınıza Sorunuz, âdet zamanlarınız için

Femil ve Bağları

kadar kadınlık âlemine hizmet eden bir ideal mevcut müdür?

Sayın Bayanlara Aylık Bilânço

Aktif				Pasif		
Bez	Kuruş	8		Bir ayda kullanacağımız 12 lik bir kutu FEMİL'den	Kuruş	50
Sabun	„	8				
Ateş	„	6				
Su	„	6				
Kireşli su	„	4				
Ütü	„	4	36			—
		—				
Zarar			14			—
			—			
			50			50
			=			=

Kâr ve Zarar Hesabı

Zarar		Kâr	
Bilânçodan bakiye müdevver	Kuruş 14	Bunları siz kıymetlendiriniz:	—
		Çamaşır ütü zahmeti	—
		Mikrobların doğuracağı hastalıklar	—
		Sinir ve asabi buhranlar	—
		Kısırlık	—
		Tedavi ve ilâç ücretleri	—
		Aile yuvasına giren tatsızlık	—
		FEMİL'in bahşettiği rahatlık	—
		Temizlik, sağlık, neşe ve saadet	—
	14		—

Dikkatinizi rica ederim:

Ayda 14 kuruş gibi ehemmiyetsiz bir zarara mukabil bilânçoda gösterilen saadet ve felâketler mukayeseli bir surette tetkik edilirse âdet zamanlarınızda

FEMiL ve Bağını

kullanmanın faydalarını takdir buyuracağınıza eminiz

Femil laboratuvarı : Eczacı Kâzım Can

Bakırköy Bez ve Pamuklu Mensucat Fabrikası T.A.

ŞİRKETİNDEN:

Sayın halkımızın rağbetini memnuniyetle gördüğümüz Fabrikamızın 85 santim enindeki kaput bezimizin satış fiatını indirdiğimizi sayın müşterilerimize bildiririz.

Markası	36 Metrelik topu	20 Topluk Balyası
Kartal	732 kuruştur	183 Liradır

Satış şartlarımız:

Fabrikada teslim, parası peşindir. Birer balyaya kadar satılır. Alivre satış yapılmaz

istekli kaput tüccarlarının Bakırköyünde şirketimize müracaatleri

NEOKALMİNA

DİNDİRİR

VİROZA PATİ

Kan çıbanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar, dolama, mem iltihabı ve çatlaklar, flegmonlar, yanıklar, traş yaraları, ergenler, koltuk altı çıbanları.

Tedavisini en erken ve en emin bir surette temin edr.

ŞARK İSPENÇİYARİ LÂBORATUARI T. A. Ş.

Meccani muayene

Perşembe günleri saat 2 den 5 e kadar Ortaköy Taşbasamak Palangada 25 numarada Doktor Mümtaz Gürsoy fakirleri parasız muayene eder.

Meyva Fidanları

Bursanın meşhur aşılı ve teminatlı muhtelif meyva fidanlarından

ŞEFTALİ, KAYISI, ELMA, ARMUT

ve saire almak istiyenlerin bu günden itibaren şubat nihayetine kadar Sirkeci Küçük Karadeniz oteli müsteciri Alediye müracaat etmeleri ilân olunur.